

2023
JAARVERSLAG

**vlaams
audiovisueel
fonds.**

VLAAMS AUDIOVISUEEL FONDS

JAARVERSLAG 2023

uitgever

vlaams audiovisueel fonds.

Huis van de Vlaamse Film

Bischoffsheimlaan 38 - 1000 Brussel

info@vaf.be

vaf.be

DEPARTEMENT
CULTUUR, JEUGD & MEDIA

Vlaanderen
verbeelding werkt

Vlaanderen
verbeelding werkt

INHOUD

JAARVERSLAG 2023

VOORWOORDEN .5	CREATIE .7	TALENT- ONTWIKKELING .25	PUBLIEK .37	INTERNATIONALE PROMOTIE .46
INCLUSIE .55	KENNISCENTRUM .65	STEUNAANVRAGEN .68	VLAAMSE PRODUCTIES IN CIJFERS .71	SCREEN FLANDERS .97
WERKING .104	DUURZAAMHEID .112	FINANCIEEL .117		

VOORWOORD

Ik denk in eer en geweten dat het VAF ook in 2023 goed bezig is geweest. Het woord vooraf van Koen Van Bockstal hierna en het hele jaarverslag dat erop volgt zullen u dat uit de doeken doen. Ik kan wat Koen schrijft alleen maar bevestigen: het is een goed jaar geweest.

Bij het VAF is de voorbije jaren, en meer dan tevoren, de aandacht gegaan naar het publiek in de ruime zin van het woord. Vanuit de tamelijk fundamentele redenering dat als de Vlaamse belastingbetalers geld ter beschikking stellen ter ondersteuning van films, games, podcasts en tv-series, we er ook moeten voor zorgen dat dat geld maximaal terugvloeit naar diezelfde belastingbetalers. Maar dan in hun hoedanigheid van kijkers, luisteraars, gamers. Acties om dat publiek groter te maken – ook daarover leest u hierna – zijn daar het logische gevolg van.

Dat projecten die steun krijgen ook en in belangrijke mate werden gekozen op basis van hun potentieel aan publieksbereik, ligt in dezelfde lijn. Het heeft overigens niet belet dat minder evidente projecten óók kansen hebben gekregen.

Het VAF heeft een sleutelrol te spelen in een sector die de laatste jaren tot

in zijn fundamenteen een gigantische verandering heeft ondergaan. Ik denk te mogen zeggen dat het VAF mee is, en dat het Fonds de transitie heeft gefaciliteerd. Meer zelfs. Het overleg met de sector is geïntensifieerd. En – dat is zeer opvallend - nogal wat buitenlandse *collega's* komen geregeld op bezoek; omdat ze denken iets te kunnen opsteken van onze good practice.

Ik heb ook vastgesteld dat er binnen de Raad van Bestuur (tegenwoordig moet je het over 'het bestuursorgaan' hebben) nooit twist of tweespalt is geweest. Ondanks de diversiteit in achtergrond en ervaring. Ja zeker, er is vaak lang en veel gediscussieerd. Maar zo goed als altijd kon dat worden afgerond met een unaniem besluit. Voor die constructieve houding moet ik al mijn collega's uit de Raad van Bestuur danken.

Grote dank ook aan het management, met wie het goed samenwerken was. Ook als het soms een beetje fors begon te waaien, konden we open praten, en we kwamen er dan altijd sterker uit. Neen, niet al wat het management heeft voorgesteld werd *d'office* goedgekeurd. Maar altijd was er het gevoel aan alle kanten van de tafel dat we elkaar begrepen en samen naar de beste oplossing zochten.

Ik schrijf dit – zo gaat dat met jaarverslagen - op een moment dat ik al weet dat ik binnenkort afscheid zal nemen van het VAF. Dat creëert enige vrijheid van spreken. Daarom veroorloof ik het mij niet alleen achteruit te kijken, maar ook vooruit.

De Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement zouden er m.i. goed aan doen ook over het VAF een kerntakendebat te voeren. Het VAF heeft er immers in de loop van de jaren flink wat opdrachten bijgekregen. Daarvoor zullen er ooit goede redenen zijn geweest, maar het is altijd nuttig na te gaan of die nog hout snijden. Het zou er kunnen voor zorgen dat er meer geld kan gaan naar de *core business*, en dat bijgevolg ook de *return* voor de Vlaamse economie én nadien de belastingbetalers groter wordt.

Het jaarverslag is voor de sector een naslagwerk, zei een collega in de Raad van Bestuur. Vriendelijk verzoek om het daarom ook ampel te gebruiken. ■

Siegfried Bracke

*Voorzitter van de Raad van Bestuur
Vlaams Audiovisueel Fonds*

VOORWOORD

Een inleiding op een jaarverslag heeft iets van water naar de oceaan dragen met het kleine emmertje uit je kindertijd. Hoe graag je ook het harde, dagdagelijkse werk van vaste medewerkers, commissieleden, bestuurders, coaches en anderen in alle nuances en facetten een belangrijk deel van de spotlights wil gunnen, het is bij voorbaat gedoemd om te mislukken. Het is zoals het leven zelf: niet kiezen is ook kiezen. Maar dan voor de zijlijn, zij die het vaak beter weten, de beste stuurliedie aan wal bivakkeren. Dat is niet de plaats van het VAF. Wij varen nadrukkelijk in open zee en maken een keuze over de vaarroute en de bestemming bij rustig of onstuimig weer en doen dat bij voorkeur in overleg en consultatie met de sector.

Dit voorwoord is ook zo'n keuze over enkele zaken die opvallend zijn voor het afgelopen jaar. Dat is overigens geenszins een waardeoordeel over al het overige wat onbenoemd blijft, want in de rest van dit jaarverslag krijgt het ruimschoots en respectvol de plek die het verdient.

2023 was voor het VAF een grand cru als het op maatschappelijke impact aankomt van de door ons gesteunde producties. Films en tv-series houden de maatschappij een spiegel voor of reflecteren over wie we zijn, waar we voor staan en welke waarden we willen uitdragen. Het VAF bepaalt dat

niet. Dat doen de creatieve makers zelf, maar we zijn ten eerste opgetogen over het succes van een film als *Wil*. Oorlog is vandaag een trieste realiteit op veel plekken ter wereld en zo'n film plaatst ons bewust voor de vraag hoe wij ons daartoe verhouden: staan we erbij en kijken we ernaar of proberen we – hoe machteloos of bescheiden ook – er toch iets aan te doen?

Het smelt confronteert ons subtiel met het grensoverschrijdend gedrag van zogenaamde adolescentenspeltjes en hoe mensen daar nadien wel of niet mee leren, kunnen of moeten leven. Het doet ons nadenken over mentaal welzijn en wat noodzakelijk is om dat voor toekomstige generaties te voorkomen.

2023 was ook het jaar waarin we via tv-series en documentaires nadenken over ons eigen verleden en identiteit en wat nuttig of zinvol kan zijn voor de toekomst. De ijzersterke serie *1985* illustreert dat complot-denken en maatschappelijke disruptie van alle tijden is en hoe kwetsbaar democratie is. *Arcadia* is op haar beurt een visie op waar we als samenleving tegen wil en dank kunnen belanden als we ons overleveren aan eenheidsdenken. Het succes van *Het Verhaal van Vlaanderen* deed ons massaal nadenken over waar we vandaan komen en wat deze regio en onze cultuur gevormd heeft tot hoe we ze

vandaag beleven en ervaren. Onze natuur raakte een gevoelige snaar door aan te tonen dat ook onze Vlaamse biotoop van een onwezenlijke én broze schoonheid is, die we heel vaak niet of nauwelijks zien. Als je met een documentaireserie als *Godvergeten* de oprichting van twee afzonderlijke parlementaire commissies stimuleert, dan mag je met recht en rede stellen dat je maatschappelijke impact en relevantie hebt voor een belangrijk stuk onverwerkt verleden. En dus dat publiek geld goed besteed werd.

Maar 2023 is ook meer dan ooit het jaar waarin de Vlaamse audiovisuele sector helemaal in een perfecte storm terecht kwam. Het nagenoeg ontbreken van indexering bij onze financiële ondersteuning aan de productiesector, een galopperende inflatie, de zuigkracht van het buitenland voor ons buitengewoon creatief talent voor en achter de camera, de steeds moeizamere financiering van producties, het wereldwijd stilvallen van coproductieplannen van internationale streamers, de globalisering en consolidering van de audiovisuele wereld die de leefbaarheid van onafhankelijke bedrijven zwaar onder druk zet .... Het is de keerzijde van een medaille die ons zware zorgen baart en die de mogelijkheden van het VAF vér te boven gaat. Die realiteit zit net onder het wateroppervlak bij veel productiehuisen en de schitterende resultaten en successen die ze vandaag boeken met wat enkele jaren geleden mogelijk was.

Dat is ook meteen de boodschap van dit jaarrapport. Verkijk u vooral niet op al de schitterende resultaten van die unieke audiovisuele of gameverhalen (vergeet zeker ook niet het wereldwijde succes en de uitstraling voor Vlaanderen van videogames als *Baldur's Gate 3* en *Breachers* en vele anderen). Ze kennen een groot en enthousiast publiek, maar ze komen niet uit de lucht vallen. Ze zijn het resultaat van lange en vele jaren volharding van de sector en nodigen uit tot de politieke wil om te blijven investeren in de audiovisuele en gamesector en het strategische belang ervan voor de Vlaamse Gemeenschap.

De recente hervorming van de stimuleringsregeling is een veeleer bescheiden stap in de goede richting, maar we verwachten véél meer ambitie voor de toekomst. Het eerste gemeenschappelijke memorandum van de sector voor de verkiezingen, alsook het memorandum van FLEGA en het eigen VAF-memorandum bieden wat dat betreft ruimschoots voldoende inspiratie en concrete ideeën.

We hopen die terug te vinden in een volgende Vlaams Regeerakkoord, ergens dit komende najaar. ■

Koen Van Bockstal

*Directeur-Intendant
Vlaams Audiovisueel Fonds*

..Still uit fictieserie 1985 (scenario Willem Wallyn, regie Wouter Bouvijn, productie Eyeworks Film & TV Drama, 2022)

CREATIE

2023 IN CIJFERS

Met **620** ingediende aanvragen voor het VAF/Filmfonds en VAF/Mediafonds samen bleef het volume aan te behandelen dossiers qua grootteorde vergelijkbaar met 2022.

48% van de aanvragen werd goedgekeurd. Uitzondering hierop waren de animatieseries die voor **67%** groen licht kregen. Dit was mogelijk dankzij de toevoeging van vrijgegeven productiesteun uit vorige jaren voor animatieseries die niet doorgingen.

160 projecten werden ingediend bij de pitchcomités fictie en documentaire. Dit is meer dan de voorbije jaren. **52%** daarvan kreeg groen licht voor indiening bij de commissies.

Er waren evenveel aanvragen voor documentairefilms en -series (**203**) in 2023 als voor lange fictiefilms en fictieseries (**204**, inclusief Kinder- en Jeugdfilm). Fictie kortfilm en webseries zijn hier niet bij inbegrepen. Fictie scoorde daarmee lager dan anders, documentaire hoger.

42 coachingtrajecten (VAF/Filmfonds en VAF/Mediafonds) werden opgestart of voortgezet.

Het aantal aanvragen bij het VAF/Gamefonds ging flink de hoogte in, van **51** in 2022 naar **61** in 2023.

Bij **33** van de **61** aanvragen bij het VAF/Gamefonds ging het om prototypesteun. Deze nieuwe steunvorm is meteen erg populair.

CREATIE

De afdeling Creatie ondersteunt in hoofdzaak nieuwe audiovisuele projecten, gemaakt door talent uit Vlaanderen. Daarnaast cofinancieren we ook coproducties met andere territoria voor zover relevant voor onze lokale creatieve community. Ook binnen het VAF/Gamefonds vormt steun aan creatie de hoofdmoot. Je leest er alles over verder in dit hoofdstuk.

Commissies met externe deskundigen beoordelen en selecteren alle ontvankelijke aanvragen: 11 verschillende commissies zijn actief voor creatieaanvragen bij het VAF/Filmfonds en VAF/Mediafonds samen. Daarnaast is er ook een pitchcomité voor (middel)lange documentaire en fictie. Het VAF/Gamefonds werkt met twee beoordelingscommissies (creatie) en een aparte commissie voor promotiesteun. Een overzicht van de steunmaatregelen is te vinden op de VAF-website.

Het selectieproces is van nature recurrent: deadlines en commissierondes liggen grotendeels voor een heel jaar vast. Het team van gespecialiseerde projectbeheerders verwerkt vlot en correct de vele steunaanvragen in diverse categorieën, met de hieraan verbonden beoordelingscommissies. Ieder jaar zijn er daarnaast ook een aantal nieuwigheden en/of extra initiatieven te melden. Daarmee beginnen we dit hoofdstuk.

HIGHLIGHTS IN 2023 VOOR HET VAF/FILMFONDS EN VAF/MEDIAFONDS

Still uit speelfilm *W/* (scenario Carl Joos, regie Tim Mielants; productie Lecter Scripted & Docu, Menuetto en Minds Meet, 2023)

ENKELE KERNPUNTEN UIT 2023

TRAJECT NAAR NIEUWE BEOORDELINGSCOMMISSIES

We bereidden onze driejaarlijkse commissiewissels voor, die in 2024 van start gingen. Zoals altijd streefden we naar een mix van ervaren beoordelaars en nieuwe deskundigen. Voor onze 'gewone' commissies droegen de beroepsorganisaties op onze vraag gezamenlijk twee derde van de leden voor (drie vaste leden en drie plaatsvervangers). In functie van de nodige competenties en profielen vulden wij verder aan.

Ook onze pools Filmlab, Innovatielab en Podcasts werden met suggesties

door de sector deels vernieuwd en aangevuld. We organiseerden vervolgens twee intensieve infosessies om de nieuwe commissieleden vertrouwd te maken met onze organisatie en concrete werking, en hen klaar te stomen voor hun opdracht als beoordelaar van aanvragen.

160 deskundigen staan klaar om de aanvragen de komende drie jaar te beoordelen.

Hier vind je de commissieleden van het [VAF/Filmfonds](#) en [VAF/Mediafonds](#) die in 2023 een mandaat hadden.

**WE MERKEN DAT VOORAL
BEGINNENDE AANVRAGERS
NOOD HEBBEN AAN MEER INPUT.
DAAROM ORGANISEERDEN WE
EEN INFOSESSIE OVER WAT ER
KOMT KIJKEN BIJ EEN AANVRAAG
EN HOE HET SELECTIEPROCES
CONCREET VERLOOPT.**

INFOSESSIES OVER HET AANVRAGEN VAN STEUN VOOR STARTERS

Steun aanvragen bij het VAF doe je met een gedocumenteerd en onderbouwd aanvraagdossier. Afhankelijk van het stadium worden bepaalde eisen gesteld. Al deze informatie staat op de VAF-website en projectbeheerders zijn bereikbaar voor verduidelijking. Toch merken we dat vooral beginnende aanvragers nood hebben aan meer input. Daarom organiseerden we voor het VAF/Film- en VAF/Mediafonds in september een infosessie waar iedereen kon op intekenen. In detail bespraken we wat er allemaal komt kijken bij een aanvraag en hoe het hele selectieproces concreet verloopt. Je kan [hier de presentatie herbekijken](#).

UITBOUW WERKING ROND PODCASTS

Binnen de opdracht van het VAF/ Mediafonds introduceerden we in 2022 de ondersteuning van verhalende podcasts. In 2023 namen we de tijd om heel ons instrumentarium verder te verfijnen, met voldoende oog voor de realiteit van de podcastcreatie. Op maat van de sector werkten we ook templates voor budgetten en financieringsplannen, standaardcontracten, een financiële

gids, een handleiding voor generiekvermeldingen en een [prioriteitennota](#) uit. Je vindt ze [hier](#). Infosessies die we gaven op het VAF zelf, het Oorzaken Internationaal Podcastfestival en het DS Podcastfestival in Oostende werden druk bijgewoond. Voor 2023 werd het totaalbudget opgetrokken van 250.000 naar 340.000 euro.

Klankverbond, de beroepsvereniging voor onafhankelijke audiomakers, mag sinds 2023 rekenen op structurele steun van het VAF. Zo hebben we er een officiële gesprekspartner bij, wat voor de nodige representativiteit en overleg zorgt. Ten slotte startten we met een jaarlijks stakeholder-overleg specifiek voor de podcastsector met vertegenwoordigers van Klankverbond, de omroepen, deBuren, Literatuur Vlaanderen, Fonds Pascal Decroos, Podgrond en de hogere audio-opleidingen.

SAMENWERKING TUSSEN HET VAF EN HET NEDERLANDS FILMFONDS VOOR FILMPROJECTEN (DE 'BREDACOMMISSIE'): NIEUW SELECTIESYSTEEM

Begin 2023 startten we met een [volledig nieuw beoordelingsstelsel](#). Voor de

evaluatie van aanvragen brachten we een kleine vaste Vlaams-Nederlandse commissie op de been die alle aanvragen (Vlaamse én Nederlandse) bestudeert, bespreekt en een gemeenschappelijk advies uitbrengt. Er zijn aparte commissies voor fictie en documentaire. Deze ingreep is een merkelijke verbetering ten opzichte van de vroegere werking waarbij aan Nederlandse kant één consultant advies uitbracht en aan Vlaamse kant drie individuele, schriftelijke adviezen naar de bespreking werden meegenomen.

VLAAMS-NEDERLANDSE SAMENWERKING VOOR SERIES EN PODCASTS

Vanuit het beleid wordt - terecht – bijzondere aandacht besteed aan samenwerking met onze noorderburen, met wie we onze standaardtaal delen en (zij het in minder mate) onze cultuur. Alleen laat de samenwerking tussen professionals uit beide landen, alsook de werking van de fondsen, zich voor series en podcasts minder goed in een wederkerigheidsregeling vatten dan bij film (zie hierboven). Reden hiervoor is o.a. het feit dat ons Mediafonds een heel andere scope heeft dan het Nederlandse. De focus ligt in Vlaanderen bv. op coproductie met alle Vlaamse omroepen versus enkel

publieke omroepen in Nederland. Dit maakt een gestructureerde regeling hiervoor minder aangewezen en nodeloos complex. Daarom zetten we, in overleg met het kabinet Media, de middelen hiervoor in bij de gewone commissiewerking, waarbinnen de coproducties tussen Vlaanderen en Nederland aan bod komen.

START IMPULSPREMIE VOOR GENDER

Begin 2023 ging onze nieuwe [impulspremie voor gender](#) van start. Met deze premie belonen we producenten die voor een vorig project gewerkt hebben met vrouwelijke professionals in keyposities. Omdat het vorige project (waarmee men de premie verdient) moest uitgebracht zijn na 31 december 2022 én de premie moet ingezet worden op een nieuw project van/met vrouwelijke makers, lieten de aanvragen even op zich wachten. Stilaan komen de eerste aanmeldingen binnen.

De bedoeling is om via deze positieve maatregel de instroom van projecten met vrouwelijke leads te verhogen. Het systeem zal minstens drie jaar, dus tot 31 december 2025, in voege blijven. Dan evalueren we op basis van de concrete resultaten om te beslissen of dit wordt voortgezet en in welke vorm. Hoe het er inmiddels aan toe is met hun aanwezigheid in onze aanvraagssystemen (creatie en talentontwikkeling), lees je verder in dit jaarverslag in het hoofdstuk over inclusie.

EVALUATIE PITCHCOMITÉS

In 2019 voerde het VAF een pitchcomité voor majoritair Vlaamse [fictiefilms](#) in, en twee jaar later ook voor [documentaire](#). Dit systeem wilden we na een aantal jaren evalueren. Dit deden we in het najaar van 2023 met een bevraging van alle personen die in het verleden kwamen pitchen en alle personen die ooit in de panels zetelden. Een eerste gesprek met de georganiseerde sector over de bevindingen en eventuele bijstellingen vond plaats in 2023. Het wordt voortgezet in 2024.

PILOOTPROJECTEN MET PUBLIKUM

In navolging en na goede ervaringen van het Deens, Noors en Nederlands Filmfonds, hebben we een pilootproject opgezet met het Deense [PUBLIKUM](#). PUBLIKUM helpt bij het creëren van een diepere verbinding tussen creatieve projecten en publiek. Door een combinatie van antropologisch onderzoek en AI-tools bieden ze filmmakers, producenten, distributeurs en andere culturele professionals nauwkeurige en diepe inzichten in hun potentieel publiek in zowel binnen- als buitenland. Om alle misverstanden te vermijden: het betreft geenszins een analyse door AI van de scenario's en projecten zelf. In zeer nauw overleg met de concrete makers en producenten van een project, en op basis van wat zij graag willen weten, doet PUBLIKUM onderzoek dat kan helpen bij de verdere uitwerking en positionering van het project.

De bevindingen van PUBLIKUM zijn niet bepalend of dwingend, maar verrijken de inzichten van de betrokkenen.

Voor dit pilootproject werken we samen met Menuetto voor *Heizel*, De Wereldvrede voor *Julie*, De Mensen voor *Dit is Vigo* en Quetzalcoatl voor *Kayak*. Eens dat traject is afgerond en na een grondige evaluatie zullen we bekijken of deze methodiek een zinvolle aanvulling kan vormen in het VAF-instrumentarium ter ondersteuning van de sector.

EERSTE BUDGETJAAR ZONDER RELANCEMIDDELEN

Na afloop van de extra financiële injectie met relancemiddelen van de Vlaamse Regering voor 2021 en 2022, daalden onze budgettaire mogelijkheden voor de meeste categorieën opnieuw naar het niveau van voor corona. Omwille van de gestegen loon- en productiekosten beslisten we om een aantal maximumbedragen voor majoritaire productiesteun op hetzelfde peil te houden als tijdens de relancejaren. Noodgedwongen had dit impact op het aantal goed te keuren projecten. In sommige gevallen konden de commissies dan ook niet anders dan lagere steunbedragen adviseren om toch voldoende output te kunnen genereren.

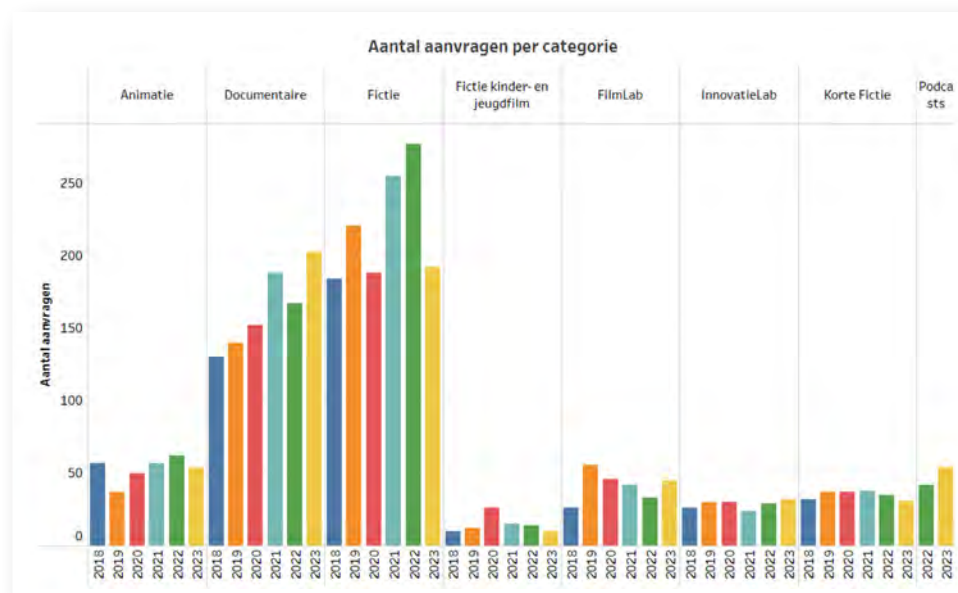

DE BEDOELING IS OM VIA DEZE POSITIEVE MAATREGEL DE INSTROOM VAN PROJECTEN MET VROUWELIJKE LEADS TE VERHOGEN

GOEDKEURINGEN, CIJFERS EN WAT ZE ONS VERTELLEN

Het aantal te behandelen aanvragen – een stuk boven de 600 – was stabiel ten opzichte van 2021 en 2022. Over de totaliteit werd bijna de helft van de ontvankelijke aanvragen goedgekeurd.

In deze tabel zie je de verhoudingen tussen de categorieën op aanvraagniveau en dit voor de laatste zes jaar. De cijfers zijn gecumuleerd voor het VAF/Film- en VAF/Mediafonds. Fictie en documentaire zijn daarbij de grote uitschieters.

ALLE CIJFERS IN VERBAND MET AANTAL INDIENINGEN, GOEDKEURINGEN, ENZ. VIND JE HIER. JE KAN FILTEREN PER JAAR, FONDS, DOMEIN (BV. CREATIE), CATEGORIE, SOORT STEUN, MAJORITAIR/MINORITAIR.

DE CONCRETE LIJSTEN MET ALLE GOEDGEKEURDE AANVRAGEN VAN HET VAF/FILMFONDS EN VAF/MEDIAFONDS (TITELS, BETROKKEN MAKERS EN PRODUCENTEN, BEDRAGEN, ...) STAAN NIET LANGER IN DE BIJLAGE VAN DIT JAARVERSLAG MAAR VIND JE HIER. OOK HIER KAN JE VOLOP FILTEREN VOLGENS JE INTERESSE. JE VINDT ER OOK DE GECOACHTE PROJECTEN EN DE COMMISSIELEDEN MET MANDAAT IN 2023.

GA NAAR DE VOLLEDIGE TABEL, WAARIN JE VERDER KAN FILTEREN.

GOEDKEURINGEN

TOEGEKENDE STEUN 2023
VAF/FILMFONDS

TOEGEKENDE STEUN 2023
VAF/MEDIAFONDS

COACHING 2023
VAF/FILMFONDS

COACHING 2023
VAF/MEDIAFONDS

COMMISSIELEDEN 2023
VAF/FILMFONDS

COMMISSIELEDEN 2023
VAF/MEDIAFONDS

EVOLUTIE
CREATIEAANVRAGEN

IN DE BESPREKING DIE VOLGT MAKEN WE EEN ONDERSCHIED TUSSEN SINGLE PROJECTEN (VAF/FILMFONDS) VERSUS SERIES (VAF/MEDIAFONDS).

ANIMATIE (SINGLE)

35 aanvragen voor animatiefilms betekenden een normaal dossierjaar. Alleen zitten er achter die aantallen projecten van heel diverse aard (stadium, formaat, financiële noden, majoritair/minoritair,...). Het is dan ook niet gemakkelijk om binnen het animatiebudget een goed evenwicht te vinden tussen grote investeringen in speelfilms en kleinere in kortere formaten. We hangen immers volledig af van wat er bij de beoordelingscommissie concreet voorligt en dat blijft na al die jaren uiterst onvoorspelbaar.

Na eerder magere jaren op het vlak van lange animatiefilms zien we voor het eerst heel wat scenariopremies in dit segment. Met productiesteun voor *Big Bang Parade* krijgen zeven vrouwelijke animatiefilmers de kans om samen een

straffe collagefilm voor kinderen te maken. Daarnaast stapte het VAF mee in drie minoritaire speelfilms, waaronder het Nederlandse *Miss Moxy* in een regie van Vincent Bal. Ook kortfilms, waarin onze animatiemakers traditiegetrouw sterk zijn, ontbreken niet aan het lijstje.

BEKIJK HIER DE GOEDKEURINGSLIJST
EN FILTER BIJ CATEGORIE OP ANIMATIE.

DOCUMENTAIRE (SINGLE)

Met 176 aanvragen blijft het aantal stijgen. De verhoging zit vooral bij het pitchcomité. Velen voelen zich aangetrokken om hun kans te wagen zonder in dit stadium al een uitgewerkt dossier te moeten voorleggen.

Deze toeloop van aanvragen heeft tot gevolg dat in de reguliere commissies

geregeld aanvragen met een positieve drie op vijf-stemming of zelfs vier op vijf finaal niet kunnen gehonoreerd worden. Dit frustriert niet enkel de makers en producenten, maar ook de commissieleden en het VAF-team. Het zorgt ook voor vertragen in het voortraject richting realisatie.

Fijn om vast te stellen is dat het formaat van korte documentaires lijkt op te leven, terwijl dit tevoren een grote zeldzaamheid was. Mogelijk heeft het Ket&Doc-formaat hier een stimulerend effect gehad.

BEKIJK HIER DE GOEDKEURINGSLIJST EN
FILTER BIJ CATEGORIE OP DOCUMENTAIRE.

Links. Still uit korte animatiefilm *Beautiful Men* (scenario en regie Nicolas Keppens, productie Animal Tank, 2023)

Rechts. Still uit documentaire *Dag Ma!* (scenario en regie Ellen Pollard en Marie De Hert, productie Borgerhoff & Lamberigts Tv, 2023)

FICTIE (SINGLE)

Bij fictie deed zich in 2023 een opvallende daling voor in het aantal aanvragen, vooral op het vlak van scenario- en productiesteen voor lange films. Dat er minder aanvragen voor scenariosteen binnenkwamen kan deels verklaard worden door de filterfunctie van het pitchcomité, hoewel er een opvallende discrepantie was tussen de projecten die van het pitchcomité groen licht kregen en de reële indieningen bij de commissie Fictie 1. 37 projecten doken nog niet op in het commissiesysteem. Opvallender was de terugval van productieaanvragen, in de wetenschap dat maar liefst 36 projecten onder de radar bleven (al gesteund met ontwikkelingssteen of met herindieningskans voor productiesteen). We kunnen enkel raden naar de redenen hiervoor. Waarschijnlijk zorgde de tijdelijke verhoging van de minimum

goedkeuringsdrempel bij lange fictie voor koudwatervrees, alsook de wetenschap dat bij weinig beschikbare premies de kansen op goedkeuring klein zijn. Ook het moeilijker geworden financieringstraject kan het enthousiasme voor indiening afgeremd hebben. Gelukkig was de kwaliteit van de ingediende projecten hoog, zodat de karige middelen toch optimaal besteed werden. Het vermelden waard is hierbij dat wegens het uitblijven van een aanvraag voor een tweede ['grote' premie](#), uitzonderlijk een tweede jeugdfilm kon gesteund worden. Zo werden ook in 2023 de vooropgestelde acht productiepremie goed besteed. We zetten ons alvast schrap voor een lawine aan aanvragen in 2024.

De in de vorige paragraaf vermelde situatie had als gunstig neveneffect dat we ook meer majoritair konden

investeren in korte fictiefilms van nieuwe lokale talenten: 11 projecten uit de lichte 2023 kunnen met VAF-steen gerealiseerd worden in plaats van gemiddeld acht in vorige jaren. Ongeveer de helft van deze majoritaire projecten heeft een vrouwelijke maker en bij ongeveer een derde hebben de makers een migratie-achtergrond. In combinatie met de tendensen die we optekenen bij de deelnemers aan ons aanbod bij Talentontwikkeling, lijkt dit aan te geven dat de recentere generaties makers niet enkel diverser van profiel zijn, maar ook de weg naar het VAF vinden.

BEKIJK HIER DE GOEDKEURINGSLIJST EN FILTER BIJ CATEGORIE OP FICTIE EN FICTIE KINDER- EN JEUGDFILM.

Links. Still uit korte fictiefilm *Rachid* (scenario Eddy Martens en Sven Liegeois, regie Rachida El Garani, productie Animal Tank, 2023)
Rechts. Still uit speelfilm *Holly* (scenario en regie Fien Troch, productie Prime Time, 2023)

Rechts. Still uit AR/VR-film *Floating with Spirits* (scenario en regie Juanita Onzaga, productie Cassette for timescapes, 2023)
Onder. Still uit experimentele documentaire *yours*, (regie Sirah Faighel Brutmann, Eitan Efrat, Eva Giolo, Katja Mater, Maaïke Neuville, Rebecca Jane Arthur; productie kunstencentrum nona, 2023)

FILMLAB (SINGLE)

We spreken hier van een normale instroom van projecten. Ook hier valt op dat het spectrum van makersprofielen erg breed is op het vlak van gender en culturele achtergrond. Het hoeft niet te verbazen dat de voertaal in deze films ook vaak het Engels is. Filmlab richt zich immers op een eerder niche, internationaal verspreid kunstminnend doelpubliek.

BEKIJK HIER DE GOEDKEURINGSLIJST
EN FILTER BIJ CATEGORIE OP FILMLAB.

INNOVATIELAB (SINGLE)

InnovatieLab is een categorie die bestaat uit samengestelde middelen van het VAF/Filmfonds en VAF/Mediafonds. 'Single' projecten in VR, AR en interactief worden er vergoed met middelen uit het VAF/Filmfonds, webseries en crossmediale toepassingen van series met VAF/Mediafonds-geld. De commissie wordt samengesteld uit een pool van deskundigen.

Hier hebben we het enkel over de single projecten. Het aantal aanvragen blijft met 11 eerder laag. Daarbij lijkt ook de tendens zich te bevestigen dat er weinig activiteit in de sector is rond interactieve en AR-creaties. Alle goedkeuringen situeren zich op het vlak van VR-projecten.

BEKIJK HIER DE OEDKEURINGSLIJST EN
FILTER BIJ CATEGORIE OP INNOVATIELAB.

Boven. Poster van fictieserie *185*
 (scenario Willem Wallyn, regie Wouter Bouvijn,
 productie Eyeworks Film & TV Drama, 2022)
 Rechts. Still uit webserie *Hacked S02*
 (scenario Arno Huysegems en Una Kreso,
 regie Leni Huyghe, productie Dingie, 2023)
 Still uit documentaireserie *Godvergeten*
 (scenario Ingrid Schildermans en Ibbe Daniëls,
 regie Ibbe Daniëls, productie De Mensen, 2023)

SERIES

In dit onderdeel bespreken we animatie-, documentaire-, fictie- en webseries. De krappe VAF/Mediafonds-dotatie voor de series (rond de vijf miljoen euro voor alle genres samen) werd in 2023 erg bescheiden aangevuld met een extreem klein VRT-excedent (15.000 euro tegenover één miljoen euro in vorige jaren) en verwaarloosbare bijdragen van kleinere dienstenverdelers en niet-lineaire televisieomroepen. Dit laatste was voor alle bijdragende partijen in totaal goed voor ca 550.000 euro met achteraf nog een kleine toevoeging van ca 330.000 euro voor investeringen die uitzonderlijk door de Vlaamse Regulator voor de Media werden verworpen.

De piek bij de aanvragen scenariosteun voor **fictieseries** (in 2022: x 260 %) ligt op basis van de cijfers voor 2023 achter ons. Wel zien we dat bij de **webseries**

– die veelal fictie zijn – het aantal stijgt. Omroepen mikken vaker dan vroeger op webseries. Dit biedt kansen aan nieuwe talenten, maar we mogen niet blind zijn voor de financiële beperkingen bij deze webseries, die druk kunnen zetten op de kwaliteit van het eindresultaat en de verloning van de medewerkers. Drie van de vier webseries waaraan we productiepremies verleenden, situeren zich in het fictiesegment. Met de aanwezige middelen konden we twee Vlaamse high-end tv-series productioneel steunen en één tv-serie met een lager aanvraagbedrag. Deze beperking was ook de reden waarom we onze laatste aanvraagronde voor fictieseries moesten beperken tot scenario- en ontwikkelingssteun.

Hetzelfde fenomeen zien we bij de **documentaireseries**: naast een mooi palet aan scenarioprojecten was de oogst aan productiepremies

relatief klein. Twee series kregen een volwaardige betoelaging, bij twee andere bleef het bij een eerder symbolisch steunbedrag. Een mooie aanvulling binnen dit deelbudget is wel de vierde lichting Ket&Doc-films. Deze reeks van vijf kinderdocumentaires wordt gemaakt door jong talent, begeleid in een voortraject bij Talentontwikkeling en vervolgens geselecteerd in samenwerking met Ketnet en JEF.

Bij **animatieseries** zien we een totaal ander plaatje. Daar was de output uitzonderlijk hoog in 2023. Ons reëel budget voor animatieseries kwam een heel stuk hoger te liggen dan voorzien, omdat er naast de dotatie een paar grote vrijgaves waren van toegekende productiesteun uit vorige jaren, bestemd voor series die niet doorgingen. Die vrijgekomen middelen - uitzonderlijk veel in 2023 - konden we bovenop de dotatie besteden. Vrijgaves moeten wij in het jaar zelf besteden, waardoor we deze niet konden spreiden.

BEKIJK HIER DE OEDKEURINGSLIJST
VOOR DE SERIES EN SELECTEER
DE CATEGORIE VAN JE KEUZE.

Still uit animatieserie *Interstellar Ella* (scenario Adam Long, Linde Goossens, An De Gruyter, Shauni De Gussem en Sam Rutten, regie Freek Quartier en Tom Van Gestel, productie Fabrique Fantastique, 2022)

PODCASTS

Ondanks het feit dat het aantal aanvragen slechts beperkt steeg in het tweede jaar dat we verhalende podcasts steunden (van 42 tot 54), zagen we achter dit cijfer een heel andere realiteit. De totaal aangevraagde steun verdubbelde op een jaar tijd ongeveer van 460.000 naar 860.000 euro, terwijl het voorziene VAF-budget steeg van 250.000 euro in 2022 naar 340.000 euro in 2023.

Terwijl men zich de voorbije twee jaar vooral tot het VAF richtte met aanvragen voor ontwikkelingssteun, zal systematischer de logische vraag volgen om ook met veelal duurdere productiesteun over de brug te komen. Alles wijst er dus op dat mét de volwassenwording van de podcastsector, het volume zal toenemen alsook de nood aan kwalitatieve productieomstandigheden en een professioneel aanvaardbare verloning van de makers. Een te verwachten groeiverhaal dat de druk op het VAF zal doen toenemen.

Voor het tweede jaar op rij voegden we – in overleg met het kabinet Media – een stukje dotatie uit andere middelen toe aan het aanvankelijk voorziene podcastbudget.

BEKIJK HIER DE GOEDKEURINGSLIJST EN
SELECTEER BIJ CATEGORIE OP PODCASTS.

Artwork van podcast *De Erfenis* (scenario en regie Nele Eeckhout, Sonja Houthuys en Mirke Kist, productie Audiocollectief Schik, 2023)

DE VLAAMSE OMROEPEN

In de tabel hieronder kan je zien hoe vaak Vlaamse omroepen betrokken zijn bij projecten die ingediend worden bij het VAF/Mediafonds. De tabel focust op projecten, niet op aanvragen (een project kan via meerdere aanvragen bij ons binnenkomen). En het gaat over indieningen, dus er zitten ook afgewezen projecten bij.

ZIE TABEL OP VOLGENDE PAGINA

Er valt uit af te leiden dat de VRT de meest actieve partner is, maar ook dat alle omroepen samenwerken met de externe productiesector in de segmenten die het VAF financiert. Het overwicht van de VRT heeft vooral te maken met het brede publiekspectrum dat de openbare omroep bedient, waardoor alle genres aan bod komen. Bovendien vertaalt zich dat in de categorieën waarin de omroepen 'concurreren' niet per definitie in een overwicht voor de VRT, zoals je kan zien bij de goedkeuringen. Fictie blijft voor alle omroepen de hoofdmoot.

COACHING

Het VAF is niet enkel een belangrijke financierder voor de sector. Het biedt waar nodig ook coaching aan op tal van vlakken. Die begeleiding is in handen van externe experts. Samen met de aanvrager bekijken we welke knowhow het team achter het project juist nodig heeft en wie geschikt is om als coach op te treden.

BEKIJK DE LIJST VAN PROJECTEN DIE
GECOACHT WERDEN BINNEN HET
VAF/FILMFONDS.

BEKIJK DE LIJST VAN PROJECTEN DIE
GECOACHT WERDEN BINNEN HET
VAF/MEDIAFONDS.

BEZWAARSCHRIFTEN

Er werd in 2023 geen enkel bezwaarschrift ingediend.

AANTAL UNIEKE INGEDIENDE PROJECTEN PER ZENDER

(los van het aantal aanvragen of steun die een zender heeft lopen in ons aanvraagstelsel, dus ook onontvankelijke en negatieve, niet de teruggetrokken projecten)

	DPG Media			Play Media			Streamz (alleen)	VRT					Studio 100 TV	Bruzz	Nog geen omroep	TOTAAL
	VTM	VTM Go	VTM KIDS	Play4	GoPlay.be	Streamz		Canvas	Eén	Ketnet	Ket & Doc (Ketnet)	VRT MAX				
ANIMATIE																
AANTAL PROJECTEN										2	8					5
TOTAAL	0			0				10					1		5	16
FICTIE																
AANTAL PROJECTEN	4			2		6	3			9	1					13
TOTAAL	4			8			3	10							13	38
DOCUMENTAIRE																
AANTAL PROJECTEN				2					4	2		7			1	9
TOTAAL	0			2				13					1		9	25
INNOVATIELAB																
AANTAL PROJECTEN		4			1							7				5
TOTAAL	4			1				7							5	17
TOTAAL ZENDER	4	4		4	1	6	3	4	13	9	7	7	1	1	32	
TOTAAL OMROEP	8			11			3	40					1	1	32	96

HIGHLIGHTS IN 2023 VOOR HET VAF/GAMEFONDS

Screenshot uit entertainmentgame *Breachers* (studio Triangle Factory, 2023)

ENKELE KERNPUNTEN

DOORBRAAK VOOR BREACHERS

Het was onmogelijk om in 2023 naast het wereldwijde succes van *Baldur's Gate 3* te kijken. We zijn apetrots dat deze unieke prestatie diepgeworteld is in eigen bodem, maar als VAF hadden we niets met deze prachtige game te maken. Toen Larian Studios in 1996 uit de startblokken schoot, bestond er nog geen overheidssteun voor games die de risico's van gameontwikkeling ietwat konden inperken. Nu is dat gelukkig wel het geval, waardoor beloftevolle gamestudio's sneller en hopelijk met iets minder kopzorgen hun volle potentieel kunnen bereiken.

Triangle Factory is een mooi voorbeeld van zo'n beloftevolle studio. De producties van de Gentse gamestudio worden sinds jaar en dag ondersteund door het VAF/Gamefonds. Met *Hyper Dash* zetten de VR-specialisten in

2020 al flinke stappen, maar met *Breachers* ging het dak er dit jaar pas helemaal af. Daags na release voerde de strategische multiplayer shooter de verkoopl ijsten van de Meta Store aan, en de eerste weken was het spel niet uit de top drie weg te branden.

Het resultaat was er dan ook naar: de game werd **op één maand tijd meer dan 100.000 keer verkocht**. De release op PSVR2 vlak voor het eindejaar en de vele VR-brillen onder de kerstboom zorgen er bovendien voor dat de teller tot op vandaag gestaag doortikt. Het geeft Triangle Factory een solide basis om op verder te bouwen en is voor het VAF het beste bewijs dat het blijvend **investeren in de groei van onze gamestudio's** zijn vruchten afwerpt. We zijn nu al benieuwd naar hun volgend project.

- Links. Screenshot uit artistieke game *Verses of Enchantment* (studio Nachtvlam, 2023)
- Rechts. Screenshot uit entertainmentgame *Crystallis Descendant* (studio Boxsun, in preproductie)

LOKALE FOCUS ...

Niet alleen in Vlaanderen worden internationale topgames gemaakt, ook in Brussel worden heel wat beloftevolle VAF-gesteunde projecten klaargestoomd. Precies om die reden besliste het VAF/Gamefonds om vanaf 2023 naast de Vlaamse sectorfederatie FLEGA ook de Brusselse evenknie **games.brussels** structureel te ondersteunen met **15.000 euro per jaar**.

De vertegenwoordigers van de sectorvereniging voor Brusselse spelontwikkelaars zijn ook de stuwende kracht achter de **games.brussels SPACE**. Deze coworking in het Bedrijvencentrum Dansaert staat volledig in het teken van game development en opende officieel de deuren op 30 maart 2023. Er is plaats voor een zestal gamestudio's en een handvol vernuftige solo-ontwikkelaars.

Onder andere het talent achter de VAF-gesteunde producties *Panoptic* (2020), *Please, Touch The Artwork* (2022), *Koira* (verwacht in 2025) en *30 Birds* (verwacht in 2024) vindt er momenteel onderdak. Met al die gespecialiseerde expertise gebundeld op één locatie, hoeft het niet te verbazen dat deze inspirerende plek een aantrekkingskracht uitoefent op zowel gameontwikkelaars als -studenten. Het lijkt ons de ideale blauwdruk om in meer Vlaamse steden uit te rollen.

Dat er steeds vaker lokale initiatieven rond game development opduiken, kan het VAF alleen maar toejuichen en waar mogelijk faciliteren. Zo hielden een aantal Limburgse spelontwikkelaars dit jaar de **Limburg Game Guild** boven de doopvont, komen in het Kortrijkse Textielhuis op regelmatige basis lokale gamestudio's bijeen om te playtesten, hield de tweede editie van het **Different**

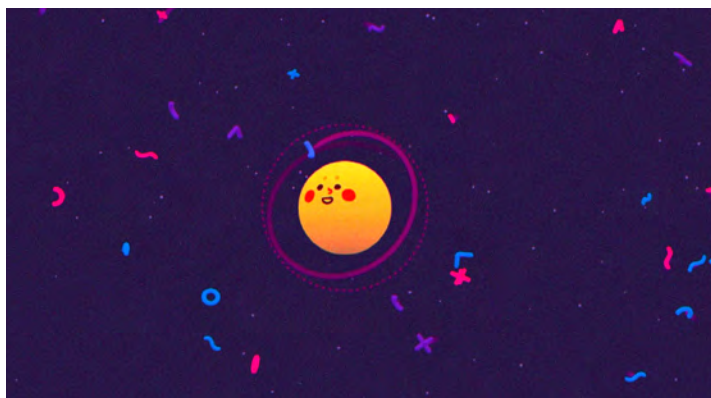
Perspectives Art Game Festival naast Antwerpen ook halt in Gent, en keek in Brussel een tot de nok gevulde cinemazaal hoe spelmakers uit het hele land het beste van zichzelf gaven tijdens het pitchevenement **Big Brotaru**.

... MAAR OOK SAMENWERKING

Meer lokale verankering betekent echter niet dat de samenwerking stopt aan de provinciegrens. Het identificeren en samenbrengen van talent, als het even kan met wat kruisbestuiving uit andere sectoren, blijft voor het VAF een belangrijke opdracht. Tijdens de tweede editie van **Gamestorm**, een samenwerking tussen de Antwerpse gamestudio Poppins & Wayne en Jeugdfilmfestival Antwerpen, leerden game- en filmprofessionals elkaar kennen terwijl ze samen brainstormden over opdrachten geserveerd door de kinderen van vandaag, het publiek van morgen.

..Onder. Screenshot uit artistieke game *Curiosmos* (studio Reveal Game Studio, in productie)
 ..Rechts. De winnaars van de Belgian Game Awards 2023 Studio, in productie)

In navolging van het VAF/Film- en VAF/Mediafonds zet ook het VAF/Gamefonds initiatieven op om een nauwere samenwerking tussen Vlaamse en Nederlandse spelmakers mogelijk te maken. Het meest tastbare resultaat van die inspanningen is *Curiosmos*, een coproductie tussen de Nederlandse game designer Céline Veltman en het Belgische Reveal Game Studio van o.a. Pepijn Willekens. In het verlengde van die samenwerking ontstond **playtest.night**, een evenement waar gameprofessionals samenkomen om op een diepgravende manier elkaars werk aan de tand te voelen en te bediscussiëren. Deze professionele playtests worden afwisselend in Vlaanderen en Nederland georganiseerd. Tijdens de eerste editie op Vlaamse bodem – het VAF steunt enkel deze – op 23 november 2023 tekenden maar liefst 20 gameprojecten, waarvan het leeuwendeel Vlaams, present.

BELGIAN GAME AWARDS

De Belgian Game Awards, de bekroning van de beste Belgische videogames van het afgelopen jaar, zijn altijd een viering van het Belgische videospel, maar de editie van 23 juni 2023 was om meerdere redenen extra feestelijk. Niet alleen was het de eerste keer sinds de coronaperiode dat de winnaars hun trofee onder begeleiding van een luid applaus mochten ophalen tijdens een fysieke awardshow, het werd ook een absolute triomftocht voor het Vlaamse videospel.

Nadat de VAF-gesteunde productie *Ghost on the Shore* (2022) de prijs voor Best Narrative uit handen van onze CEO Koen Van Bockstal in ontvangst

mocht nemen, ging zo goed als elke volgende award naar een Vlaamse productie of gamestudio. Nog fijner om op te merken: als een winnend project al niet rechtstreeks werd gesteund door het VAF, stonden we wel in voor de financiering van een vorig en/of toekomstig project. Een mooi moment voor het ganse team en het levende bewijs dat het VAF een belangrijke hoeksteen vormt van een succesvol Vlaams ecosysteem voor videogames.

WINNENDE VAF-PROJECTEN:

- > *Ghost on the Shore* – Best Narrative
- > *Hubris* – XR Game of the Year
- > *Please, Touch the Artwork* – Best Applied Game & Best Sound

GOEDKEURINGEN, CIJFERS EN WAT ZE ONS VERTELLEN

In 2023 waren er in totaal (creatie en promotie samen) 61 ingediende aanvragen over drie VAF/Gamefonds-deadlines heen. Dat is een fikse stijging tegenover de 51 van vorig jaar. We kenden steun toe aan 43 van de ontvankelijke projecten. Procentueel uitgedrukt komt dit neer op een slaagratio van 70%. Dat is indrukwekkend, zeker in vergelijking met de 62% van vorig jaar. Toen keurden we 29 van de 51 ingediende aanvragen goed. Zowel de stijgingen in het aantal aanvragen als de procentuele stijging van de goedkeuringen zijn grotendeels te wijten aan de introductie van nieuwe, bijkomende steunmaatregelen.

Waar we ons vroeger beperkten tot preproductie (die meteen tot een vertical slice moest leiden), productie en promotie, werken we sinds 2023 meer gefaseerd. Starten doen we met prototypesteun. Deze stelt de makers in staat tot een proof of concept te komen van hun game(play). Daarna vertalen ze deze solide basis naar een vertical slice, een eerste afgewerkt level van de game waarmee de makers zowel toekomstige spelers als financierders warm kunnen maken voor hun game.

Is de vertical slice overtuigend genoeg, dan wordt de stap richting productie gezet. De vertical slice wordt in deze fase in essentie opgeschaald naar een volwaardige game die o.a. met VAF-promotiesteun in de markt kan worden gezet. Bij voldoende succes kunnen de makers met de, eveneens gloednieuwe, steun na release hun bereik en/of omzet optimaliseren door extra content toe te voegen, de game te vertalen naar andere platformen (porting) of via lokalisering nieuwe regio's aan te boren.

Uit het eerste jaar met deze nieuwe werking kunnen we afleiden dat de prototypesteun erg in de smaak valt (33 van de 61 aanvragen) en vaak wordt goedgekeurd (slaagratio van maar liefst 79%) door onze commissies. Dat is in lijn met onze verwachtingen. Aangezien het om een lager bedrag gaat (maximaal 25K in vergelijking met maximaal 75K bij de vroegere preproductiesteun) kan de commissie de makers makkelijker

het voordeel van de twijfel geven. Later, bij vertical slice - en al zeker bij productiesteun - zal de lat evenwel des te hoger liggen. Veel games die prototypesteun ontvingen, zullen het uiteindelijk niet tot een finale game schoppen. Volgens onze verwachtingen zullen minder, maar wel grotere en betere games het gevolg zijn van deze gefaseerde aanpak.

Wat de verhouding betreft tussen de verschillende categorieën games (Entertainment, Serious, Artistiek en Educatief) bij het VAF blijven Entertainmentgames oppermachtig en nemen ze verder in aantal toe (van 30 naar 42 aanvragen). Artistieke games deden het minder goed (een daling van tien naar zes), Serious games verdubbelden in aantal (van vijf naar tien). Verklaren waarom is moeilijk. Er werd geen extra aanmoediging gedaan. De categorie Educatieve games blijft net als vorig jaar steken op slechts één aanvraag. De gehoopte impact van de Digisprong* bleef helaas uit. Het ontbreken van een duidelijk businessmodel en het beperkte geloof van ons onderwijssysteem in games als volwaardig leermiddel, speelt de categorie duidelijk parten. We blijven nadenken hoe we samen met de sector deze uitdagingen kunnen oplossen. ■

* staat voor een kwaliteitsvolle digitalisering in het Vlaamse onderwijs, op initiatief van minister voor Onderwijs Ben Weyts.

Still uit *Soft Leaves* (scenario en regie Miwako Van Weyenberg, productie Prime Time, 2024)

TALENTONTWIKKELING

2023 IN CIJFERS

22 projecten
in VAF-atelier

56.197 euro
in beurzen uitgedeeld

14 makers
die deelnamen aan
9 internationale
projecten dankzij onze
samenwerking

75% (3 op 4) van de
gameprojecten uit het
innovatieatelier kregen
al verdere creatiesteun
(prototypesteun)

TALENTONTWIKKELING

De afdeling [Talentontwikkeling](#) helpt debuterend audiovisueel en gametalent op weg en biedt meer ervaren professionele makers en producenten kansen om te groeien, het maximum uit hun projecten te halen en een internationaal netwerk uit te bouwen.

DE MIDDELEN VAN TALENTONTWIKKELING KOMEN UIT DE DRIE VERSCHILLENDE FONDSEN. IN DIT HOOFDSTUK VERDUIDELIJKEN WE ONDER WELK FONDS EEN BEPAALD INITIATIEF VALT, VOLGENS DE AFKORTINGEN >

FF

VAF/FILMFONDS

MF

VAF/MEDIAFONDS

GF

VAF/GAMEFONDS

DE GEDETAILEERDE LIJSTEN MET ALLE GOEDGEKEURDE AANVRAGEN (TITELS, BETROKKEN PERSONEN, BEDRAGEN, ENZ.) ZIJN NIET LANGER OPGENOMEN IN DE BIJLAGE VAN DIT JAARVERSLAG.

JE KUNT ZE, NET ALS DE GOEDKEURINGEN VAN DE BEURZEN EN OPLEIDINGSINITIATIEVEN, HIER TERUGVINDEN:
INITIATIEVEN TALENTONTWIKKELING 2023.

Coaches Paul Tyler en Miryam Van Lier, samen met de deelnemers van het conceptatelier voor fictieseries 2023

OPLEIDINGEN MET PROJECT

Een belangrijke focus voor de afdeling talentontwikkeling ligt bij opleidingen waarbij audiovisuele professionals worden begeleid bij de ontwikkeling van hun projecten.

OPLEIDINGEN VOOR FICTIE

CONCEPTATELIER VOOR FICTIESERIES EN SCENARIOATELIER

In 2023 organiseerden we opnieuw een Conceptatelier voor fictieseries en een Scenarioatelier voor langspeelfilm (live action of animatie). Beide initiatieven volgen een gelijkaardig schema.

Over het verloop van beide ateliers kan je meer lezen op de website: [Scenarioatelier](#) & [Conceptatelier](#).

In 2023 kregen volgende projecten de kans om deel te nemen aan het Scenarioatelier:

- > *The Earrings* - Yamina Takkatz*
- > *Bruisend water* – Benjamin Cools
- > *Koppenburg* – Alex Verhaest*
- > *Brothers and Sisters* – Laura Van Haecke
- > *Textbook* – Lisa Eronini
- > *Villa Victoria* – Sara van Oostrum*

* inmiddels positief advies van pitchcomité

Zij werden bijgestaan door coaches Selina Ukwuoma, Patrice Toye en Eric Taelman.

Aan het einde van elk atelier organiseren we standaard een workshop pitchten. Dit is bijzonder waardevol voor alle projecten, maar vooral voor diegenen die voortkomen uit het scenarioatelier, aangezien de eerste stap richting creatie via het pitchcomité verloopt. In november presenteerden vier deelnemers hun projecten aan het pitchcomité, waarvan drie een positief advies ontvingen. Deze zijn aangeduid met een asterisk.

We selecteerden volgende projecten voor het Conceptatelier fictieseries:

- > *Broken Window* – Robbin Rooze
- > *Late roem* – Timo Vergauwen
- > *Liefste Elise* – Jan Deuvaert
- > *Lund* - Reinhout De Pauw en Linde Goossens

Links. Steerbeeld uit het conceptatelier voor fictieseries 2023

Coaches Miryam Van Lier en Paul Tyler begeleiden de projecten.

De deelnemers bereiden zich telkens voor om met hun projecten door te stromen naar creatie. Na het afgelopen jaar kregen de volgende projecten uit voorgaande ateliers creatiesteun:

SCENARIOSTEUN MF

- > *Onze Vader* (voorheen *Keijzerskinderen*) - Julie Bovendaerde (deelnemer atelier) en Willem Wallyn

ONTWIKKELINGSSTEUN FF

- > *Torpor* – Melste Van Coillie

OPLEIDINGEN VOOR ANIMATIE

CONCEPTATELIER VOOR ANIMATIESERIES MF

In dit traject ontwikkelen grafische en scenariotalenten hun animatieserie: van idee tot eerste draft van de grafische en scriptbijbel. Zij worden telkens begeleid door coach Jan Van Rijsselberghe. Op de website vind je [meer informatie over de aanvraag en het verloop van het atelier](#).

Tijdens de vierde editie van het conceptatelier voor animatieseries werden twee projecten ontwikkeld:

- > *Road Trip* - Michéle De Feudis, Jelle De Beule en Thijs De Cloedt
- > *Jub* – Arne De Loore en Astrid Vandendael

Boven. Still uit korte animatiefilm *Driff* (scenario en regie Levi Stoops, productie Lunanime, 2023) – een project uit het Ontwikkelingsatelier voor korte animatiefilm in 2019

ONTWIKKELINGSATELIER VOOR KORTE ANIMATIEFILM FF

In dit atelier ontwikkelen auteurs een korte animatiefilm onder begeleiding van zelfgekozen professionele coaches. Op de website vind je [meer informatie over de aanvraag en het verloop van het atelier](#).

Volgende debuterende animatiefilm makers doorliepen het atelier in 2023:

- > *Une table pour deux* – Alisa Karo
- > *14 april* – Lauren Rolly
- > *Tide* – Eline Muys

De coaches voor deze projecten waren respectievelijk Steven De Beul, Monica Rattazzi en Britt Raes.

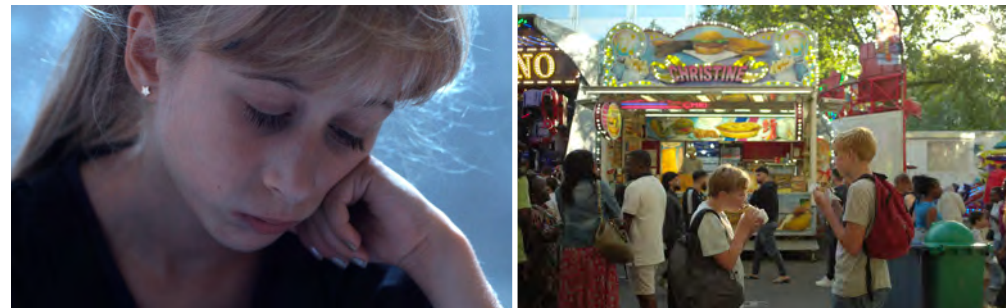
In het afgelopen jaar kregen de volgende projecten uit voorgaande ateliers creatiesteun:

PRODUCTIESTEUN FF

- > *Boom* – Mai Calon

-Van boven naar onder. Still uit Ket & Doc-titel *Hannah en de krokodil* (scenario Karen Huysman en Lore Mechelaere, regie Lore Mechelaere, productie Het Peloton, 2024)
 -Still uit Ket & Doc-titel *Ronde 3* (scenario en regie Liesbeth De Mey, productie Associate Directors, 2024)
 -Still uit Ket & Doc-titel *Grip* (scenario en regie Laura De Baudringhien, productie While We're Here, 2024)

-Rechts. Still uit Ket & Doc-titel *Buitenbeentjes* (scenario en regie Elke Vanoost, productie While We're Here, 2024)
 -Still uit Ket & Doc-titel *Wij, jongens* (scenario en regie Arne Brown en Charlotte Coeman, productie Hotel Hungaria, 2024)

OPLEIDINGEN VOOR DOCUMENTAIRE

KET & DOC MF

Het Ontwikkelingstraject voor korte kinderdocumentaire beleefde in 2023 zijn vijfde editie. In het jaar waarin de vorige editie (2021-22) een Ensornominatie kreeg, selecteerden we opnieuw zeven sterke projecten. Onder deskundige begeleiding van Paul Pauwels en diverse gastdocenten, waaronder Astrid Bussink, Peter Lataster en Petra Lataster-Czisch, werkten de acht filmmakers aan hun filmpjan. Deze presenteerden ze aan het einde van het traject aan Vlaamse documentaireproducenten.

Volgende korte documentaires voor kinderen werden ontwikkeld:

- > Lore Mechelare - *A Piece of cake* (Nieuwe titel *Hannah en de krokodil*)*
- > Liesbeth De Mey - *Boxgirl* (Nieuwe titel *Ronde 3*)*
- > Kaat Lansbergen - *Freestyle Akkademy* (Nieuwe titel *Panna 1080*)
- > Laura De Baudringhien - *Grip**
- > Elke Vanoost - *Ik & de Pesters* (Nieuwe titel *Buitenbeentjes*)*
- > Charlotte Coeman en Arne Brown - *Ook jongens wenen* (Nieuwe titel *Wij, jongens*)*
- > Nathalie Lippens - *Ultrakid* (Nieuwe titel *Roller*)

* de projecten die productiesteun ontvingen

Op de website vind je meer informatie over de [aanvraagprocedure](#) en het [verloop van het atelier](#).

Deze editie betekende het afscheid van Paul Pauwels als begeleider, die van zijn pensioen wil genieten. We willen hem hartelijk bedanken voor zijn jaarlijkse toewijding en liefdevolle begeleiding van de vaak beginnende makers vanaf het begin van het traject tot het pitchmoment. Telkens opnieuw leverde hij een belangrijke bijdrage aan de groei van alle projecten, van een idee tot een volwaardig filmpjan. Paul was hierin een essentiële schakel in. Dank je wel, Paul!

OPLEIDINGEN VOOR GAMES

GAMETRACK

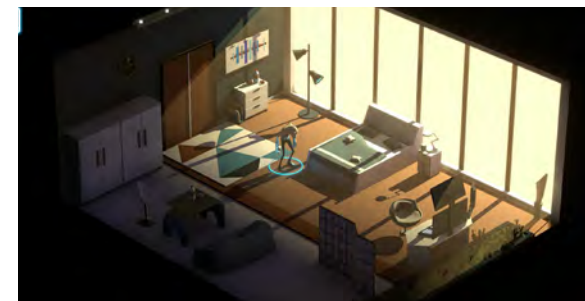
Het crossregionale ontwikkelingsatelier voor Belgische videogames Gametrack was dit jaar aan zijn derde seizoen toe.

Tijdens het traject, een mix van online masterclasses en fysieke bijeenkomsten, krijgen geselecteerde gamestudio's de kans om hun projecten te bespreken met verschillende internationale experts. Ze worden bovendien gecoacht door een ervaren professional, afgestemd op de specifieke noden van hun project.

We volgen grotendeels hetzelfde recept die van de vorige edities een succes maakten. Hier en daar werd de formule verfijnd. Zo kregen de deelnemers de vrijheid om hun gesprekken met de experts volledig zelf samen te stellen, zodat ze in gesprek konden met de experts die het meeste verschil voor hun project kunnen betekenen.

De geselecteerde projecten voor de editie van 2023 waren:

- > *Forge Industry* - BiteMe Games
- > *Slimy Knight* - FrostyFroggs
- > *Liquid Crystal Blackout* - Liminal Glitch Studio
- > *Replaceable* - The Pack
- > *Fully Automated* - Pipette Inc.
- > *Small Town Adventures* - Rocket Vulture
- > *Nova Dawn: Overload* - ROGUE 6

- Links. Sfeerbeelden van het slotevent van Gametrack 2023
© Michiel Devijver

- Boven. Screenshots uit entertainmentgames *Replaceable*
(studio The Pack, in productie) en *Slimy Knight*
(studio FrostyFroggs, in preproductie)

OPLEIDINGEN VOOR INNOVATIE

Links. Screenshot uit entertainmentgame *Surreal Estate* (Michael Van Ostade, in productie)

Rechts boven. Screenshot uit entertainmentgame *Liquid Crystal Blackout* (studio Liminal Glitch Studios, in productie)

INNOVATIEATELIER MF FF GF

Het Innovatieatelier ging in 2022 van start met een kennismakingsworkshop. Daarna werkten de deelnemers individueel, begeleid door hun coach(es), aan de ontwikkeling van hun projecten.

In 2023 organiseerden we nog twee workshops. De eerste was een inspiratieworkshop, waarvoor we twee gastsprekers uitnodigden. De eerste spreker was Corine Meijers, creatief producent en oprichter van Studio Biarritz. Ze presenteerde verschillende VR en interactieve documentaire projecten waaraan ze in het verleden en op dit moment werkt(e), zoals *The Imaginary Friend*, *Floating With Spirits*, *Gay Simulator*, *The Industry*, *Last Hijack*,...

Onze tweede gast was Wim Wouters, creative technologiest en oprichter van Poppins & Wayne. Hij stelde de VR-game *Pollinator Park* aan de groep voor. In de namiddag kregen de deelnemers ook de kans om de game te ervaren.

In de laatste workshop van het Innovatieatelier gingen de deelnemers op een speelse manier aan de slag met storytelling-tools om op die manier op zoek te gaan naar de kern van hun projecten. Na drie dagen moest hen dat in staat stellen om op een visueel interessante manier hun projecten te delen met hun omgeving. Want dat is wat ze na dit atelier ook nog vaak gaan moeten doen: hun project presenteren en dat liefst op een boeiende en visueel sterke manier, zodat de kern van het verhaal en de manier waarop het verloopt duidelijk wordt.

Onderstaande projecten doorliepen het atelier:

*INTERACTIEVE WEBSERIES

- > Jasmien Vandermeeren, *How To: Get Over Your Ex*
- > Britt Valkenborghs & Eva Verbeeck, *Mijn lichaam vergeet niet*

*VR-PROJECTEN

- > Maryam Kamal Hedayat, *Altering Memories*
- > Wendy Montellano, *Lucid*

*GAMES

- > Diana Monova, *Beer**
- > Ada Guvenir, *Root**
- > Michael Van Ostade, *Surreal Estate**
- > Raoul Groothuizen, *The Gruesome Death Of A Lonely Cat Lady*

* de projecten die verdere creatiesteun ontvingen

In het afgelopen jaar kregen de volgende projecten uit voorgaande ateliers productiesteun:

PRODUCTIESTEUN FF

- > *Anatomy of Desire* (voorheen *The edges are no longer parallel*) - Kurt D'Haeseleer

PRODUCTIESTEUN MF

- > *OpenUp* - Alexander Van Damme

VAF WILDCARDS EN WILDCARDS ON TOUR

Met het VAF/Filmfonds blijven we nog steeds de VAF Wildcards toekennen aan nieuw talent. Dit zijn de jaarlijkse prijzen voor de beste eindwerken aan de Vlaamse filmscholen. Met een totale waarde van 206.000€ zijn dit de grootste filmprijzen voor afstuderenden en vormen ze een belangrijke springplank naar een carrière als professioneel filmmaker of scenarist.

[In 2023 reikten we vijf VAF Wildcards uit.](#) Uit 70 ingediende films en vijf scenarioprojecten selecteerden externe juryleden de laureaten.

Met het gewonnen budget krijgen ze de mogelijkheid om een nieuwe film te ontwikkelen, begeleid door een scriptcoach. Daarnaast ontvangen ze ondersteuning in hun verdere ontwikkeling als filmmakers door deel te nemen aan twee workshops:

- Boven. De winnaars van de VAF Wildcards 2023
© Bavo Nys / Kortfilmfestival Leuven
- Links onder. Steerbeeld uit de pre-writing workshop

- > De eerste workshop is de pre-writing workshop. In deze workshop staat het stimuleren van creativiteit centraal, waarbij deelnemers hun eerste ideeën voor verhalen genereren en aftoetsen of ze waardevol genoeg zijn om verder te ontwikkelen. De Wildcard laureaten voelen zich vaak onzeker na het winnen van de Wildcard. Deze workshop helpt hen het vertrouwen te krijgen in het idee dat ze willen uitwerken voor hun Wildcard film, maar het geeft hen ook tools om te gebruiken in hun verder carrière bij het ontwikkelen van ideeën.
- > De tweede workshop is de VAF-Summer School. (Zie verder)

-Van boven naar onder. Still uit VAF Wildcard 2023 Fictie *Orange Flavoured Love* (scenario en regie Angela Alsouliman, KASK School of Arts)
 -Still uit VAF Wildcard 2023 Animatie *Oxide* (scenario en regie Emma Emily Daelman, RITCS School of Arts)
 -Still uit VAF Wildcard 2023 Documentaire *Kaalkapje* (scenario en regie Marthe Peters, KASK School of Arts)
 -Still uit VAF Wildcard 2023 Filmlab *Le tarantole dormono sotto le pietre* (scenario en regie Giada Cicchetti, KASK School of Arts)

-Rechts. Still uit korte fictiefilm *Fikri* (scenario en regie Louisiana Mees-Fongang, productie Quetzalcoatl, 2023)

WINNAARS EN JURY'S

De VAF Wildcard Fictie ging naar *Orange Flavoured Love* van Angela Alsouliman. Cato Catteeuw kreeg voor haar film *Burn* een eervolle vermelding. De jury voor de VAF Wildcard Fictie bestond uit Tomas Leyers, Hyun De Grande, Aimé Claeys, Tinne Bral en Charlotte Lybaert.

De VAF Wildcard Animatie ging naar *Oxide* van Emma Emily Daelman. De jury voor de VAF Wildcard Animatie bestond uit Junaid Chundrigar, Ada Güvenir en Annemie Degryse.

De VAF Wildcard Documentaire ging naar *Kaalkapje* van Marthe Peters. *Ergens tussenin*, een film van Liza De Maeyer kreeg een eervolle vermelding. In de jury voor de VAF Wildcard Documentaire zetelden Jaan Stevens, Barbara Dyck en Ilona Vanouplines.

De VAF Wildcard Filmlab ging naar *Le tarantole dormono sotto le pietre* van Giada Cicchetti. De jury voor de VAF Wildcard Filmlab bestond uit Lázara Rosell Albear, Ruben Demasure en Sofie Verdoodt.

De VAF Wildcard Scenario ging naar Stella Aerts voor *Golflengte*. In de jury voor de VAF Wildcard Scenario zetelden Inès Eshun en Xavier Rombaut.

WILDCARDS ON TOUR

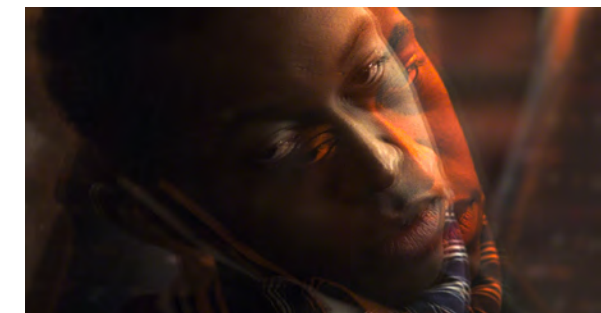
Met [Wildcards on Tour](#) zorgen we ervoor dat deze films in Vlaanderen

gezien worden via het vertoners- en festivalcircuit. Om de winnaars voor te bereiden op de aanstaande Wildcards on Tour, waar ze telkens een Q&A-sessie ondergingen, kregen ze een mediatraining van Gudrun Burie, PR-consultant en mede-oprichter van The PR Factory.

GEREALISEERDE WILDCARDS

Het afgelopen jaar werden verschillende nieuwe films met een VAF Wildcard afgewerkt. De Wildcardfilms *Fikri* van Louisiana Mees-Fongang en *As If It Could* van Ada Güvenir gingen in première op het Kortfilmfestival Leuven. Jaan Stevens zijn documentaire *Here I Go* ging ondertussen in première op het Filmfestival van Oostende. Gouden Beer-winnaar Olga Lucovnicova stelde haar korte documentaire *Object 817* voor op het Sundance Film Festival.

In 2024 verwachten we de films van Anne Verbeure, Niels Devlieghere en Dorian Jespers.

OPLEIDINGEN ZONDER PROJECT

We organiseren ook evenementen zoals infosessies, masterclasses, seminars en workshops. Deze kunnen variëren in duur en doelgroep (gaande van aanstormend audiovisueel talent tot gevestigde waarden, of volgens genre of métier). Wat deze evenementen allemaal gemeen hebben, is dat deelname mogelijk is zonder een specifiek project.

Steerbeelden uit de VAF-Summer School en infosessie 'Achter de schermen' 2023

ACHTER DE SCHERMEN MF FF

Op verzoek van de filmopleidingen verplaatsten we de infosessie voor hun masterstudenten van het begin van het tweede semester naar het begin van het academiejaar. Deze wijziging bleek een succesvolle keuze te zijn, aangezien meer dan 120 studenten zich inschreven voor [deze jaarlijkse infosessie 'Achter de schermen'](#). Tijdens deze sessie presenteren naast het VAF ook mediarte, Cultuurloket en Creative Europe Mediadesk Vlaanderen hun werking.

Deze plaatsen werden snel ingenomen door een diverse groep deelnemers.

[Op de website vind je meer informatie over het programma van de Summer School.](#)

Een greep uit de docenten: Willem Wallyn, Katrien Van der Perre, Brecht Van Elslande, Lize Lefaible, Barbara Dyck, Riema Reybrouck en Ivy Vanhaecke.

LEIDERSCHAP EN EIGENHEID IN FILM (LEF) MF FF

(Zie ook hoofdstuk inclusie)

In het kader van ons leiderschapsprogramma LEF besloten we ook enkele van de maandelijkse masterclasses, waarin verschillende sprekers onderwerpen behandelden als inclusie, leiderschap, communicatie als leider, hoe reageren op grensoverschrijdend gedrag en pitchten, open te stellen voor een breder publiek van audiovisuele professionals. Op deze manier konden ook zij profiteren van de expertise die deze deskundigen deelden met de geselecteerde deelnemers van LEF.

VAF-SUMMER SCHOOL 2023 FF

Ook in 2023 organiseerden we opnieuw een editie van de VAF-Summer School, die plaatsvond van 11 tot 15 september. Het was een succesvolle editie met een grote opkomst van deelnemers. Naast de verplichte deelname van de laureaten van de VAF Wildcards, boden we dit jaar ook de kans aan deelnemers van de Streamz Academy om onze Summer School te volgen. Drie van hen grepen deze kans. Bovendien reserveerden we nog tien plaatsen voor nieuw talent.

INTERNATIONALE SAMENWERKINGEN

Het VAF sloot een aantal partnerschappen af met internationaal gerenommeerde opleidingsprogramma's. Hierdoor maken Vlaamse audiovisuele professionals meer kans om geselecteerd te worden voor deze populaire workshops.

Sfeerbeeld uit de TorinoFilmLab |
SeriesLab Masterclass van Anne Feinsilber

TORINOFILMLAB SERIESLAB

TorinoFilmLab is een gerenommeerd internationaal programma dat opkomend talent ondersteunt en innovatieve projecten stimuleert. Met het SeriesLab, dat specifiek is gericht op tv-series, bieden ze een platform aan scenaristen en creatieve audiovisuele professionals om hun ideeën te ontwikkelen. Het lab omvat workshops, mentoring en andere vormen van ondersteuning om de deelnemers te helpen bij het verfijnen van hun concepten.

Dankzij de samenwerking van het VAF met TFL is er elk jaar één plaats gereserveerd voor deelname met een Vlaams project. In 2023 was dat *Sabena* van Katrien De Groef en Frederik Sonck.

In 2023 fungeerde Vlaanderen als gastregio voor het tweede deel van het SeriesLab. Van 9 tot 14 november mochten we 19 deelnemers en drie scriptcoaches verwelkomen in Leuven.

Binnen deze samenwerking organiseerden we op maandag 13 november voor de Vlaamse audiovisuele professionals een masterclass. Anne Feinsilber, filmmaker van documentaire- en fictiefilms, en tevens docent scenarioschrijven aan La Fémis verzorgde deze boeiende masterclass getiteld [Writing your pilot episode: the promise of endless conflict](#). Aansluitend was er een netwerkmoment.

TFL NEXT FILM IN SAMENWERKING MET HET NEDERLANDS FILMFONDS

In 2023 organiseerden het VAF en het Nederlands Filmfonds in samenwerking met TorinoFilmLab een workshop die was gebaseerd op het gekende concept van TFL Next Film.

TFL Next Film is een zorgvuldig samengestelde online workshop gericht op scenaristen/regisseurs om hen te helpen bij de voortgang van hun projecten. Het biedt een unieke kans om ideeën te verbeteren, te delen en te testen met collega's en hooggeplaatste docenten van over de hele wereld.

Deze workshop, speciaal georganiseerd voor het VAF en het NFF, was gericht op lokale scenarioschrijvers met projecten voor speelfilms. In totaal selecteerde men 12 projecten (zes Vlaamse en zes Nederlandse) voor de workshop, verdeeld in drie groepen. Hier werkten ze samen met collega's en een TFL-docent met aanzienlijke internationale ervaring als scriptadviseur voor hun treatments.

De workshop bestond uit twee sessies. De eerste sessie die plaats vond van 17 tot 21 april 2023, omvatte vijf dagen waarin de deelnemers hun werk bespraken in groepsessies en individuele ontmoetingen met hun docenten. Vervolgens kregen deelnemers de

gelegenheid om hun materiaal te herwerken. Tijdens een terugkommoment van twee dagen begin mei, waarin ze hun tutor en ook de andere deelnemers opnieuw online ontmoetten, bespraken ze deze nieuwe treatment. De tutors waren Yorgos Tsourgiannis, Isabelle Fauvel en Ayman El Amir.

Schrijvers van projecten die recent scenariosteun hadden ontvangen of hadden deelgenomen aan het scenarioatelier, werden vanuit het VAF aangesproken en kregen de gelegenheid om zich aan te melden voor deze TFL Next editie. Uit deze aanmeldingen selecteerde TFL zes projecten.

De geselecteerde projecten vanuit het VAF waren:

- > *Stilte is mijn moedertaal* – Sulaiman Addonia en Laurent Van Lancker
- > *On the Way to Forgive I Forgot Myself* – Rand About Fakher
- > *Maybe You Should Talk To Someone* – Britt Valkenborghs
- > *Brie en de Olmengrot* – Astrid Bode
- > *Nachtschade* – Leni Huyghe
- > *Storm In Paradise* – Maryam Kamal Hedayat

Still uit speelfilm *Holy Rosita*
(scenario Janne Desmet, Tom Dupont en Wannes Destoop, regie Wannes Destoop, productie De Wereldvrede, 2024)

ANDERE INTERNATIONALE WORKSHOPS

Via onze verdere samenwerkingen konden in 2023 nog andere filmmakers deelnemen aan gerenommeerde internationale initiatieven:

IDFACADEMY 2023

- > Evi Cats

FIRST CUT LAB

- > *Holy Rosita* – Wannes Destoop

LIM 2023

- > *Eomma* – Sun Mee Cattrysse en Hyun Lories

TFL SCRIPTLAB 2023

- > *Amari* – Domien Huyghe en Wendy Huyghe

CINEKID 2023

- > *Brie en de olmengrot* – Astrid Bode

EPI SERIES WOMEN 2023

- > Emmy Oost

IFFR ROTTERDAM LAB 2023

- > Ben De Raes

-Foto REKKER

PUBLIEK

2023 IN CIJFERS

DE AFDELING PUBLIEK STEUNDE

6 Grote Organisaties met Internationale Uitstraling: Anima, Film Fest Gent, Fonk, JEF, MOOOV en Filmfestival Oostende.

Net als **8** vertoners: Art Cinema OFFoff, Cinemaximiliaan, Cinema Nova, KASKcinema, Sphinx Cinema, Studio Skoop, Lumière Brugge en Cinema Cartoon's.

5 festivals als Structurele Werking: Afrika Filmfestival, BIFFF, Brussels Short Film Festival, Film'On en Offscreen.

28 projectsubsidies werden toegekend.

En **5** organisaties rond filmwijsheid: Cinea, Kortfilm.be, Rekker, Sabzian en Vertigo.

28 vertoners ontvingen een Steun aan de Vertoning van de Vlaamse Auteursfilm.

1 organisatie ontving een Innovatiepremie.

PUBLIEK

De afdeling Publiek maakt in het VAF de verbinding tussen de filmmaker en het publiek en ondersteunt organisaties en initiatieven die inzetten op de vertoning en spreiding van en educatie en reflectie rond filmcultuur.

Hoewel het pré-coronaniveau nog niet bereikt werd, toont 2023 ontegensprekelijk dat het herstel van de bioscopen nu toch echt wel werd ingezet. Afgelopen jaar was immers het eerste jaar sinds de pandemie dat ze niet langer onderhevig waren aan gezondheidsbeperkingen. Waar de Belgische bioscoopcijfers in 2022 nog werden afgesloten met 31% minder bezoekers dan in 2019, evolueren de cijfers in 2023 naar -20%. Daarmee liggen we iets onder het Europese gemiddelde van -24%.

Dat Belgische cijfer -hoewel onder voorbehoud want nog niet officieel- toont dat de pandemie en de daaropvolgende economische uitdagingen nog steeds een impact hebben op het bioscoopbezoek.

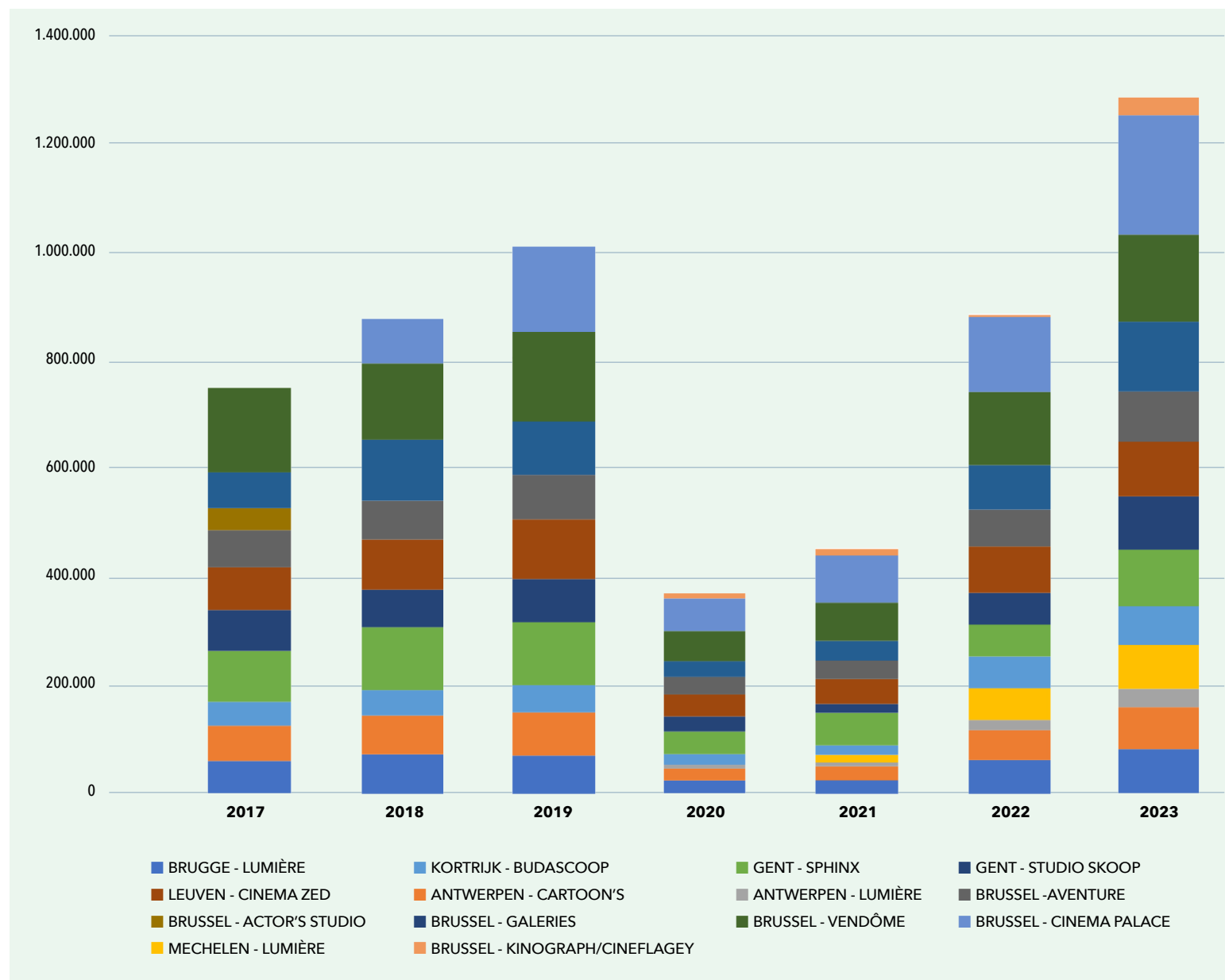
De soep wordt echter nooit zo heet gegeten als ze wordt opgediend: alarmerende voorspellingen rond het einde van het grote scherm, omwille van een toevloed van het streamingaanbod gelinkt aan de al te comfortabele eigen sofa, blijken vandaag ongegrond. Het afgelopen jaar bevestigden ongeveer 16 miljoen bezoekers dat een gezamenlijke cinemabeleving nog steeds goed gesmaakt wordt.

Dat konden ook de arthousebioscopen vaststellen. Hun globale cijfers zijn met een stijging van 5% t.a.v. 2019* toch heel wat rooskleuriger dan het nog negatieve algemene Belgische gemiddelde.

*exclusief Lumière Antwerpen en Mechelen

TOTAAL PUBLIEKSBEREIK IN DE VLAAMSE EN BRUSSELSE ARTHOUSES 2017 - 2023

Ze sprongen niet alleen mee op de hype rond *Barbenheimer* maar konden na het magere 2022 opnieuw rekenen op een rijk en veel gesmaakt aanbod van straffe auteursfilms. Ze zetten het voorbije jaar dan ook weer volop in op hun publiek, die ze op sleeptouw namen langsheen een aanbod dat veel breder gaat dan enkel film. In samenwerking met andere lokale (culturele) organisaties werden opnieuw festivals, reeksen en special events uitgewerkt, die omkaderd werden met inleidingen, ontmoetingen, nagesprekken en debatten. Dat wordt gesmaakt door het publiek, dat meer beleving en verdieping wenst en opzoekt. Dat daar vraag naar is tonen ook de spectaculaire cijfers van de Brusselse arthousebioscopen, die sinds midden 2022 een Cinevillepas aanbieden aan ondertussen meer dan 6.000 leden. Pashouders maken er ondertussen ook meer en meer deel uit van een gemeenschap van film liefhebbers, waarvoor een aangepast rand- en ontmoetingsprogramma wordt ontwikkeld. Het legde deze bioscopen geen windeieren: ze sloten 2023 af met een sterke stijging van 19% t.a.v. 2019, een resultaat dat de pré-coronacijfers ver overschrijdt.

NIEUWE PUBLIEKEN

Tegelijkertijd wijst onderzoek uit dat een grote groep cinemabezoekers nog steeds niet terugkeerde naar de zalen. Ze situeren zich hoofdzakelijk in de leeftijdsgroepen -25 en +50, zijn vrouwelijk en gingen anno 2019 nog in grotere getale maar eerder occasioneel naar de cinema. Om deze en ook nieuwe publieken te bereiken, ondersteunde en/of coördineerde het VAF het afgelopen jaar over de afdelingen heen verschillende initiatieven.

'[Vlaamse film. Grenzeloze cinema](#)', een promotionele campagne van het VAF in samenwerking met bioscoopuitbaters, producenten en distributeurs, had

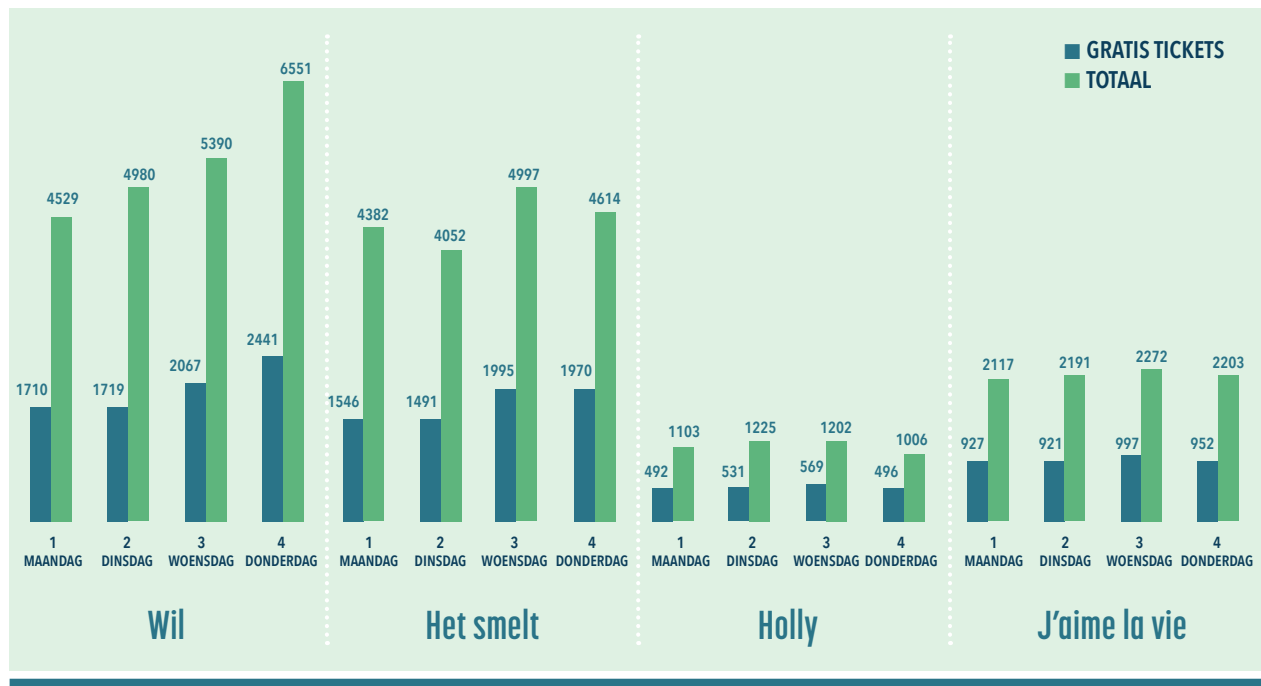
in 2022 al haar succes bewezen. We herhaalden ze in het najaar van 2023, specifiek met het oog op het toeleiden van nieuwe publieken naar de Vlaamse film. Met *Wil*, *Het smelt*, *Holly* en *J'aime la vie* kwamen afgelopen najaar vier heel diverse speelfilms uit van Vlaams talent. Om deze golf extra kracht bij te zetten werd er een mediacampagne en ticketactie opgezet, waarbij bioscoopbezoekers voor de prijs van één toegangsticket met twee personen naar de film konden.

Uiteindelijk werden er dit najaar meer dan 20.000 gratis tickets uitgedeeld, en dit in 35 bioscopen gelegen in 23 gemeenten. Hun publieksaantallen lagen

tijdens de actieperiodes -steeds van maandag tot donderdag in de eerste of tweede week na de releasedatum- dubbel tot vierdubbel zo hoog als anders. De actie was niet alleen geslaagd omdat ze de aparte campagnes van deze vier films flankeerde en daardoor meer ruchtbaarheid creëerde rond de Vlaamse film. De herkenbare campagne op radio en televisie, aangevuld met mond-aan-mond reclame, bracht tegelijkertijd ook een publiek op de been dat sterke films graag samen in de cinema beleeft. De 1+1 actie krijgt in het voorjaar van 2024 nog een vervolg met drie nieuwe Vlaamse titels: ook *Here*, *Holy Rosita* en *Skunk* werden opgenomen in deze campagne.

Najaarscampagne

..Campagnebeelden "Vlaamse Film. Grenzeloze Cinema"

.Boven. Affiche Open Cinema-campagne
Rechts. Open Cinema in Kunstencentrum BUDA

Nieuwe publieken ontwikkelen, maar dan voor jonge talenten, was de insteek van de [Wildcards on Tour](#). Dit initiatief rolden we voor het eerst uit in het voorjaar van 2023. Na vertoningen op het Kortfilmfestival Leuven reisden de winnende films van de VAF Wildcards 2022 in 2023 als samengesteld programma langsheen de schermen van het Filmfestival Oostende, Cinema ZED Hasselt en Leuven, Sphinx Cinema in Gent, Netwerk Aalst, De Cinema in Antwerpen en het Brussels Short Film Festival. Ook in 2024 gaan de VAF Wildcards winnaars van 2023 op tournee: distributiehuis Dalton brengt tussen januari en april 2024 de geselecteerde films uit in verschillende zalen in Vlaanderen en Brussel.

Publieksontwikkeling blijft ook post-covid een uiterst belangrijke uitdaging voor arthousebioscopen en culturele vertoners. Om nieuwe publieken te bereiken werd in oktober 2023 voor de tweede keer de campagne '[Open Cinema: Kom binnen en ontdek waar filmpassie huist](#)' opgezet. 29 bioscopen en filmvertoners in 20 steden en gemeenten in Vlaanderen en Brussel verrasten nieuwsgierigen met een uitgebreid aanbod van nieuwe films, zeldzame parels en inspirerende programma's. Het VAF ondersteunde dit

initiatief ook in 2023 met een algemene campagnevoering.

In filmfestivalprogramma's wordt al langer geëxperimenteerd met manieren om een ander, vaak jonger, publiek te bereiken. Eén van die manieren is de verbreding van filmprogramma's met een aanbod van innovatieve ervaringen. Festivals als Docville, Anima en JEF bieden naast film al langer ook een selectie van VR-films, games en installaties aan en dat was niet anders in 2023.

De afdeling Games van het VAF was het afgelopen jaar in een adviserende rol betrokken bij de opzet van de WSA Game Music Award, die voor het eerst op de 50ste editie van Film Fest Gent werd uitgereikt. De Australische componist en multi-instrumentalist River Boy (Narayana Johnson) werd ermee gelauwerd voor zijn score voor de game *Cult of the Lamb*. Daarnaast wijdde FFG met *PRESS PLAY: Music in Games* ook voor het eerst een volledig concert aan muziek gecomponeerd voor videogames. Met steun vanuit het Gamefonds experimenteerde ook De FilmClub (organisatie: JEF) in 2023 met een gameaanbod. Dit experiment werd uiteindelijk niet verder opgeschaald, mede omdat de resultaten nog ontoereikend waren.

VLAAMSE GAMES OP GAMEFORCE

Geen betere plaats om Vlaamse videogames onder de aandacht van het grote publiek te brengen dan op Gameforce, de grootste gamebeurs van het land. Het VAF nam dit jaar de coördinerende rol over van het departement Cultuur, Jeugd en Media. Met medewerking van sectorfederaties FLEGA en games.brussels vonden op zaterdag 30 september en zondag 1 oktober 2023 12 gamebedrijven de weg naar Brussels Expo. Op Gameforce 2023 werden ± 15.000 bezoekers onthaald.

Gameforce is niet alleen een dankbare plaats om je project aan een breed publiek te tonen, gamestudio's krijgen er tevens de kans om hun in ontwikkeling zijnde projecten uit te testen op een brede doelgroep. Zo experimenteerde de Limburgse gamestudio AlterEyes met verschillende

versies van hun VR-shooter *Big Shots* om te kijken welke het best in de smaak zou vallen. Een andere topattractie was *ComaChronic* van de eveneens Limburgse gamestudio Polygoat. Dit mysterieus verhaal in VR werd mee bedacht door Jan Pepermans en Stefanie Vanhecke, die eerder meeschreven aan de televisiereeks *Chaussée d'Amour*.

Andere projecten met een VAF-achtergrond op de stand waren *Textbound Tales* van de Kortrijkse gamestudio Godspear Games; *Does It Stack?* van de Antwerpse gamestudio Cybernetic Walrus; *Nova Dawn Overload* van de Limburgse gamestudio ROGUE 6; *EXR* van de Antwerpse gamestudio Salty Lemon Entertainment; *Maze'em* van de Kortrijkse gamestudio Slappy Inc.

Van links naar rechts

Standen van Vlaamse games op Gameforce: Big Shots, Alter Eyes en Coma Chronic.

REGULIERE SUBSIDIEWERKING

Na voorbereidend werk in 2021 en 2022 rolden we in 2023 het nieuwe [Deelreglement Publiek](#) uit. Dit reglement, waarin de subsidieregeling voor de periode 2023-2027 werd vastgelegd, bepaalt de voorwaarden voor de projectmatige en meerjarige ondersteuning van initiatieven die inzetten op de vertoning en spreiding van en de educatie en reflectie over filmcultuur. Het gaat dan specifiek over initiatieven die een artistieke, culturele en/of maatschappelijke meerwaarde bieden, die functioneren naast de reguliere commerciële exploitatie en die ondersteuning vragen omwille van hun inhoudelijke en economische kwetsbaarheid.

Met vereenvoudigde subsidiemaatregelen, duidelijke beleidsprioriteiten, een transparante beoordelingsprocedure en een nieuwe pool van beoordelaars realiseerden we in 2023 de eerste rondes voor projectsubsidies en stimulansmaatregelen

volgens het nieuwe reglement. Het VAF kende 28 projectsubsidies toe binnen drie verschillende functies, nl. 14 binnen de functie Tonen & Toeleden, 11 binnen de functie Spreiden & Verdelen en 3 binnen de functie Ontplooiën & Reflecteren. Met het Stimulansbeleid rond de Vertoning van de Vlaamse Auteursfilm bereikte het VAF in 2023 28 bioscopen en andere culturele vertoners. Er werd in 2023 ook één Innovatiepremie toegekend, een nieuw ontwikkelde stimulansmaatregel die meerjarig gesteunde organisaties tijd en ruimte geeft om een innovatieve aanpak te ontwikkelen rond duurzaamheid, publieksontwikkeling en/of inclusie. Ook werden er in 2023 bijkomende premies verleend aan jeugdfilmorganisatie JEF en aan De Ensors vzw, voor respectievelijk de organisatie van De FilmClub (50.000 euro) en van de uitreiking van de Ensors (50.000 euro).

In 2023 steunde de afdeling 24 organisaties op meerjarige basis nl.

NA VOORBEREIDEND WERK IN 2021
EN 2022 ROLDEN WE IN 2023
HET NIEUWE DEELREGLEMENT
PUBLIEK UIT

6 Grote Organisaties met Internationale Uitstraling en 18 Structurele Werkingen en dit voor de periode 2020-2023 en volgens de eerdere regelgeving.

Tegelijkertijd stond 2023 bij de afdeling in het teken van de aanvragen voor een [meerjarige ondersteuning voor de periode 2024-2027](#). Voor deze meerjarige subsidieronde werden 25 ontvankelijke aanvragen ingediend, goed voor een totaal aanvraagbedrag van 5.844.472 euro. Vier verschillende beoordelingscommissies brachten een advies uit op basis van het beschikbare budget per commissie, dat echter in september dankzij een bijkomende tussenkomst door de Vlaamse Regering verhoogd werd met 400.000 euro. De commissies gaven uiteindelijk een positief advies aan 19 aanvragen voor een totaalbedrag van 4.460.363 euro. De Raad van Bestuur van het VAF volgde op 2 oktober 2023 het advies van de commissies. Deze toekenning gaat in vanaf het jaar 2024.

KENNISDELING EN BIJKOMENDE INITIATIEVEN

Naast ondersteuning via subsidies zet de afdeling Publiek jaarlijks in op sectorondersteuning via kennisdeling en netwerking.

Boven. Sfeerbeelden vertonerssessies 2023 in CC De Schakel en in Cinema ZED
Onder. Postkaart webinar 'Aan de slag met filmwijsheid'

AAN DE SLAG MET FILMWIJSHEID. **webinar**

- 1 FEIT & FICTIE
- 2 THEMA
- 3 VERHAAL
- 4 CAMERA
- 5 LICHT & KLEUR
- 6 MONTAGE
- 7 EFFECTEN
- 8 GELUID

Tweemaal per jaar organiseert de afdeling een inspiratieve voormiddag rond specifieke thema's voor bioscopen, distributeurs, festivals, cultuurcentra en andere filmorganisaties. Op donderdag 24 maart 2023 waren we te gast in Cinema ZED in Leuven tijdens het Docville festival met een [Vertonerssessie rond experiment en innovatie](#). Via zeven insteken zoomden we in op nieuwe winden voor vertoners op het vlak van technologie, de aanpak voor programmatie en publieksontwikkeling, de invulling van de ruimte en het organisatiebeheer. Op dinsdag 12 december 2023 waren we te gast in de nieuwe Schakelbox van CC De Schakel met een [Vertonerssessie rond uitdagingen voor de filmprogrammatie](#). Zeven sprekers getuigden er over hun aanpak rond de uitbouw van een herkenbaar (film-)profiel onder druk of invloed van economische, maatschappelijke en beleidsmatige factoren.

In het kader van het [Actieplan Inclusie](#) van het VAF en het daaraan gelinkte

empowerment programma, zette ook de afdeling Publiek in 2023 verschillende initiatieven op, waaronder een opleidingssteun rond Leiderschap in Cultuur en een opleidingstraject met drie workshops rond inclusieve communicatie. Voor meer details verwijzen we naar het Hoofdstuk Inclusie in dit jaarverslag.

De afdeling Publiek faciliteert jaarlijks ook verschillende werkgroepen: Op 16 mei 2023 kwam de Werkgroep Film in Cultuurcentra samen om een aantal specifieke uitdagingen van de cultuurcentra te bespreken. De Werkgroep Duurzame Filmcultuur en de Werkgroep Filmorganisaties (die de meerjarige ondersteunde organisaties verenigt) kwamen in 2023 niet samen. De Werkgroep Filmwijsheid kwam op 5 september 2023 samen om mogelijke initiatieven te bespreken rond meer draagvlak voor filmwijsheid op school en in de vrije tijd. Eén initiatief werd ondertussen gerealiseerd, nl. de [webinar 'Aan de slag met filmwijsheid'](#).

De webinar richt zich op leerkrachten en cultuurwerkers die in de school of vrije tijd willen werken rond filmeducatie. In acht afleveringen worden de bouwstenen van film belicht, maar ook filmgeschiedenis, filmgenres en de kracht en impact van film komen er in aan bod.

Ten slotte werd eind 2023 een onderzoeksopdracht naar filmexploitatie in Vlaanderen toegekend aan het partnerschap imec-SMIT/VUB, Centre for Cinema and Media Studies/UG en Onderzoekscentrum Visuele en Digitale Culturen/UA. Het hoofddoel van dit onderzoek is het volledige cinemalandschap in Vlaanderen met de huidige actoren te beschrijven, te bespreken en te analyseren, om op die manier een beeld te schetsen van de bedreigingen, noden, kansen en uitdagingen van het veld alsook suggesties te formuleren voor een meer performant vertonersveld. De resultaten van het onderzoek worden midden mei 2024 verwacht. ■

Still uit speelfilm *Holly* (scenario en regie Fien Troch, productie Prime Time, 2023)

INTERNATIONALE PROMOTIE

Internationaal affichebeeld van speelfilm *Het smelt* (scenario Lize Spit, Veerle Baetens en Maarten Loix, regie Veerle Baetens, productie Savage Film, 2023)

INTERNATIONALE PROMOTIE

Flanders Image staat in voor de internationale promotie van Vlaamse content en talent.

De kerntaak van Flanders Image bestaat uit het informeren van buitenlandse contacten - van festivals over sales agents tot streamingplatforms, zenders en distributeurs - over door het VAF en Screen Flanders ondersteunde content en talent. Het doel is de zichtbaarheid internationaal te optimaliseren.

Flanders Image is aanwezig op de belangrijkste film- en seriesfestivals, markten en beurzen voor de internationale filmindustrie. We hebben stands in o.a. Berlijn, Cannes en Clermont-Ferrand en nemen deel aan koepelinitiatieven met de Benelux-promotieagentschappen en European Film Promotion. Aanvullend organiseren wij een internationaal bezoekersprogramma, waarbij individuele festivaldirecteurs en -programmatoren in

Brussel nieuwe Vlaamse creaties kunnen komen ontdekken.

De Flanders Image-website en het VOD-platform screener.be zijn de basis van onze online communicatie, met info over elke in Vlaanderen geproduceerde film of serie en de mogelijkheid voor professionals uit de film- en tv-industrie om recente en minder recente creaties integraal te bekijken met Engelse ondertitels.

Flanders Image staat ook in voor de subsidielijnen internationale promotiesteun en het VAF Marketing Partnership en Vlaamse makers kunnen bij ons terecht voor advies en begeleiding op maat van hun creaties op het vlak van promotie, marketing, sales en distributie.

ONZE WERKING IN 2023

TOEGEKENDE STEUN
INTERNATIONALE PROMOTIE 2023

IN 2023 NAM FLANDERS IMAGE DEEL AAN VOLGENDE INTERNATIONALE BEURZEN EN FESTIVALS:

- > International Film Festival Rotterdam IFFR, januari
- > Marché du Film Court, Festival du court métrage de Clermont-Ferrand, februari
- > European Film Market, Internationaal Filmfestival Berlijn, februari
- > Cartoon Movie, Bordeaux, maart
- > Séries Mania, Rijsel, maart
- > Canneséries, maart
- > Visions du Réel, Nyon, april
- > Marché du Film, Festival de Cannes, mei
- > Animatiefilmmarkt MIFA, Internationaal Animatiefilmfestival Annecy, juni
- > Sundance London, juli
- > Internationaal Filmfestival Locarno, augustus
- > Internationaal Filmfestival Venetië, augustus-september
- > Toronto International Film Festival, september
- > DocLisboa, oktober
- > International Documentary Film Festival Amsterdam IDFA, november
- > Tallinn Black Nights Film Festival, november
- > Europees Filmfestival en Coproduction Village Les Arcs, december

Een overzicht van
festivalselecties en prijzen

Een overzicht van
internationale sales

- Boven. Publiciteit voor speelfilm *Here* (scenario en regie Bas Devos, productie Quetzalcoatl) op het Toronto International Film Festival (september 2023)
- Onder. De stand van Flanders Image op de Marché du Film Court, Festival du court métrage de Clermont-Ferrand (februari 2023)
- Rechts. Publiciteit voor Vlaamse titels op de Marché du Film, Festival de Cannes (mei 2023)

Publiciteit voor fictieserie *Arcadia* (scenario Zita Theunynck, Bas Adriaens en Philippe De Schepper, regie Tim Oliehoek, productie Jonnydepony) op Séries Mania (maart 2023)

In 2023 zetten we onze tools voor online communicatie verder op punt. Met een aantal verbeteringen maakten we de Flanders Image-website en screener.be gebruiksvriendelijker en beter toegankelijk voor onze internationale contacten. We vereenvoudigden ook het gebruik van onze interne beeldendatabank. Voor het versturen van promotionele mailings en het beheer van de contactenlijst maakten we de switch van Campaign Monitor en Mailchimp naar Mailerlite.

Samen met de andere Europese promotieagentschappen in de koepelorganisatie European Film Promotion zetten we in 2023 concrete stappen naar een meer duurzame aanpak van onze aanwezigheid op buitenlandse festivals en markten. Er werd een calculator gelanceerd waarmee we de komende jaren onze koolstofuitstoot in kaart zullen brengen, met als doel gerichte acties te kunnen ondernemen om de uitstoot te reduceren.

In het kader van het internationaal bezoekersprogramma organiseerden

we acht visiedagen in Brussel, voor o.a. het Filmfestival van Berlijn, het Kortfilmfestival van Clermont-Ferrand, de filmfestivals van Toronto, Palm Springs, Chicago, Hamburg en Karlovy Vary. Voor het eerst hadden wij ook het Portugese documentairefestival DocLisboa in Brussel te gast. Voor het programmateam van het festival van San Sebastian werd naar goede gewoonte een visiedag georganiseerd in Parijs.

Met het focusprogramma 'Switzerland Meets Benelux' tijdens het industrieluik van documentairefestival Visions du Réel in april 2023 zetten we een eerste voorzichtige stap in de richting van meer samenwerking met onze partneragentschappen. De onderhandelingen lopen om in de komende jaren met de vier promotieagentschappen van de Benelux (Flanders Image, Wallonie-Bruxelles Images, SEE NL en de promotieafdeling van het Luxemburgs Filmfonds) gezamenlijke acties op poten te zetten op buitenlandse festivals en markten. Dit is zonder meer een kans om ons als kleine regio internationaal meer te profileren.

In totaal werd in 2023 voor 285.345 euro aan internationale promotiesteun toegekend aan 42 Vlaamse producties voor minstens één festivalselectie, nominatie, filmprijs of retrospectieve. Deze steun kan gebruikt worden voor aanwezigheid op festivals en buitenlandse vertoningsplekken en voor promotie, PR of strategisch advies in het kader van festivalselecties of nominaties. De grootste bedragen voor promotiesteun werden toegekend aan de Oscarcampagne voor *Close* van Lukas Dhont en aan de selecties van speelfilms met VAF-steun voor A-list- of strategische festivals: *LUKA* en *Robinson Crusoë* voor IFFR, *Zeevonk* en *Here* voor de Berlinale, *Het smelt* voor Sundance, *Planeet B* voor Visions du Réel, *Roomies* en *Draw for Change!* voor Canneséries, *Holly* en *Floating with Spirits* voor Venetië, *Skunk* voor Tallinn Black Nights Film Festival.

Tien Vlaamse producties kregen steun via het VAF Marketing Partnership, een premie voor de ontwikkeling en uitwerking van kwalitatief promotiemateriaal met als doel de film zo goed mogelijk in de markt te zetten in binnen- en buitenland.

INTERNATIONALE PRESTATIES VAN VLAAMSE TITELS IN 2023

Boven. Banner voor online promotie tijdens IFFR van speelfilm *Luka* (scenario en regie Jessica Woodworth, productie Bo Films, 2023)

Onder. Oscarcampagnebeeld voor speelfilm *Close* (scenario Angelo Tijssens en Lukas Dhont, regie Lukas Dhont, productie Menuet, 2022)

De eerste maanden van 2023 zagen we nog de uitlopers van het recordjaar 2022 voor de Vlaamse film. *Close* van Lukas Dhont verzilverde het succes van de Grand Prix in Cannes in 2022 met nog verschillende festivalselecties en uiteindelijk nominaties voor de Césars en de Oscars. De Oscarcampagne draaide van januari tot maart 2023 op volle toeren, met veel aandacht van pers en publiek in binnen- en buitenland.

Ook op het vlak van nieuwe Vlaamse producties nam 2023 een vliegende start. In januari ging *Het smelt*, het langverwachte speelfilmdebuut van Veerle Baetens, in wereldpremière in de World Cinema Dramatic-competitie van het Sundance Film Festival. De 17-jarige hoofdrolspeler Rosa Marchant mocht er naar huis met de Special Jury Award voor haar acteerprestatie.

Nog in januari waren *LUKA* van Jessica Woodworth en *Het leven en de*

*vreemde verrassende avonturen van Robinson Crusoe [...] van Benjamin Deboosere te zien op het International Film Festival Rotterdam, naast de korte films *E6-D7* van Eno Swinnen en *Speech for a Disappearing Statue* van Collectif Faire-part.*

Op het Internationaal Filmfestival van Berlijn in februari waren drie majoritair Vlaamse producties te zien: de speelfilms *Here* van Bas Devos en *Zeevonk* van Domien Huyghe en de korte animatiefilm *Spin & Ella* van An Vrombaut. *Zeevonk* had de eer om de Generation Kplus-competitie van de Berlinale te openen en kreeg er een Speciale Vermelding van de Kinderjury. *Here* van Bas Devos won uiteindelijk de Prijs voor Beste Film van de Encounters-competitie en de Fipresci Award. Beide films waren in de loop van 2023 nog op tientallen internationale festivals te zien: zo reisde *Here* o.a. naar de festivals van Beijing, New York, Toronto en Hong Kong.

Op het Internationaal Kortfilmfestival van Clermont-Ferrand, nog steeds een van de belangrijkste vertoningsplekken voor korte film, was *Klette* van Michael Abay, winnaar van de VAF Wildcard Fictie in 2022, geselecteerd voor de Internationale Competitie. Een andere opvallende titel op het programma van Clermont-Ferrand: *Luce en de rots* van Britt Raes, een korte animatiefilm die al in februari 2022 in première ging op de Berlinale en sindsdien meer dan 150 internationale festivalselecties en ruim 30 prijzen binnenhaalde.

Klette en *Luce en de rots* waren in juni ook te zien op het Palm Springs International ShortFest, samen met de korte fictiefilm *Sibling* van Laura Van Passel. Een andere kortfilm die het in 2023 internationaal opvallend goed

- Van links naar rechts. Still uit speelfilm *Zeevank* (scenario Jean-Claude Van Rijckeghem, Wendy Huyghe en Damien Huyghe, regie Damien Huyghe, productie A Private View, 2023)
- Still uit speelfilm *Here* (scenario en regie Bas Devos, productie Quetzalcoatl, 2023)
- Still uit documentaire *Draw For Change! Behind the Lines* (scenario Alisar Hasan, Alaa Amer, Guillaume Vandenberghe en Vincent Coen, regie Alisar Hasan en Alaa Amer, productie Clin d'oeil films, 2023)

deed, was de korte documentaire *Bgirl Badli* van Charlotte De Cort, een productie uit de derde lichterichte kinderdocumentaires van Ket & Doc.

In april lieten de Vlaamse documentairemakers internationaal van zich horen. Naast een uitgebreide Benelux-focus op het Zwitserse documentairefestival Visions du Réel waren er ook drie Vlaamse titels geselecteerd: *Planeet B* van Pieter Van Eecke, *Draw for Change! Behind the Lines* van Alaa Amer en Alisar Hasan en *Love Is Not An Orange* van Otilia Babara, alledrie geproduceerd door Clin d'oeil Films. De korte hybride animatiefilm *Four Chambers to the Heart* van Johan Grimonprez en Kostas Ioannidis ging over de oceaan in wereldpremière op Hot Docs in Toronto.

Op het Franse seriesfestival Canneséries waren drie series uit Vlaanderen te zien: fictieserie *Roomies* en de documentaireserie *Draw For Change!* en *Mirakel n°71*. *Draw For Change!* won er uiteindelijk de prijs voor Beste Docureeks.

In juni ging *The Chapel* van Dominique Deruddere, zijn eerste film sinds *Flying Home* in 2014, in première op het Shanghai Film & TV Festival. Ook de fictieserie *1985* was in Shanghai te zien en werd er bekroond met de Magnolia Award for Best Foreign TV Series. In het najaar volgde voor *1985* ook nog een nominatie voor de prestigieuze Prix Europa.

Nog in juni was het Vlaamse animatie boven op het Internationaal Animatiefestival van Annecy, met maar liefst vier selecties: *Wat zit er in die kist?* van Bram Algoed, *Drijf* van Levi Stoops, *The Miracle* van Nienke Deutz en de coproductie *The Smile* van Erik van Schaaik. *Drijf* verzilverde zijn succes in

Annecy en ging naar huis met de Prijs van de Jury.

De experimentele documentaire *La force diagonale* van Annik Leroy en Julie Morel maakte in juli deel uit van de Internationale Competitie van FIDMarseille en was in het najaar te zien op DocLisboa.

Ook op het Internationaal Filmfestival van Venetië was de Vlaamse film in 2023 sterk vertegenwoordigd. Fien Trochs vijfde speelfilm *Holly* maakte er deel uit van de Officiële Competitie, de 17-jarige hoofdrolspeler Cathalina Geeraerts won er de Bisato d'Oro Award voor haar vertolking van het titelpersonage. De VR-film *Floating with Spirits* van VAF Wildcardlaureaat Juanita Onzaga was geselecteerd voor de Immersive-competitie in Venetië.

Het jaar eindigde zoals het begon: met selecties voor Vlaamse titels op enkele toonaangevende internationale fictie- en documentairefestivals: *How Do You Spell Home?* van Louisiana Mees voor IDFA, *Skunk* van Koen Mortier en *The Magnet Man* van Gust Van den Berghe voor het Tallinn Black Nights Film Festival en de Ket & Doc-titel *Bijzonder Buitengewoon* voor Cinekid.

In december werd *Young Hearts*, het speelfilmdebuut van Anthony Schatteman, gepresenteerd als work-in-progress op het Filmfestival van Les Arcs. Niet veel later werd de film geselecteerd voor het Filmfestival van Berlijn in 2024.

Links. Still uit korte animatiefilm *Spin & Ella* (scenario en regie An Vrombaut, productie Lunanime, 2023)

Stills uit korte animatiefilm *Drijf* (scenario en regie Levi Stoops, productie Lunanime, 2023)

Rechts. Première speelfilm *Holly* (scenario en regie Fien Troch, productie Prime Time) in Officiële Competitie op het Internationaal Filmfestival van Venetië (september 2023)

Stills uit experimentele documentaire *La force diagonale* (scenario en regie Annik Leroy en Julie Morel, productie Auguste Orts, 2023)

CONNECT

CONNECT is een internationaal pitch- en presentatie-event dat Flanders Image sinds 2016 jaarlijks organiseert. Het staat voor "Connect to what's new and who's next" en heeft als doel om Vlaamse audiovisuele creaties vroeger op de radar te brengen van internationale spelers zoals festivals, sales agents, zenders, streamingplatforms enz. CONNECT brengt de Vlaamse makers rechtstreeks in contact met spelers uit het internationale festival- en distributiecircuit.

De eerste vier edities (2016-2019) werden georganiseerd in Gent, aan de vooravond van Film Fest Gent. Tijdens de coronajaren 2020 en 2021 vond het event uitsluitend online plaats onder de titel RE>CONNECT. Sinds 2022 is CONNECT geëvolueerd naar een hybride event, met een on-site gedeelte in Antwerpen en een online platform als aanvulling.

Op 9 en 10 oktober 2023 zakten 89 zorgvuldig geselecteerde internationale

filmprofessionals en meer dan 100 Vlaamse makers af naar Antwerpen, waar ze twee dagen lang een goedgevuld programma volgden met pitches van Vlaamse projecten in ontwikkeling, presentaties van titels in (post)productie en screenings van afgewerkte films en series. De focus van CONNECT ligt op de presentatie van nieuw werk, ontmoeting en netwerking.

In 2023 werd bij wijze van experiment een nieuw programma-onderdeel aan

Boven. Online banner ter promotie van CONNECT
Onder. Foto's van de presentaties en netwerkmomenten van CONNECT (9-10 oktober 2023)

Boven. The Future Five en gastcurator Lukas Dhont op CONNEXT
Onder. Foto van een presentatie tijdens CONNEXT
(9-10 oktober 2023)

CONNEXT toegevoegd: The Future Five, een showcase van vijf opkomende filmtalenten uit Vlaanderen die worden gepresenteerd aan de aanwezige professionals en vakpers. Gastcurator was Lukas Dhont, hij selecteerde Rand Abou-Fakher, Cato Kusters, Sarah Lederman, Ammen Simpson Ogedengbe en Pol De Plecker.

Het kloppend hart van CONNEXT was de conferentieruimte in Botanic Sanctuary, waar de pitches en presentaties plaatsvonden. De screenings van afgewerkte films en series vonden plaats in De Cinema, net tegenover de conferentiezaal. Op maandagavond vond een groot netwerkdiner met de Vlaamse producenten en makers plaats in het Grand Café Horta, op een boogscheut van Botanic.

Het online platform van CONNEXT ging net als het on-site event op 9 oktober van start en liep door tot 6 november. Met het online platform mikken wij op een bredere groep van professionals die om diverse redenen niet ter plekke aanwezig kunnen zijn. Voor de on-site aanwezigen diende het online platform ook als catch-up voor presentaties of screenings die ze in Antwerpen gemist hadden.

Voor de organisatie van CONNEXT kreeg Flanders Image de steun van het Antwerp City Film Office en het Antwerp Convention Bureau. De centrale ligging en goede bereikbaarheid, met o.a. rechtstreekse treinen vanuit Brussels Airport, Parijs en Amsterdam, maakten van Antwerpen een geschikte uitvalsbasis voor een internationaal event als CONNEXT. Flow Postproduction ondersteunde ons bij de aanmaak van DCP's voor de vertoningen in De Cinema. Ten slotte kregen we ook steun van de fondsen Screen Flanders en Screen Brussels.

Nieuw dit jaar was dat de Vlaamse deelnemers die een project voorstelden op CONNEXT in de aanloop naar het event konden rekenen op een doorgedreven individuele coaching door Kathleen McInnis. Deze ervaren Amerikaanse marketing- en PR-expert stond de presenterende teams gedurende enkele maanden bij in de voorbereiding van hun pitch en gaf begeleiding op maat voor het helder overbrengen van hun idee naar een publiek van internationale professionals. Kathleen McInnis modereerde ook de pitch- en WIP-presentaties tijdens CONNEXT. ■

..Still uit documentaire *Marching in the Dark* (scenario en regie Kinshuk Surjan, productie Clin d'oeil films, 2024)

INCLUSIE

ACTIEPLAN INCLUSIE

In de zomer van 2022 lanceerden we ons [actieplan inclusie](#) samen met de vernieuwde webpagina rond inclusie.

Heel het VAF ging hier mee aan de slag en ook in 2023 realiseerden we verschillende concrete acties, bovenop initiatieven en strategieën die al geïmplementeerd waren. Binnen het kader van 'iedereen in beeld' en 'gelijke kansen voor gelijk talent' dragen we zo bij aan meer inclusie binnen de Vlaamse audiovisuele en gamesector zowel op als achter het scherm.

Begin 2024 zullen we het plan evalueren. Op basis hiervan zullen we het actieplan actualiseren voor 2024 en de komende jaren.

LEF-deelnemers en coaches, traject 2023-2024

ENKELE NIEUWE ACTIES UIT DIT PLAN IN DE KIJKER:

> LEF

Naar aanleiding van een ondervertegenwoordiging van vrouwelijke professionals binnen de steunaanvragen aan het VAF (gebaseerd op de objectieve beschikbare data), lanceerden we in de zomer van 2023 een programma rond Leiderschap en Eigenheid in Film (LEF) voor semi-ervaren regisseurs en producenten die zich identificeren met een overwegend vrouwelijke genderidentiteit. De call stond ook open voor non-binaire personen.

Een jury selecteerde acht deelnemers: Ilse Joye, Ine Holsteens, Julie M. Free, Maryam Kamal Hedayat, Mirna Everhard, Nina Landau, Sarah Lauwers en Sarah Lederman. Het programma startte op in november 2023 en zal eindigen met een netwerkevent in mei 2024. De deelnemers worden gecoacht op vlak van persoonlijk

leiderschap door Kim Neuskens, en voor sommige onderdelen bijgestaan door ervaringsdeskundige in de sector, Patrice Toye. Naast coaching en peerfeedback, organiseren we maandelijks masterclasses over thema's zoals inclusie, leiderschap en communicatie, hoe reageren op grensoverschrijdend gedrag en pitchten met verschillende experts.

[Bekijk hier het overzicht en de aankomende masterclasses in 2024.](#)

Daarnaast bood de afdeling Publiek in 2023 twee werknemers van meerjarig gesteunde organisaties, nl. Elisa De

Schepper van KASKcinema en Sofie Mercier van La Luna/Sphinx Cinema, de mogelijkheid om de opleiding 'Leiderschap in Cultuur' te volgen. Deze opleiding wordt aangeboden door Leiderschap in Cultuur Lage Landen (LinC LL), een initiatief van Antwerp Management School en Universiteit Utrecht en biedt inzichten in verandermanagement, personeelsmanagement, politieke vaardigheden en financieel management.

Steerbeeld uit een LEF-Masterclass

> IMPULSPREMIE VOOR GENDER

Via de impulspremie voor gender stimuleert het VAF producenten om meer op zoek te gaan naar vrouwelijk talent. Een producent die na afwerking van een project op basis van objectieve criteria kan aantonen dat kansen gegeven werden aan vrouwelijk talent, kan met een impulspremie (automatische steun) een nieuw project met vrouwelijke makers aanvatten. Met dit instrument willen we niet enkel vrouwelijke makers meer kansen geven (zie aanleiding hierboven), maar indirect ook andere profielen met voldoende impact op het creatieve en productionele proces zoals Head of Department, eerste en/ of tweede protagonist, producent, ... Deze maatregel ging in vanaf 1 januari 2023 voor creaties die vanaf dan voor het eerst 'regulier' publiek vertoond zijn en waarvan de producent kan aantonen [dat ze in aanmerking komen](#). We kregen twee aanvragen voor de impulspremie voor gender binnen (zie ook hoofdstuk Creatie). We bekijken of we deze premie in de toekomst moeten uitbreiden naar eventueel andere ondervertegenwoordigde groepen. Daarvoor moeten we echter eerst aan de nodige data geraken om dit te kunnen staven, omdat er aan deze positieve actie een financieel voordeel is verbonden.

> UNCONSCIOUS BIAS TRAINING COMMISSIELEDEN

Onbewuste vooroordelen zitten diep in ons verborgen en iedereen heeft ze. Bewustwording en inzicht in dit proces van 'unconscious bias' leerden we aan tijdens de interactieve webinar 'werken aan inclusie' door sociaal psychologe Nina Blussé in februari 2023. De vorming was op maat van commissieleden, en ook redacteurs, medewerkers en bestuursleden van het VAF waren aanwezig.

> WORKSHOPS INCLUSIEVE COMMUNICATIE

De afdeling Publiek zette in november/ december 2023 een opleidingstraject op met drie [workshops rond inclusieve communicatie](#). Claire Van Trimpont van Het Connectief gaf deze workshops. Samen met communicatiemedewerkers van publieksorganisaties ging zij dieper in op een aanpak voor doelgroepgerichte inclusieve communicatie, de ontwikkeling van inclusief taalgebruik en de realisatie van digitale toegankelijkheid.

DATA

Ook dit jaar rapporteren we over de gencijfers in onze aanvragen voor majoritair Vlaamse projecten bij de afdelingen Creatie voor het VAF/Film-, VAF/Media- en VAF/Gamefonds, en bij de afdeling Talentontwikkeling. Om de verhoudingen op het vlak van makers te bepalen, bekijken we hoeveel vrouwelijke makers betrokken zijn bij aanvragen ten opzichte van het totaal aantal personen binnen alle aanvragen voor een bepaalde categorie.

Als voorbeeld: een vrouwelijke maker die bij meerdere aanvragen betrokken is, werd dus meerdere keren geteld. Als meerdere vrouwelijke makers bij één aanvraag betrokken zijn, werden ze ook evenveel keer geteld. Hetzelfde geldt voor mannelijke makers en de makers die zich hebben opgegeven als non-binair of die geen gender opgaven. Voor Creatie worden deze laatste samengeteld om de verhouding met vrouwelijke personen te berekenen. Over de categorie 'non-binair' beschikken we immers momenteel nog niet over betrouwbare cijfers wat betreft creatiesteun. Enerzijds staat op onze online module MyVAF default het gender 'O' of 'onbepaald' aangekruist. Dat blijft soms staan omdat men er heeft overgekeken. Anderzijds komen deze gegevens van de betrokkene op een onrechtstreekse manier binnen, namelijk via de aanvrager van het dossier. Degene die het aanvraagdossier opmaakt is meestal iemand binnen het productieteam, en bijgevolg niet in staat of gemachtigd om accuraat over het genderspect in onze contactendatabase te rapporteren. Binnen de afdeling Talentontwikkeling is het de deelnemer zelf (veelal 'maker'

TEN OPZICHTE VAN VORIG JAAR ZIEN WE EEN LICHTE STIJGING VAN VROUWELIJKE SCENARISTEN (+2%) EN REGISSEURS (+3%) BETROKKEN BIJ EEN AANVRAAG VOOR CREATIESTEUN IN 2023

en 'aanvrager') die de contactfiche aanmaakt, en niet een derde persoon. Vandaar worden deze gegevens wél opgenomen bij de cijfers van Talentontwikkeling.

Ten opzichte van vorig jaar zien we een lichte stijging van vrouwelijke scenaristen (+2%) en regisseurs (+3%) betrokken bij een aanvraag voor creatiesteun in 2023. Dit toont zich ook in een stijging van de goedgekeurde aanvragen met een vrouwelijke scenarist (+3%) en regisseur (+1%).

In tabel hiernaast vind je de percentages voor de drie recentste jaren.

ALGEMENE CIJFERS ♀

SCENARIO		REGIE	
AANVRAGEN		AANVRAGEN	
2021	33%	2021	31%
2022	37%	2022	34%
2023	39%	2023	37%
2021-2023	36%	2021-2023	34%
GOEDKEURINGEN		GOEDKEURINGEN	
2021	38%	2021	37%
2022	38%	2022	37%
2023	41%	2023	38%
2021-2023	39%	2021-2023	37%

Hier zie je de positieve evolutie m.b.t. vrouwelijke aanwezigheid vanaf het eerste jaar van onze monitoring (2018) tot en met 2023.

	2018	2023
AANVRAGEN SCENARIO	22%	39%
GOEDKEURINGEN SCENARIO	27%	41%
AANVRAGEN REGIE	21%	37%
GOEDKEURINGEN REGIE	28%	38%

BEKIJK HIER DE LIJST VAN
STEUNTOEKENNINGEN VAN
HET VAF/FILMFONDS

BEKIJK HIER DE LIJST VAN
STEUNTOEKENNINGEN VAN
HET VAF/MEDIAFONDS

Volgens gecumuleerde data van de laatste drie jaar (periode 2021-2023) vertegenwoordigen **vrouwelijke makers (d.w.z. scenaristen en regisseurs)** gemiddeld 34 à 36% binnen de aanvragen creatiesteun bij het VAF/ Film- en VAF/Mediafonds samen. Onze data geven daarnaast aan dat de discrepantie tussen mannelijke en vrouwelijke professionals zich bijna altijd voordoet in de instroom van de aanvragen en niet in het selectieproces. Vrouwelijke makers vertegenwoordigen namelijk gemiddeld 38% binnen de goedkeuringen creatiesteun in de laatste drie jaar.

ALGEMENE CIJFERS

Ten opzichte van het eerste jaar van onze meting (2018) spreken we van een merkelijk positieve evolutie: zie *kader links*

Sinds januari 2022 polsen we ook naar het gender van de producent in de aanvraagmodule op twee manieren:

> **de vertegenwoordigende producent:** dit is de fysieke persoon die binnen de productiestructuur beslist om het project te produceren en de financiële eindverantwoordelijkheid draagt.

> **de verantwoordelijke producer:** dit is de fysieke persoon die ten opzichte van het VAF als aanvrager voor het concrete project fungeert en binnen de productiestructuur de concrete, dagdagelijkse productie van het project in handen heeft.

DATA PER CATEGORIE VAF/Filmfonds en VAF/Mediafonds

Net zoals in 2022 kunnen we voorzichtig afleiden dat in de aanvragen creatiesteun meer vrouwelijke producers (35%) voorkomen dan vrouwelijke producenten (28%) over de categorieën heen.

In de grafieken op de volgende pagina is de evolutie afleesbaar **per categorie** (VAF/Filmfonds en VAF/Mediafonds samen), afzonderlijk voor scenario, regie en producer.

De categorieën animatie, FilmLab, Innovatielab en podcasts zijn de koplopers in aanwezigheid van vrouwelijke makers bij zowel aanvragen als goedkeuringen. Hierbij zijn er binnen de podcasts de meeste vrouwelijke makers betrokken bij een aanvraagdossier (54%). Bij de goedkeuringen ligt het aandeel vrouwelijke makers het hoogste binnen animatie (52%). Dat was ooit anders.

Een positieve inhaalbeweging vinden we terug binnen fictie. Het aandeel vrouwelijke makers is van 30% in 2022 gestegen naar 34% in 2023 binnen de aanvragen creatiesteun, waarbij de goedkeuringen volgden met 38% in 2023 ten opzichte van 30% in 2022.

Het aandeel vrouwelijke makers kende de grootste stijging binnen de aanvragen FilmLab. In deze categorie ging het percentage met 5 procentpunten omhoog in 2023 (47%) ten opzichte van vorig jaar (42%).

DATA PER CATEGORIE (VAF/FILMFONDS en VAF/MEDIAFONDS samen)

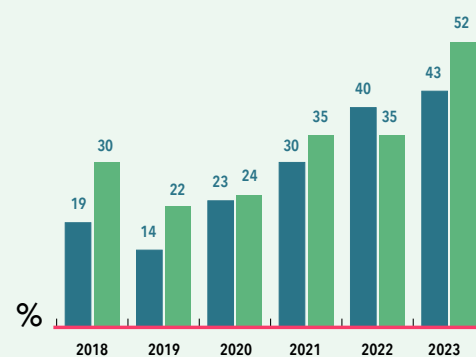
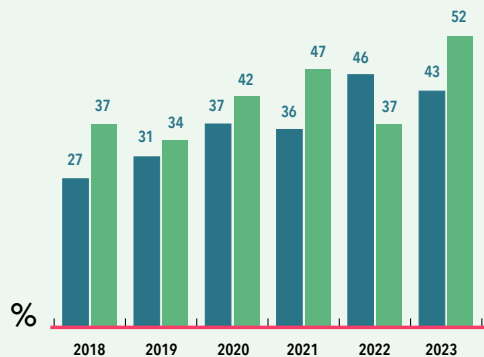
Aanvragen Goedkeuringen

VROUWELIJKE SCENARISTEN ♀

VROUWELIJKE REGISSEURS ♀

VROUWELIJKE PRODUCERS ♀

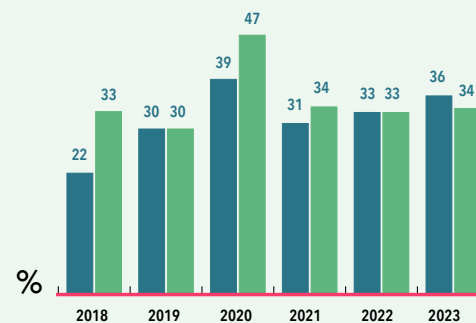
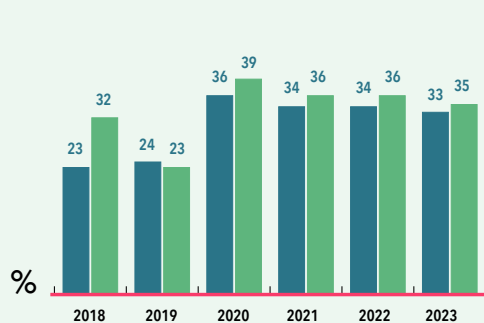
ANIMATIE

DEZE DATA WORDEN PAS GEMETEN VANAF 2022

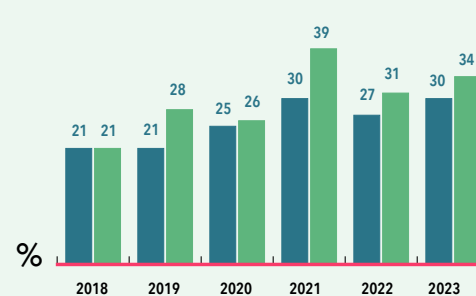
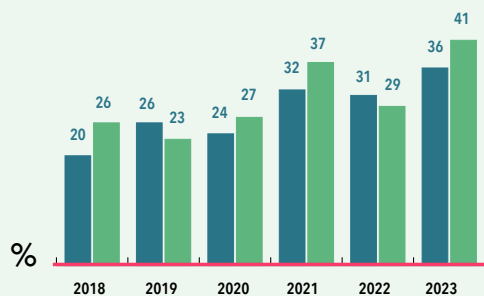
DOCUMENTAIRE

DEZE DATA WORDEN PAS GEMETEN VANAF 2022

FICTIE

DEZE DATA WORDEN PAS GEMETEN VANAF 2022

DATA PER CATEGORIE (VAF/FILMFONDS en VAF/MEDIAFONDS samen)

Aanvragen

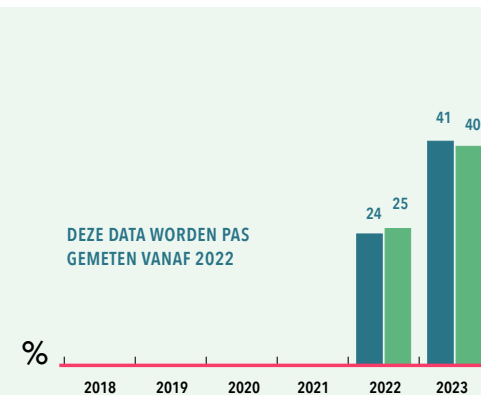
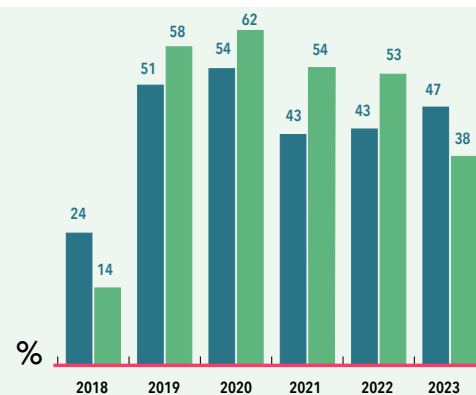
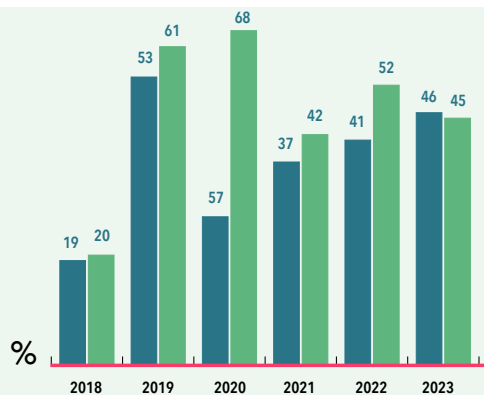
Goedkeuringen

VROUWELIJKE SCENARISTEN ♀

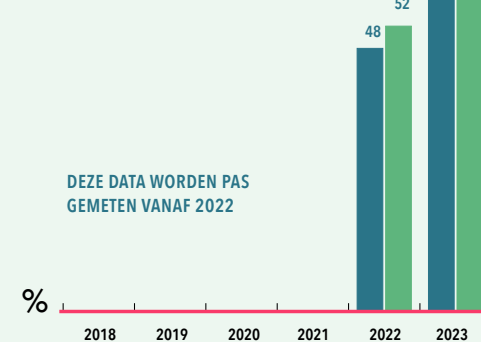
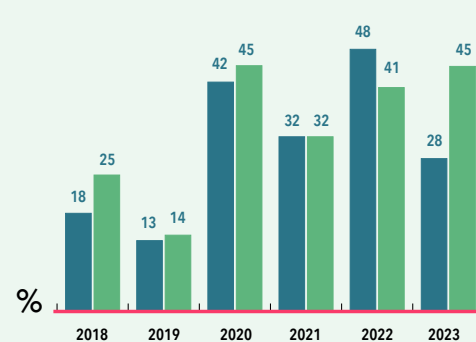
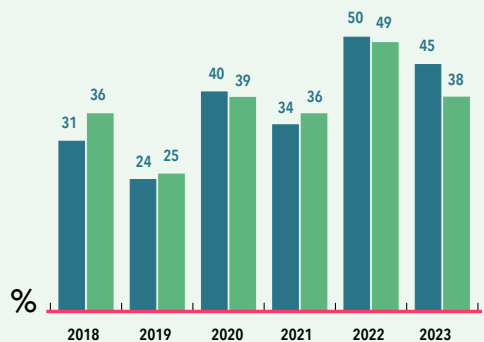
VROUWELIJKE REGISSEURS ♀

VROUWELIJKE PRODUCERS ♀

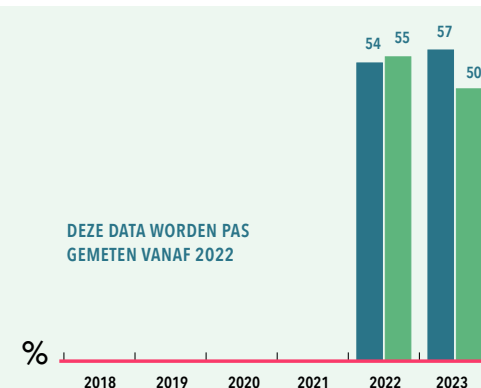
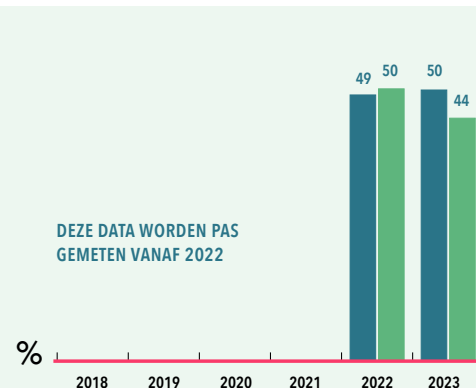
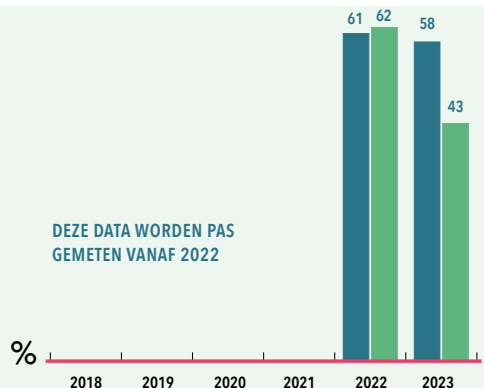
FILMLAB

INNOVATIELAB

PODCASTS

VAF/Gamefonds

Bij het **VAF/Gamefonds** meten we de genderrepresentatie in aanvragen sinds 2018 binnen de vier categorieën games die we bij het VAF ondersteunen, nl. artistieke games, entertainmentgames, serious games en educatieve games op het niveau van game director. *Zie tabel.*

TOTAAL PERCENTAGE GAME DIRECTOR F	Aanvragen	Goedkeuringen
2021	5%	7%
2022	12%	12%
2023	3%	3%

BEKIJK HIER DE LIJST VAN
STEUNTOEKENNINGEN
VAN HET VAF/GAMEFONDS

BEKIJK HIER DE CIJFERS VAN
GENDERVERDELING BINNEN
DE VERSCHILLENDE FILM-
EN GAMEOPLEIDINGEN
IN VLAANDEREN.

In 2023 werden er meer aanvragen ingediend dan in 2022, maar het absolute aantal vrouwelijke game directors bleef ongeveer hetzelfde. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat de weinige Vlaamse studio's met een vrouwelijke game director geen aanvraag hebben ingediend in 2023. Sinds 2022 kunnen we hier ook cijfers over de technical directors aan toevoegen. Dit is tevens het eerste jaar dat we kunnen rapporteren over de art directors en producers. We zien dat de rol van art director de grootste vrouwelijke vertegenwoordiging heeft binnen elke categorie (artistieke-, entertainment & serious games). Vrouwelijke producers zien we aanwezig binnen de aanvragen voor de artistieke (16%) en entertainment games (8%).

In de categorie educatieve games was geen enkele vrouwelijke game director, technical director of art director betrokken bij een aanvraag. Dit komt omdat er slechts één ontvankelijke aanvraag (*Kadet*) was in 2023 voor een educatieve game.

Momenteel zien we enkel bij artistieke games vrouwelijke game directors een aanvraag indienen bij het VAF/Gamefonds. Binnen deze categorie zien we een aandeel van 29% vrouwelijke game directors, 25% technical directors en 33% art directors. Binnen de serious games zien we vooreerst een aandeel van 8% vrouwelijke technical directors bij de aanvragen en 13% bij de goedkeuringen. De leiding over het technische gedeelte van games ligt bij educatieve en entertainment games nog voor 100% in handen van mannen.

Onze data geven aan dat er zich nog steeds een discrepantie voordoet in de instroom van de aanvragen binnen het VAF/Gamefonds. Bij gamemakers start het onevenwicht namelijk al op de schoolbanken. Dit is een andere situatie bij het VAF/Film- en VAF/Mediafonds waarbij momenteel ongeveer evenveel vrouwelijke als mannelijke makers afstuderen aan de audiovisuele opleidingen.

PERCENTAGE VROUWEN BINNEN DE STEUNAANVRAGEN EN -GOEDKEURINGEN

GAME DIRECTOR Aanvragen Goedkeuringen

ARTISTIEKE GAMES		
2018		
2019		
2020		
2021	33%	50%
2022	33%	29%
2023	29%	40%

ENTERTAINMENT GAMES

2018	8%	13%
2019	7%	22%
2020	6%	9%
2021	4%	5%
2022	7%	6%
2023	0%	0%

EDUCATIEVE GAMES

2018	50%	67%
2019	33%	100%
2020	50%	0%
2021	0%	0%
2022	0%	0%
2023	0%	0%

SERIOUS GAMES

2018	20%	0%
2019	14%	14%
2020	33%	0%
2021	0%	0%
2022	0%	0%
2023	0%	0%

TECHNICAL DIRECTOR Aanvragen Goedkeuringen

ARTISTIEKE GAMES		
2018		
2019		
2020		
2021		
2022	11%	14%
2023	25%	33%

ENTERTAINMENT GAMES

2018		
2019		
2020		
2021		
2022	0%	0%
2023	0%	0%

EDUCATIEVE GAMES

2018		
2019		
2020		
2021		
2022	0%	0%
2023	0%	0%

SERIOUS GAMES

2018		
2019		
2020		
2021		
2022	0%	0%
2023	8%	13%

ART DIRECTOR Aanvragen Goedkeuringen

ARTISTIEKE GAMES		
2018		
2019		
2020		
2021		
2022		
2023	33%	40%

ENTERTAINMENT GAMES

2018		
2019		
2020		
2021		
2022		
2023	26%	29%

EDUCATIEVE GAMES

2018		
2019		
2020		
2021		
2022		
2023	0%	0%

SERIOUS GAMES

2018		
2019		
2020		
2021		
2022		
2023	10%	17%

PRODUCER GAMES Aanvragen Goedkeuringen

ARTISTIEKE GAMES		
2018		
2019		
2020		
2021		
2022		
2023	16%	20%

ENTERTAINMENT GAMES

2018		
2019		
2020		
2021		
2022		
2023	8%	3%

EDUCATIEVE GAMES

2018		
2019		
2020		
2021		
2022		
2023	0%	0%

SERIOUS GAMES

2018		
2019		
2020		
2021		
2022		
2023	0%	0%

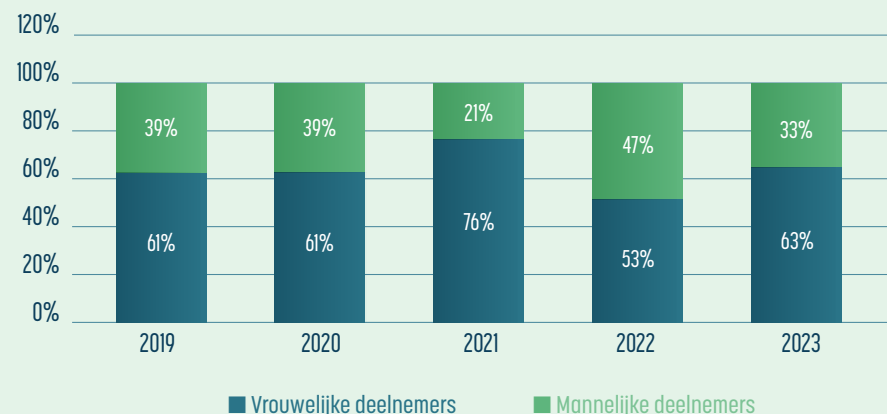
DATA TALENTONTWIKKELING

De grafiek hiernaast geeft een update van de aanwezigheid van vrouwelijke deelnemers aan de diverse **VAF-ateliers** (binnen het VAF/ Film- en VAF/Mediafonds) en bij de **Wildcardwinnaars**.

Als we gaan kijken naar de verhoudingen binnen de aanvragen van Wildcards en de verschillende VAF-ateliers - dus op niveau van instroom - zien we een sterkere vrouwelijke vertegenwoordiging dan bij Creatie. Vrouwelijke deelnemers waren over deze vier jaren heen steeds in de meerderheid binnen Talentontwikkeling. Ook in 2023 zien we een grotere vrouwelijke vertegenwoordiging (63%) in de deelnemers van de VAF-ateliers en Wildcardwinnaars. Dit jaar waren er geen deelnemers of Wildcardwinnaars met als aangevinkt gender *onbekend*, waar dat in 2022 nog 13% was.

Er waren dit jaar 36 Wildcardaanvragen van vrouwelijke studenten (51%) waarvan vier vrouwelijke winnaars (100%). Wanneer we de Wildcardwinnaars buiten beschouwing laten, komen we op een aanwezigheid van 54% vrouwelijke deelnemers aan ateliers. ■

Wildcardwinnaars en deelnemers ateliers (%)

BEKIJK HIER DE LIJST MET DEELNEMERS, BEGUNSTIGDEN VAN BEURZEN EN HUN PROJECTEN

Het Huis van de Vlaamse Film (2023)

KENNISCENTRUM

KENNISCENTRUM

2023 was een belangrijk jaar voor het Kenniscentrum. Na een diepgaande audit van onze processen, dataverzameling en het takenpakket, werkten we een intern actieplan uit om de efficiëntie, de kwaliteit en de duurzaamheid van onze digitale werking te verbeteren. We lichten graag vijf belangrijke verwezenlijkingen toe.

---

1. VOORBEREIDING MYVAF 2.0 EN HUB

Een van de belangrijkste opdrachten voor het Kenniscentrum was een audit van onze huidige digitale infrastructuur. Sinds 2016 werken we voor alle aanvraagdossiers met het MyVAF-portaal, waarna alle documenten en informatie in ons CRM-systeem terechtkomen. Op die manier kunnen we efficiënter werken, en hebben we een constante instroom aan data voor intern onderzoek. Vandaag voldoet het systeem echter niet meer aan onze noden. De steeds veranderende industrie zorgt dat wij steeds ingrijpendere aanpassingen moeten uitvoeren, we merken dat er op bepaalde plekken in ons proces ernstige bottlenecks zijn ontstaan en we begrijpen absoluut de vraag naar meer gebruiksvriendelijkheid.

Daarom werd in 2023 beslist om een stevig budget vrij te maken voor een grondige hertekening van onze digitale processen. Via een openbare aanbesteding zochten we een partner om onze nieuwe software, intern genaamd 'de Hub', uit te werken, en daar hoort ook een volledig nieuwe MyVAF bij. De nieuwe Hub wordt ontwikkeld met vertegenwoordigers uit elke afdeling zodat het een applicatie wordt voor het VAF, door het VAF. Over MyVAF 2.0 kunnen we ook al een tipje van de sluier

oplichten: je zult altijd de status van je dossier kunnen raadplegen, documenten zoals beslissingen en contracten zijn beschikbaar via het platform en we werken aan afgeslankte vragenlijsten door een efficiëntere datastructuur.

We verwachten hier nog heel 2024 mee bezig te zijn. Gezien we heel onze datastructuur hertekenen, moeten we er zeker van zijn dat alles correct wordt overgezet en dat we de juiste dossiers aan de juiste contacten en accounts hangen. We mikken op het eerste kwartaal van 2025 voor de definitieve uitrol.

2. DATACENTRALISATIE EN AUTOMATISERING

Een ander aspect dat we grondig onder handen namen is onze dataverzameling die niet via de aanvraagdossiers binnenkomt. We werkten daarom aan een intern dataplatform waar data via een 40-tal datapunten samenkomt. In het verleden werd al deze informatie geregeld in Excel-fiches bijgehouden, maar dankzij de bouw van een stevig datawarehouse kunnen we via eenvoudige dashboards snel het overzicht krijgen van wat een bepaalde film, serie, game of podcast heeft bereikt via zijn diverse distributiekkanalen, of kunnen we met een druk op de knop schema's, zoals de diverse bijlagen in

-EFRAN meeting 2023 in Malta

dit jaarverslag, exporteren. Ook de dashboards op onze website worden nu rechtstreeks gevoed door ons datasysteem.

Dankzij deze optimalisaties, is er voldoende tijd vrijgekomen om te focussen op andere onderzoeken. Zo hebben we onze gamesdatabank aangelegd en zullen studios via selfservice hun data kunnen beheren. We kijken daarnaast zowel met hen als podcastmakers naar de efficiëntste manieren om hun data te ontsluiten. We zorgen er ook voor dat we meer focus hebben op de alternatieve circuits om de veelzijdigheid van de Vlaamse producties te presenteren. Voor film en series werken we samen met diverse partijen zoals Cinedata, de arthouse-bioscopen, de culturele vertoners, de omroepen en de streamers om een beter zicht te krijgen op het bereik van onze Vlaamse producties. En we proberen elke dag om kwalitatievere data te verzamelen, met als doel de sector verder te ondersteunen.

3. OPTIMALISATIE VAN ONZE DIGITALE WERKING

Ook interne kennisdeling is en blijft belangrijk. In 2023 zorgden we via bovenstaande veranderingen voor een betere communicatie, transparantie

en mogelijkheden. Daarnaast lichten we ook onze interne werking door in een werkgroep digitalisering. Na een grondige screening van onze interne tools, werkten we aan richtlijnen over welke applicaties wanneer ingezet dienen te worden, en trachtten we naar een zo klein mogelijke set toepassingen te werken. Zo kozen we bijvoorbeeld voor een all-in-one communicatiepakket voor chat, telefonie en vergaderingen in plaats van drie afzonderlijke systemen, herwerkten we ons boekingsysteem voor vergaderingen en zetten we in op continuous learning rond digitale veiligheid. Het Kenniscentrum zit op vaste tijdstippen samen met de verschillende afdelingen om de vinger aan de pols te houden en nieuwe opportuniteiten op tijd te detecteren.

4. INTERNATIONALE KENNISDELING

We mogen niet ontkennen dat elk audiovisueel fonds in Europa (en over de hele wereld) voor dezelfde uitdagingen staat. Daarom focussen we ons ook op een betere kennisdeling over de taal- en landsgrenzen heen. Zo zitten we geregeld samen met onze collega's van het CCA, om naar een uniforme rapportering over te kunnen gaan, en hebben we geregeld overleg met collega's uit afdelingen research, innovatie en data uit andere landen om te leren uit elkaars ervaringen.

Dat culmineerde in een hoogtepunt tijdens de EFARN-bijeenkomst in november 2023 te Valletta, Malta. Jaarlijks organiseert de European Film Agency Research Network een tweedaagse waar data-analisten van alle aangesloten Europese filmfondsen vertegenwoordigd zijn. Onze aanpak rond datacentralisatie werd internationaal opgepikt en we werden uitgenodigd om gedurende een hele namiddag ons traject uit te leggen met praktische voorbeelden rond verschillende datatechnieken en de uitdagingen waar we voor stonden. Het werd een inspirerende bijeenkomst waar zowel wij als de internationale collega's veel uit geleerd hebben.

5. ARTIFICIËLE INTELLIGENTIE

Artificiële intelligentie is niet meer weg te denken en beroert heel wat sectoren waaronder de audiovisuele en gamesector. Het VAF doet daarom sinds 1 oktober 2023 systematisch bij alle aanvragen creatiesteun een bevraging over het gebruik van AI. Deze bevraging dient enkel om kennis op te bouwen over de manier waarop AI wordt ingezet in de sector. De vragenlijst werd opgesteld in samenwerking met het DAE Research-team van Hogeschool Howest en juristen met expertise in intellectuele eigendommen. Het Kenniscentrum monitort de antwoorden en verwerkt dit in het voorjaar van 2024 tot een rapport met duidelijke bevindingen. ■

Het Huis van de Vlaamse Film (2023)

STEUNAANVRAGEN

HET VAF IN CIJFERS

Een volledig overzicht van het aantal aanvragen en steuntoekenningen vind je terug in het dashboard 'het VAF in cijfers' op onze website. Gebruik de filters om dieper in de cijfers te duiken.

Aanvragen

Het aantal aanvragen in 2023 is gedaald in vergelijking met 2022. De jaren 2021-2022 waren uitzonderlijk wegens de extra relancemiddelen van de Vlaamse regering die we konden inzetten om de sector te steunen tijdens de pandemie. Binnen Creatie (VAF/Film-, VAF/Media- en VAF/Gamefonds) werden er extra calls opgezet. Ook de afdeling Publiek lanceerde ondersteuningsinitiatieven voor publieksorganisaties, wat resulteerde in een hoger aantal te behandelen aanvragen. De cijfers van 2023 zetten terug de trend voort die tijdens de pre-covid jaren werd vastgesteld.

Ondanks het wegvallen van de relancemiddelen bleef het aantal aanvraagdossiers binnen Creatie (VAF/Film- en VAF/Mediafonds) relatief stabiel.

Er vond wel een verschuiving plaats binnen de verschillende categorieën. Bij het VAF/Mediafonds stellen we een daling van het aantal aanvragen voor fictieseries vast, zo'n 80 aanvragen minder dan in 2022. Dat heeft alles te maken met de eenmalige extra calls met relancemiddelen voor miniseries in samenwerking met de omroepen die in 2022 werden behandeld. Dus dit vertekent het beeld. Daarentegen nemen we binnen de categorie documentaire een significante stijging waar voor zowel de documentairefilms als -series, respectievelijk 24 en 12 extra aanvragen. Het aantal creatieaanvragen binnen het VAF/Gamefonds is toegenomen, voornamelijk in de categorie entertainment games. Meer informatie kan je terugvinden in het hoofdstuk Creatie of op het dashboard op onze website.

Bij Publiek kunnen we de afname in het aantal aanvragen in 2023 volledig toeschrijven aan de extra relancemiddelen die werden ingezet in 2021 en 2022, wat resulteerde in respectievelijk 37 en 57 extra steunaanvragen voor relancemiddelen. In 2023 vond bij Publiek een subsidieronde voor de meerjarige werkingssubsidies 2024 – 2027 plaats. Er werden 24 aanvragen ingediend, waarvan 19 aanvragen een positieve beslissing mochten ontvangen.

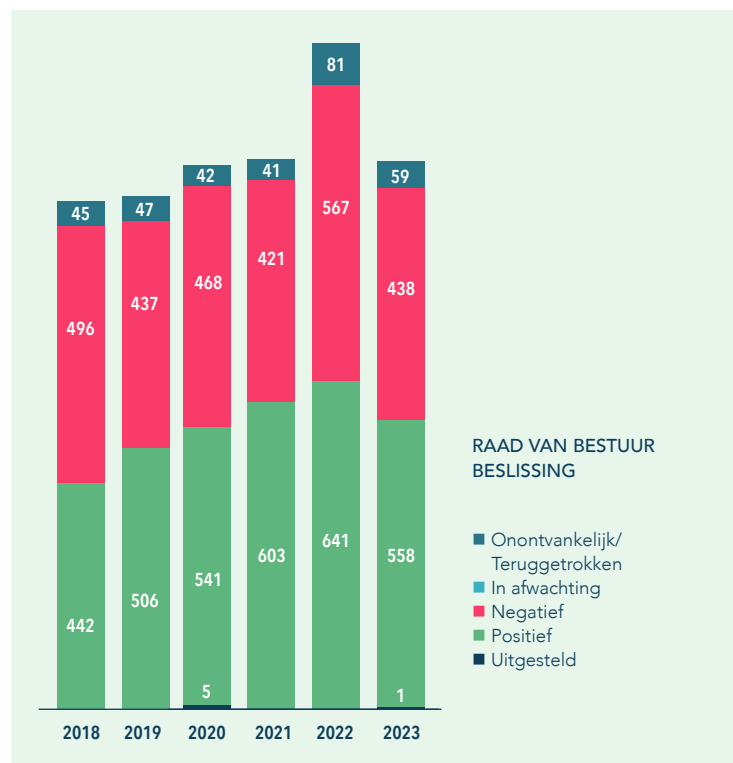
Verder nemen we bij Talentontwikkeling een daling waar in het aantal studiebeursaanvragen, van 75 aanvragen in 2022 naar 62 in 2023. De Wildcardinzendingen zijn dan weer gestegen, van 57 aanvragen in 2022 naar 75 in 2023.

EVOLUTIE VAN DE
STEUNAANVRAGEN BINNEN
CREATIE VAN 2018 TOT 2023

Aantallen

Het overzicht van de steunaanvragen toont hoeveel van de ingediende aanvragen ontvankelijk waren. De projectbeheerder doet de ontvankelijkheidscheck: deze gaat na of al de beoogde documenten werden aangeleverd en aan alle criteria voldaan werd. Verder toont dit overzicht binnen de ontvankelijke aanvragen hoe de goedkeuringen (groen) zich verhouden tegenover de afwijzingen (rood).

Overzicht steunaanvragen 2018-2023

Overzicht steunaanvragen 2023

	TERUGGETROKKEN	ONONTVANKELIJK	ONTVANKELIJK		TOTAAL
			POSITIEF	NEGATIEF	
CREATIE (FF-MF-GF)	9	13	331	326	679
PROMOTIE		1	53	1	55
PUBLIEK		1	76	10	87
TALENTONTWIKKELING	19	16	98	101	234
TOTAAL	28	31	558	438	1.055

Het overzicht goedkeuringen en toegekende steun geeft het totaal aantal goedgekeurde aanvragen en toegekende steun in euro weer. Het totaal goedgekeurde aanvragen kan verschillen van het aantal goedgekeurde ontvankelijke aanvragen voor de beoogde categorie, lengte en steun. Dit omdat er aan één ontvankelijke aanvraag verschillende

goedkeuringen gekoppeld kunnen zijn. Zo krijgt bijvoorbeeld een goedgekeurde aanvraag productiesteun voor een majoritair Vlaamse lange fictiefilm ook automatisch goedkeuring voor VAF Marketing Partnerschap en audiodescriptie. Hieronder geven we een overzicht van de toegekende steun per domein. ■

Overzicht goedkeuringen en toegekende steun*

	TOTAAL*	CREATIE	PROMOTIE	PUBLIEK	TALENTONTWIKKELING
GOEDKEURINGEN	588	362	54	81	91
TOEGEKENDE STEUN	27.740.174	22.451.357	515.345	4.392.680	390.792

*Dit totaal is exclusief de toegekende steun voor coaching

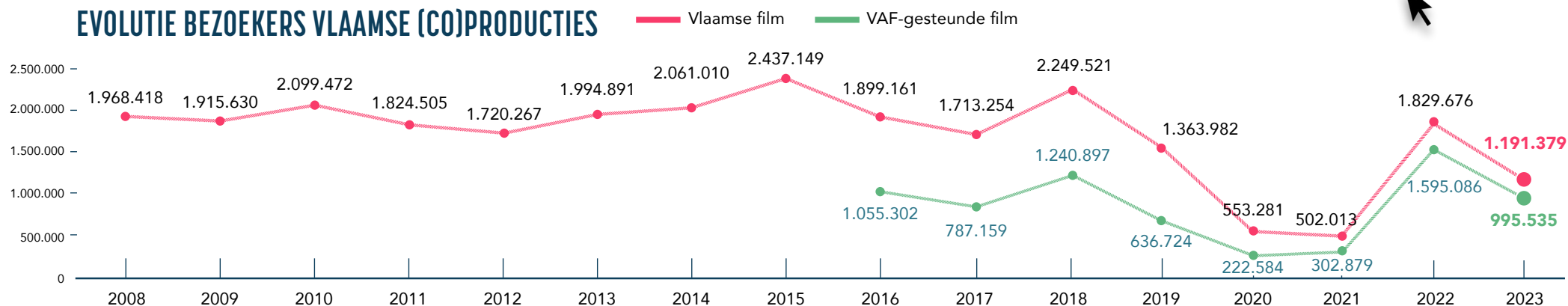
Het Huis van de Vlaamse Film (2023)

VLAAMSE PRODUCTIES IN CIJFERS

BIOSCOOPBEZOEK IN 2023

BIOSCOOPCIJFERS

EVOLUTIE BEZOEKERS VLAAMSE (CO)PRODUCTIES

TOP 3 VAF-/SF-ONDERSTEUNDE FILMS MET RELEASE IN 2023

VAF / SCREEN FLANDERS

WIL

PRODUCTIE LECTER SCRIPTED & DOC,
MENUETTO, MINDS MEET

REGIE TIM MIELANTS,

SCENARIO CARL JOOS

RELEASE 27/09/2023

221.938
BEZOEKERS

VAF / SCREEN FLANDERS

HET SMELT

PRODUCTIE SAVAGE FILM

REGIE VEERLE BAETENS

SCENARIO LIZE SPIT, VEERLE BAETENS,
MAARTEN LOIX

RELEASE 25/10/2023

129.286
BEZOEKERS

VAF

BIM

PRODUCTIE FABRIQUE FANTASTIQUE

REGIE TOM VAN GESTEL

SCENARIO AN DE GRUYTER,
MARIANNE OP DE BEECK

RELEASE 15/02/2023

29.296
BEZOEKERS

OVERZICHT BELGISCHE BIOSCOOPRELEASES 2023

Een volledig overzicht vind je terug op [onze website](#).

ADDICTED TO LIFE	VAF	KNOR	VAF MINOR
ALLER/RETOUR	VAF	LE PARADIS	VAF MINOR
AUGURE	MINOR	LUKA	VAF
BAGHDAD MESSI	VAF SF	NAYOLA	VAF SF MINOR
BEEST	VAF	OOSTENDE, VORIGE EEUW - VAN 1900 TOT 2000	
BIM	VAF	PLANET B	VAF
BUMBA: HET GROTE VERJAARDAGSFEEST		RICHARD THE STORK 2	VAF SF MINOR
DEN DUBBEL		THE CHAPEL	VAF
ECHO	VAF	THE DAY I BECAME AN IRONMAN - THE MOVIE	
HET GEHEUGENSPEL	MINOR	THE INSEPARABLES	
HET SMELT	VAF SF	THE WALL	VAF MINOR
HOLDING UP THE SKY	VAF	TITINA	VAF SF MINOR
HOLLY	VAF	VLOGLAB: THE MOVIE	
INSIDE	SF MINOR	WIL	VAF SF
IRAQ'S INVISIBLE BEAUTY	VAF SF	ZEEVONK	VAF
J'AIME LA VIE	VAF	ZONDEBOKKEN	MINOR

Waarvan **23** films met VAF/SF ondersteuning

15 majoritaire producties

8 minoritaire producties

VAF

ontving VAF-steun

SF

ontving steun van Screen Flanders

VAF en/of SF MINOR

een minoritair Vlaamse film met VAF- en/of SF-steun

MINOR

een film met een Vlaamse co-producent zonder VAF-steun

Stills uit speelfilm *Baghdad Messi* (scenario Kobe Van Steenberghe, regie Sahim Omar Kalifa, productie A Team Productions, 2023), documentaire *Iraq's Invisible Beauty* (scenario en regie Sahim Omar Kalifa en Jurgen Buedts, productie Las Belgas, 2023) en animatiefilm *Knor* (scenario Fiona van Heemstra, regie Mascha Halberstad, BE coproducent A Private View, 2023)

ENKELE OBSERVATIES

- > De Vlaamse film had het moeilijker om zijn weg te vinden in 2023 dan het voorgaande jaar, zeker na het ongekend grote succes uit 2022. Met afgerond 1,2 miljoen bezoekers ligt dit bezoekersaantal **34,6% lager dan in 2022**. Het afgelopen jaar ligt qua publieksopkomst dichterbij de cijfers van 2019 (toen 1,3 miljoen bezoekers).
- > De bioscopen zelf zijn ook nog niet ten volle hersteld op vlak van het aantal bezoekers. Met 16 miljoen bezoekers (bron: Film Matters maart 2024) zitten we nog steeds ruim onder het bioscoopcijfer van 2019 toen 20 miljoen bezoekers aan de zalen werd gehaald.
- > Hoewel er geen onafhankelijk of wetenschappelijk onderzoek werd naar verricht zouden een aantal mogelijke verklaringen de volgende kunnen zijn. Allereerst moeten we terug naar 2022. Films die de intentie en potentie hadden om grote blockbusters te worden werden tijdens de pandemie regelmatig uitgesteld naar een betere timing (ie. het moment dat de zalen en het openbare leven weer min of meer normaliseerden na de pandemie). Dat zorgde voor een zeer indrukwekkend en sterk releaseschema **in Q4 2022** met lokaal *Zillion*, *Close* en *De acht bergen*, maar internationaal ook bv. *Avatar: The Way of Water*, in combinatie met een uitgesproken behoefte bij grote delen van de bevolking (de fameuze knaldrang, zoals de media dat betitelden) om terug hun vrije tijd buitenshuis te spenderen.
- > Het cumulatieve effect van een ijzersterk releaseschema en knaldrang heeft zich niet volledig verder doorgezet in 2023. De **stakingen van de scenaristen en acteurs in de Verenigde Staten** zorgden vanaf mei 2023 globaal opnieuw voor uitgestelde internationale titels en betekenden een stevige rem op promotionele ondersteuning. Dit beaamt ook de FCB (Federatie van Cinema's van België). Gelukkig scoorden *Oppenheimer* en *Barbie* wel een stevig succes vanaf de zomer. In combinatie met een laag volume aan Vlaamse releases in de eerste jaarhelft verklaart een globaal minder sterk internationaal releaseschema van grotere publieksfilms vermoedelijk ook waarom de globale bezoekersaantallen voor het volledige jaar toch significant achterbleven op 2022.
- > Ook al hebben we riantere jaren gekend qua aantal bezoekers aan Vlaamse film, het **aantal bezoekers aan films met VAF-steun ligt wél hoog**. Met één miljoen bezoekers doen we het bijna even goed als 2016 en 2018. Voor 2020 verscheen er bovendien jaarlijks wel één of meerdere grote commerciële films zonder VAF-steun, maar het lijkt ondertussen heel moeilijk geworden om nog een volledig gefinancierd project met uitsluitend middelen uit de markt en zonder enige vorm van VAF-steun op poten te zetten.
- > We vermoeden dat door de **toenemende inflatie** mensen weloverwogen keuzes maken als het gaat over hun bioscoopbezoek. De gemiddelde besteding stijgt, maar het aantal bezoekers neemt ook af. We vernemen dat de multiplexen het moeilijker hebben om de bezoekers terug te lokken na COVID-19, terwijl de arthouses en culturele centra aan populariteit winnen. Specifiek onderzoek zou moeten uitwijzen of dit een kwestie van communicerende vaten is of dat het vooral toch om ander en nieuw publiek gaat. Daarnaast zien we dat de interesse in de Vlaamse film wél effectief aangewakkerd wordt als de toegangsprijs door de "Vlaamse Film. Grenzeloze Cinema"-campagne verlaagd wordt. In die 16 verschillende campagnedagen (vier per film) hebben maar liefst 50.000 extra toeschouwers de weg naar die films gevonden.
- > Ten slotte mogen we wellicht ook veronderstellen dat de lockdowns in 2020 en 2021 de keuze om film éérs en vooral in de cinema te gaan bekijken sterk beïnvloed en veranderd heeft. De stevige groei in abonnees en marktpenetratie van digitaal kijken via streamers en omroepplatformen bieden een bijkomende mogelijkheid aan film liefhebbers voor het traditionele bioscoopbezoek en zorgt wellicht voor toegenomen concurrentie waar men een film wil bekijken. Het financiële aspect speelt daarin wellicht ook een niet te onderschatten rol. Het feit dat de periodes waarna films vrijgegeven kunnen worden via andere kanalen (zoals het tweede circuit en streamingdiensten) steeds kleiner worden, is ook een mogelijke verklaring voor een veel selectievere en flexibelere keuze in waar en hoe men film beleeft.
- > Al met al is 1,2 miljoen dus geen spectaculair cijfer, maar wel een duidelijk signaal. Wordt dit voor de toekomst misschien 'het nieuwe normaal'? Ook op Europees vlak zien we dat het bioscoopbezoek nog lang niet hersteld is tot op het niveau van voor de pandemie. Het tijdperk lijkt voorbij dat publieksbereik hoofdzakelijk uit bioscoopbezoek gehaald wordt, en door de versplintering van kanalen wordt het bovendien steeds moeilijker om daar een volledig en accuraat beeld van te krijgen.

TOP 30 VLAAMSE FILM ALLERTIJDEN

	TITEL	JAAR	AANTAL BEZOEKERS
1	LOFT	2008	1.168.724
2	KOKO FLANEL	1990	1.082.000
3	HECTOR	1987	933.000
4	DAENS	1993	848.626
5	FC DE KAMPIOENEN 1	2013	765.000
6	DE ZAAK ALZHEIMER	2003	755.733
7	ZILLION*	2022	690.099
8	FC DE KAMPIOENEN 2: JUBILEE GENERAL	2015	685.309
9	OESJE	1997	670.609
10	MAX	1994	643.000
11	MIRA	1971	642.000
12	FC DE KAMPIOENEN 3: KAMPIOENEN FOREVER	2017	601.749
13	FC DE KAMPIOENEN 4: VIVA BOMA*	2019	571.641
14	SAFETY FIRST: THE MOVIE	2015	560.655
15	DE WITTE VAN SICHEM	1980	540.000
16	MARINA	2013	538.170
17	PANIEKZAAIERS	1986	500.000
18	FRITS & FREDDY	2010	480.020
19	DE HELAASHEID DER DINGEN	2009	454.435
20	RUNDSKOP	2011	445.875
21	DE PREMIER	2016	442.450
22	ZOT VAN A.	2010	437.522
23	THE BROKEN CIRCLE BREAKDOWN	2012	432.446
24	DOSSIER K.	2009	412.172
25	NIET SCHIETEN*	2018	402.748
26	HET VONNIS	2013	399.515
27	PATSER*	2018	366.640
28	ZWARE JONGENS	1984	365.000
29	TEAM SPIRIT 2	2003	354.920
30	TEAM SPIRIT	2000	337.033

*Verschenen in de afgelopen vijf jaar.

TOP 20 VLAAMSE FILM SINDS 2010

Omdat er steeds meer manieren zijn om naar film te kijken, publiceren we ook graag een ranglijst met het aantal bezoekers sinds 2010. Op die manier dragen we bij aan realistischere weergaven van bezoekersaantallen.

	TITEL	JAAR	AANTAL BEZOEKERS
1	FC DE KAMPIOENEN 1	2013	765.000
2	ZILLION*	2022	690.099
3	FC DE KAMPIOENEN 2: JUBILEE GENERAL	2015	685.309
4	FC DE KAMPIOENEN 3: KAMPIOENEN FOREVER	2017	601.749
5	FC DE KAMPIOENEN 4: VIVA BOMA*	2019	571.641
6	SAFETY FIRST: THE MOVIE	2015	560.655
7	MARINA	2013	538.170
8	FRITS & FREDDY	2010	480.020
9	RUNDSKOP	2011	445.875
10	DE PREMIER	2016	442.450
11	ZOT VAN A.	2010	437.522
12	THE BROKEN CIRCLE BREAKDOWN	2012	432.446
13	NIET SCHIETEN*	2018	402.748
14	HET VONNIS	2013	399.515
15	PATSER*	2018	366.640
16	K3 BENGELTJES	2012	316.844
17	CLOSE*	2022	316.837
18	CODE 37	2011	301.037
19	LE TOUT NOUVEAU TESTAMENT	2015	297.661
20	GIRL*	2018	280.316

*Verschenen in de afgelopen vijf jaar.

TOP 10 MAJORITAIR VLAAMSE FILMS MET VAF-STEUN SINDS 2010

*Verschenen in de afgelopen vijf jaar.

TITEL	JAAR	AANTAL BEZOEKERS
1 ZILLION*	2022	690.099
2 MARINA	2013	538.170
3 RUNDSKOP	2011	445.875
4 DE PREMIER	2016	442.450
5 ZOT VAN A.	2010	437.522
6 THE BROKEN CIRCLE BREAKDOWN	2012	432.446
7 NIET SCHIETEN*	2018	402.748
8 HET VONNIS	2013	399.515
9 PATSER*	2018	366.640
10 CLOSE*	2022	316.837

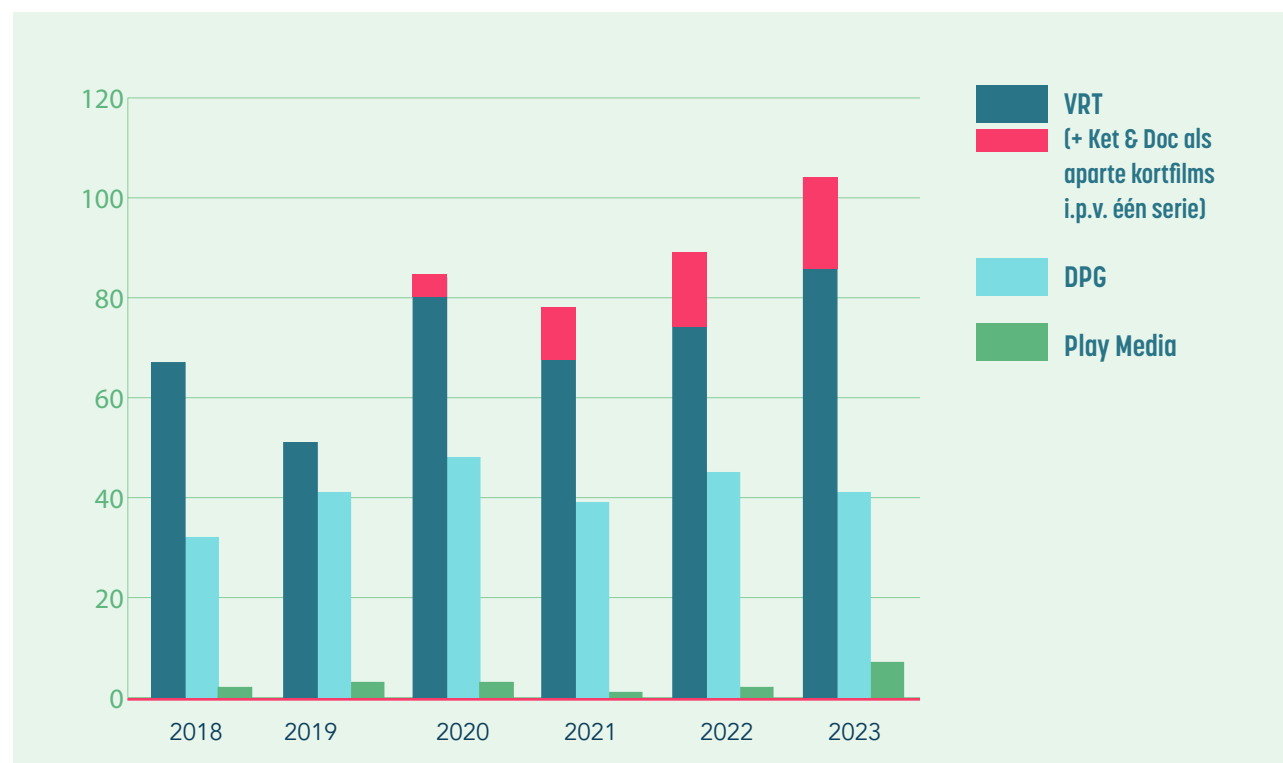

.Stills uit speelfilms *Zillion* (scenario Robin Pront en Kevin Meul, regie Robin Pront, productie FBO, 2022), *Marina* (scenario Rik D'hiet en Stijn Coninx, regie Stijn Coninx, productie Eyeworks Film & TV Drama, 2013) en *Rundskop* (scenario en regie Michaël R. Roskam, productie Savage Film, 2011)

TELEVISIE

De omroepen programmeren jaarlijks talrijke series en films met steun van het Vlaams Audiovisueel Fonds en/of Screen Flanders. In 2023 was dat een absoluut record. Zo werden maar liefst 131* afzonderlijke producties vertoond op de lineaire zenders van VRT, DPG Media en Play Media.

* *De Ket & Doc-kortfilms voor jongeren worden op Ketnet vertoond als één serie, maar internationaal verdeeld als losstaande kortfilms. In dit totaal gaan we uit van één serie, maar in de grafiek geven we het verschil ook nog even mee als we deze kortfilms apart meetellen.*

ENKELE OBSERVATIES:

- > 2023 was het jaar voor documentaireseries. Maar liefst vier producties haalden meer dan 500.000 kijkers op hun beste uitzending. Dit is vooral opmerkelijk omdat geen enkele docuserie die uitzonderlijke grens haalde sinds de start van onze meting. Onze Natuur zou hier ook tussen hebben gestaan als we de heruitzendingen op VRT 1 en Ketnet erbij telden, maar voor onze rekenmethode kijken we enkel naar de afzonderlijke uitzendingen.
- > Ook ongezien: de best bekeken serie van 2023 met VAF-steun is een documentaire. Het verhaal van Vlaanderen haalde op zijn piek 1,74 miljoen kijkers op 22/01/2023. Op de tweede plaats staat 1985, die op dezelfde dag een persoonlijk record scoorde met 1,30 miljoen kijkers. Ook hier zou dat cijfer nog hoger kunnen liggen als we de heruitzendingen erbij tellen, maar dit doen we bewust niet.
- > Het aandeel van VAF-/SF-gesteunde series op de Vlaamse televisie lag nog nooit zo hoog. Met 123,2 miljoen kijkers deden we het weer net iets beter dan het record van vorig jaar (122,5 miljoen).
- > Play Media heeft nog nooit zoveel VAF-/SF-gesteunde producties getoond als in 2023. Waar het aandeel normaal hooguit drie is, zond Play Media in 2023 maar liefst zeven producties uit.

IN 2023 WERDEN 82 VAF-/SF-GESTEUNDE VLAAMSE SPEELFILMS, 20 KORTFILMS EN 51 VLAAMSE SERIES VERTOOND OP EEN OMROEP IN VLAANDEREN.

vrt

104

FICTIE

SPEELFILMS 32 - SERIES 21

DOCUMENTAIRE

SPEELFILMS 8 - KORTFILM 19* - SERIES 8

ANIMATIE

SPEELFILMS 4 - KORTFILM 1 - SERIES 11

media
dpg

42

FICTIE

SPEELFILMS 35 - SERIES 6

ANIMATIE

SPEELFILMS 1

PLAY
media

7

FICTIE

SPEELFILMS 2 - SERIES 4

DOCUMENTAIRE

SERIES 1

* De Ket&Doc-kortfilms apart geteld in plaats van als één serie

Hieronder vind je een overzicht van de meest bekeken Vlaamse films en series uitgezonden op televisie in 2023. Onder het aantal kijkers verstaan we de kijkers die via lineaire tv of uitgesteld (volgens

de methodiek van CIM en Nielsen) naar een uitzending hebben gekeken. Dit omvat de cijfers zover bekend via de Top 20 VOSDAL en Live+7 van CIM, en de jaarlijkse bevraging van de

omroepen. Voor de series kijken we naar het kijkrecord in 2023, m.a.w. de beste aflevering. Het marktaandeel omvat het percentage van kijkers dat op het moment van de uitzending voor deze titel koos.

TOP 3 VLAAMSE FILMS 2023 een volledig overzicht vind je [HIER](#)

Vlaamse fictie		Vlaamse documentaire		Vlaamse animatie	
2019 SF FC DE KAMIOENEN 4: VIVA BOMA DE MENSEN JAN VERHEYEN	595.617 38,8% VRT 1	2018 WILL TURA: HOOP DOET LEVEN BORGERHOFF & LAMBERIGTS DOMINIQUE DERUDDERE	692.427 30,4% VRT 1	2019 VAF SF URBANUS: DE VUILNISHELD EYEWORCS FILM & TV DRAMA JOOST VAN DEN BOSCH & ERIK VERKERK	129.432 21,5% VRT 1
1990 KOKO FLANEL MMG STIJN CONINX	558.382 32,0% VRT 1	2022 VAF ZOLANG WE NOG KUNNEN DIPILODOKUS PHILIPPE NICLAES	235.123 13,3% VRT CANVAS	2019 VAF CORGI MOVI3D BEN STASSEN & VINCENT KESTELOOT	43.307 1,8% VTM 3
2021 SF DE FAMILIE CLAUS 2 DINGIE RUBEN VANDENBORRE	529.743 28% VTM	2023 VAF DAG MA BORGERHOFF & LAMBERIGTS TV MARIE DE HERT & ELLEN POLLARD	91.999 3,7% VRT CANVAS	2020 VAF BLOEISTRAAT 11 LUNAMINE NIENKE DEUTZ	9.486 4,3% KETNET

TOP 3 VAF-GESTEUNDE VLAAMSE FILMS 2023 een volledig overzicht vind je [HIER](#)

Vlaamse fictie	
2017 VAF/SF HET TWEEDE GELAAT EYEWORKS FILM & TV DRAMA JAN VERHEYEN	474.112 30,2% VRT 1
2003 VAF DE ZAAK ALZHEIMER EYEWORKS FILM & TV DRAMA ERIK VAN LOOY	416.839 27,5% VRT 1
2009 VAF DOSSIER K. EYEWORKS FILM & TV DRAMA JAN VERHEYEN	382.483 25,6% VRT 1

Vlaamse documentaire	
2022 VAF ZOLANG WE NOG KUNNEN DIPLDOKUS PHILIPPE NICLAES	235.123 13,3% VRT CANVAS
2023 VAF DAG MA BORGERHOFF & LAMBERIGTS TV MARIE DE HERT & ELLEN POLLARD	91.999 3,7% VRT CANVAS
2022 VAF NELLY & NADINE ASSOCIATE DIRECTORS MAGNUS GERTTEN	46.837 4,8% VRT CANVAS

Vlaamse animatie	
2019 VAF SF URBANUS: DE VUILNISHELD EYEWORKS FILM & TV DRAMA JOOST VAN DEN BOSCH & ERIK VERKERK	129.432 21,5% VRT 1
2019 VAF CORGI MOVI3D BEN STASSEN & VINCENT KESTELOOT	45.307 1,8% VRT 3
2020 VAF BIGFOOT FAMILY MOVI3D BEN STASSEN & JEREMY DEGRUSON	20.860 7,4% KETNET

Vlaamse korte film	
2020 VAF PAPAMGNEET (KET & DOC) CASSETTE FOR TIMESCAPES DAPHE VAN DEN BLINK	20.619 3,2% KETNET
2023 VAF SKATE THE CITY (KET & DOC) BULLETPROOF CUPID LIES VAN DER AUWERA	20.408 2,5% KETNET
2020 VAF LEONIE, SKEET EN DE BIGGEN (KET & DOC) DE MENSEN JIP HEIJENGA	15.200 3,5% KETNET

TOP 3 VAF-/SF-GESTEUNDE SERIES 2023 een volledig overzicht vind je [HIER](#)

Vlaamse fictieseries		Vlaamse documentaireseries		Vlaamse animatieseries	
2023 VAF/SF 1985 EYEWORCS FILM & TV DRAMA WOUTER BOUVIJN	1.304.094 39,7% VRT 1	2023 VAF/SF HET VERHAAL VAN VLAANDEREN DE MENSEN STEVEN CROMBEZ	1.741.294 53,8% VRT 1	2023 VAF BOERKE S2 DE HOFLEVERANCIERS KOEN SAELEMAEKERS	94.019 4,4% VRT CANVAS
2023 VAF/SF ARCADIA JONNYDEPONY TIM OLIEHOEK	1.203.044 31,7% VRT 1	2023 VAF GODVERGETEN DE MENSEN IBBE DANIELS	796.779 31,3% VRT CANVAS	2022 VAF/SF INTERSTELLAR ELLA FABRIQUE FANTASTIQUE TOM VAN GESTEL & FREEK QUARTIER	30.535 16,0% KETNET
2023 VAF/SF DE TWAALF S2: DE ASSEPOESTERMOORD EYEWORCS FILM & TV DRAMA KAAT BEELS	1.068.850 36,1% VRT 1	2023 VAF ONDER DE RADAR GERONIMO KRISTOF HOORNAERT, SARAH WAEAGEMANS & STEFAAN LEDEGANCK	587.472 23,6% VRT 1	2021 VAF/SF NINJA EXPRESS CREATIVE CONSPIRACY FRANCOIS RECZULSKI & KIM CLAEYS	27.469 5,6% KETNET

STREAMING IN 2023

Voor het eerst kunnen we een overzicht bieden van het streaminglandschap in Vlaanderen. In 2023 waren maar liefst 584 VAF-/SF-gesteunde producties beschikbaar op 16 geselecteerde streamingdiensten actief in Vlaanderen. Daarvan werden 528 producties door het VAF gesteund en 144 producties door Screen Flanders.

Overzicht VAF/SF

FICTIE

SPEELFILM 244
KORTFILM 51
SERIES 77

DOCUMENTAIRE

SPEELFILM 124
KORTFILM 22
SERIES 16

ANIMATIE

SPEELFILM 27
KORTFILM 15
SERIES 8

TOTAAL 584

ENKELE OBSERVATIES:

> De platformen van de **Vlaamse omroepen** (VRT MAX, VTM GO en GoPlay) beschikken over relatief beperkte catalogi omwille van de korte beschikbaarheidsvensters. VRT MAX beschikte bijvoorbeeld over 118 VAF-/SF-gesteunde producties, terwijl er datzelfde jaar lineair 104 producties zijn verschenen. VRT en DPG (76 producties op VTM GO) kiezen er (omwille van contractuele redenen) bewust voor om hun archieven slechts beperkt in te zetten. Play Media zet met GoPlay (10) meer in op het eigen archief, maar vertoont in het algemeen weinig producties met VAF-/SF-steun.

> **Streamz**, opgericht in 2020, stelt heel wat gesteunde producties beschikbaar (40 films, 36 series), maar focust in dit opzicht vooral op nieuwe content. **Drie op vier van de gesteunde producties kende een première in 2019 of later.** Een minderheid van de gesteunde producties is ouder dan vier jaar. Belangrijke kanttekening: dat wil niet zeggen dat er geen oudere content beschikbaar is, maar wel dat het VAF en Screen Flanders in dat geval geen financiële betrokkenheid had. Interessant is dat Streamz veel inzet op documentaire, maar dat slechts twee producties met VAF-/SF-steun tot stand kwamen.

STREAMING IN 2023

Hoe we dit aanpakten

- > Voor deze inventarisering verzamelden we data van Amazon Prime Video*, Avila, Cinetree, Dalton, Disney+*, GoPlay, Mubi*, myLum, Netflix*, Picl, Proximus, Sooner, Streamz*, Telenet, VRT MAX en VTM GO.
- > De streamingdiensten aangeduid met een asterisk hebben zelf geen data aangeleverd, maar deze data hebben wij zelf door middel van steekproeven gedurende 2023 gecatalogeerd of via het European Audiovisual Observatory (EAO) verzameld.
- > Online videotheken via bijvoorbeeld Google, Apple en Amazon lieten we buiten de scope van deze verzameling.
- > We hebben enkel gekeken naar de beschikbaarheden van de titels in België.
- > Voor deze studie focusten we ons op deze 16 diensten, maar er zijn nog heel wat andere platformen beschikbaar in Vlaanderen. We verwachten in 2024 onze studie verder uit te breiden.

- > Waar die documentaires dan wel zitten, zijn **Dalton**, **Sooner**, **myLum** en **Avila**. Die eerste twee platformen zetten zelfs erg in op de Vlaamse audiovisuele media, en staan zelfs bovenaan als het op hoeveelheid content van Vlaamse herkomst aankomt. Sooner beschikte in 2023 over 232 door het VAF-/SF-gesteunde producties, Dalton over 127. Bij Sooner gaat het vooral over **lange fictie- en documentairefilms**, bij Dalton is het een combinatie van **documentaire speelfilms en korte fictiefilms**.

Opmerkelijk is dat Dalton het hoogste percentage gesteunde content bevatte, maar liefst **27% van hun volledige beschikbare bibliotheek** in 2023. Avila (17) zet vooral in op content van eigen partners, net als myLum (69), al werkt dit platform met individuele aankopen in plaats van een streaming- of huurmodel.

- > De tijden dat **Proximus** en **Telenet** de enige primaire (S)VOD-platformen waren, zijn ondertussen al even voorbij. Dat laat niet weg dat Proximus nog steeds een stevig aanbod aan Vlaamse film vertoont. Met 83 gesteunde titels beschikt het over een mooie catalogus aan huurfilms. Daarnaast verdelen ze ook heel wat oude klassiekers. Telenet stelt slechts 19 gesteunde producties beschikbaar als huurfilm.

Ze verdelen daarnaast ook andere catalogi zoals die van Streamz.

- > Wie er ook inzet op klassiekers zijn **Amazon Prime Video** en **Netflix**. Naast de respectievelijk 107 en 30 gesteunde titels merkten we ook tientallen **andere Vlaamse en oer-Belgische films** op uit de jaren '60 tot '80, zoals *De Obool*, *De Loteling*, *De Witte van Zichem* en *De Leeuw van Vlaanderen*. Deze titels rekenen we echter niet mee in onze overzichten wegens onvoldoende metadata om deze films eruit te filteren.

- > **Picl** en **Cinetree** zijn twee van oorsprong Nederlandse diensten, maar elk met een eigen doelpubliek. Picl (16 producties) focust op samenwerkingen met onafhankelijke vertoners en biedt recente bioscoopfilms aan. Cinetree (38) werkt met curators die hun eigen selectie maken en de films inleiden. Negen van de 38 films in onze inventaris waren in 2023 overigens enkel op Cinetree te zien.

- > Disney+ (zes) en MUBI (vijf) hebben een beperkt aanbod aan VAF-/SF-gesteunde producties. Het betreft vooral minoritair Vlaamse titels die een internationale context hebben, waardoor de focus vooral ligt op andere markten.

DE KERNCIJFERS PER STREAMER EN HUN LAND VAN OORSPRONG

AMAZON PRIME VIDEO
LAND VAN OORSPRONG:
VERENIGDE STATEN

FICTIE
SPEELFILMS 82
KORTFILMS 1

DOCUMENTAIRE
SPEELFILMS 9

ANIMATIE
SPEELFILMS 15

TOTAAL 107

AVILA
LAND VAN OORSPRONG: BELGIË

FICTIE
SPEELFILMS 4

DOCUMENTAIRE
SPEELFILMS 13

TOTAAL 17

CINETREE
LAND VAN OORSPRONG: NEDERLAND

FICTIE
SPEELFILMS 32

DOCUMENTAIRE
SPEELFILMS 5

ANIMATIE
KORTFILM 1

TOTAAL 38

DALTON
LAND VAN OORSPRONG: BELGIË

FICTIE
SPEELFILMS 6
KORTFILMS 40

DOCUMENTAIRE
SPEELFILMS 70
KORTFILMS 3

ANIMATIE
SPEELFILMS 1
KORTFILMS 7

TOTAAL 127

DISNEY+
LAND VAN OORSPRONG:
VERENIGDE STATEN

FICTIE
SPEELFILMS 4
SERIES 2

TOTAAL 6

GOPLAY
LAND VAN OORSPRONG: BELGIË

FICTIE
SPEELFILMS 1
SERIES 8

DOCUMENTAIRE
SERIES 1

TOTAAL 10

MUBI
LAND VAN OORSPRONG:
VERENIGD KONINKRIJK

FICTIE
SPEELFILMS 4

ANIMATIE
SPEELFILMS 1

TOTAAL 5

MYLUM
LAND VAN OORSPRONG: BELGIË

FICTIE
SPEELFILMS 36
KORTFILM 2
SERIES 8

DOCUMENTAIRE
SPEELFILMS 14

ANIMATIE
SPEELFILMS 5
KORTFILM 4

TOTAAL 69

DE KERNCIJFERS PER STREAMER EN HUN LAND VAN OORSPRONG

NETFLIX LAND VAN OORSPRONG: VERENIGDE STATEN

FICTIE
SPEELFILMS 17
SERIES 9

DOCUMENTAIRE
SPEELFILMS 2

ANIMATIE
SPEELFILMS 1
SERIES 1

TOTAAL 30

STREAMZ LAND VAN OORSPRONG: BELGIË

FICTIE
SPEELFILMS 36
SERIES 33

DOCUMENTAIRE
SPEELFILMS 1
SERIES 1

ANIMATIE
SPEELFILMS 3
SERIES 2

TOTAAL 76

PICL LAND VAN OORSPRONG: NEDERLAND

FICTIE
SPEELFILMS 6

DOCUMENTAIRE
SPEELFILMS 8

ANIMATIE
SPEELFILMS 2

TOTAAL 16

TELENET LAND VAN OORSPRONG: BELGIË

FICTIE
SPEELFILMS 13

DOCUMENTAIRE
SPEELFILMS 1

ANIMATIE
SPEELFILMS 5

TOTAAL 19

PROXIMUS LAND VAN OORSPRONG: BELGIË

FICTIE
SPEELFILMS 73

DOCUMENTAIRE
SPEELFILMS 3

ANIMATIE
SPEELFILMS 9

TOTAAL 85

VRT MAX LAND VAN OORSPRONG: BELGIË

FICTIE
SPEELFILMS 31
SERIES 31

DOCUMENTAIRE
SPEELFILMS 12
KORTFILMS 19
SERIES 14

ANIMATIE
SPEELFILMS 5
KORTFILMS 1
SERIES 5

TOTAAL 118

SOONER LAND VAN OORSPRONG: BELGIË

FICTIE
SPEELFILMS 145
KORTFILMS 14

DOCUMENTAIRE
SPEELFILMS 61
SERIES 1

ANIMATIE
SPEELFILMS 10
KORTFILMS 2
SERIES 1

TOTAAL 234

VTM GO LAND VAN OORSPRONG: BELGIË

FICTIE
SPEELFILMS 43
SERIES 30

ANIMATIE
SPEELFILMS 1
SERIES 2

TOTAAL 76

PRIJZEN OP PRIORITAIRE FESTIVALS IN 2023

Een volledig overzicht vind je terug op [onze website](#).

FESTIVALSELECTIES

ANNECY
INTERNATIONAL ANIMATION FILM FESTIVAL – FR

DRIJF

(VAF)

LEVI STOOPS

JURY AWARD

LA SIRÈNE

(VAF minoritair/SF)

SEPIDEH FARSI

BEST ORIGINAL MUSIC

BERLINALE
BERLIN INTERNATIONAL FILM FESTIVAL - DE

HERE

(VAF)

BAS DEVOS

ENCOUNTERS AWARD

ZEEVONK

(VAF)

DOMIEN HUYGHE

SPECIAL MENTION
KIDS JURY

BIENNALE CINEMA
MOSTRA INTERNAZIONALE
D'ARTE CINEMATOGRAFICA - IT

HOLLY

(VAF)

FIEN TROCH

BISATO D'ORO AWARD
(CATHALINA GEERAERTS)

Sundance
Film Festival
2023

SUNDANCE
FILM FESTIVAL – US

HET SMELT

(VAF / SF)

VEERLE BAETENS

SPECIAL JURY AWARD FOR BEST
PERFORMANCE (ROSA MARCHANT)

62^e SEMAINE
DE LA CRITIQUE
CANNES 2023

SEMAINE DE LA CRITIQUE
CANNES – FR

IL PLEUT DANS LA MAISON

(VAF minoritair)

PALOMA SERMON-DAÏ

PRIX FRENCH TOUCH DU JURY

CANNESERIES

CANNESERIES
CANNES INTERNATIONAL SERIES FESTIVAL – FR

DRAW FOR CHANGE!

(VAF / SF)

ALAA AMER, ALISAR HASAN, NADA RIYADH,
ANNA MOISEENKO, SAMĀ PANA, KAREN VÁZQUEZ
GUADARRAMA, LAURA NIX

BEST DOC SERIES

TALLINN BLACK NIGHTS
FILM FESTIVAL – EE

SKUNK

(VAF / SF)

KOEN MORTIER

SPECIAL MENTION

THE MAGNET MAN

(VAF)

GUST VAN DEN BERGHE

BEST ORIGINAL SCORE AWARD
(DAVID VAN KEER,
BIRGER EMBRECHTS)

BIM

(VAF)

TOM VAN GESTEL

JUST FILM'S JUNIOR'S
JURY AWARD

SELECTIES VAF-/SF-GESTEUNDE PRODUCTIES OP PRIORITAIRE FESTIVALS IN 2023

Hieronder een overzicht van de selecties (in competitie) van Vlaamse producties op prioritaire festivals. Een volledig overzicht vind je terug op [onze website](#).

TITEL	PRODUCENT	REGISSEUR	CATEGORIE	LENGTE	FESTIVAL
BGIRL BADLI (VAF)*	ASSOCIATE DIRECTORS	CHARLOTTE DE CORT	DOCUMENTAIRE	KORT	FESTIVAL INTERNATIONAL DES FILM SUR L'ART (FIFA)
CLOSE (VAF)*	MENUET	LUKAS DHONT	FICTIE	LANG	PALM SPRINGS INTERNATIONAL FILM FESTIVAL
DE ACHT BERGEN (VAF / SF)*	MENUETTO	FELIX VAN GROENINGEN, CHARLOTTE VANDERMEERSCH	FICTIE	LANG	HONG KONG INTERNATIONAL FILM FESTIVAL
DE KAPING VAN DE POMPEI (VAF)*	DIPLODOKUS	LENNART STUYCK, MAARTEN STUYCK	DOCUMENTAIRE	SERIE (S1)	CINEQUEST FILM & CREATIVITY FESTIVAL
DRAW FOR CHANGE! BEHIND THE LINES (VAF/SF)*	CLIN D'OEIL FILMS	ALISAR HASAN, ALAA AMER	DOCUMENTAIRE	SERIE (S1)	VISIONS DU RÉEL
DRIJF (VAF)*	LUNANIME	LEVI STOOPS	ANIMATIE	KORT	HONG KONG INTERNATIONAL FILM FESTIVAL
FOUR CHAMBERS TO THE HEART (VAF)*	LUNANIME	JOHAN GRIMONPREZ, KOSTAS IOANNIDIS	ANIMATIE	KORT	HOT DOCS
HERE (VAF)*	QUETZALCOATL	BAS DEVOS	FICTIE	LANG	DOCUMENTAIRE FESTIVAL FIDMARSEILLE (FID) TORONTO INTERNATIONAL FILM FESTIVAL (TIFF) SAN SEBASTIAN FILM FESTIVAL HONG KONG INTERNATIONAL FILM FESTIVAL KARLOVY VARY INTERNATIONAL FILM FESTIVAL THESSALONIKI INTERNATIONAL FILM FESTIVAL
HET LEVEN EN DE VREEMDE VERRASSEDE AVONTUREN VAN ROBINSON CRUSOE DIE ACHT EN TWINTIG JAAR HELEMAAL ALLEEN OP EEN BEWOOND EILAND LEEFDE EN ZEI DAT HET VAN HEM WAS (VAF)*	UNTITLED PRODUCTION	BENJAMIN DEBOOSERE	FILMLAB (EXPERIMENTEEL)	MIDDELLANG	INTERNATIONAL FILM FESTIVAL ROTTERDAM (IFFR)
E6-D7 (VAF)*	ANIMAL TANK	ENO SWINNEN	ANIMATIE	KORT	INTERNATIONAL FILM FESTIVAL ROTTERDAM (IFFR)
INSIDE (SF)**	A PRIVATE VIEW	VASILIS KATSOUPIS	FICTIE	LANG	BERLIN INTERNATIONAL FILM FESTIVAL
LA FORCE DIAGONALE (VAF)*	AUGUSTE ORTS	JULIE MOREL, ANNIK LEROY	FILMLAB (EXPERIMENTEEL)	LANG	DOCUMENTAIRE FESTIVAL FIDMARSEILLE (FID)
LA SIRÈNE (VAF/SF)**	LUNANIME	SEPIDEH FARSI	ANIMATIE	LANG	BERLIN INTERNATIONAL FILM FESTIVAL HONG KONG INTERNATIONAL FILM FESTIVAL THESSALONIKI INTERNATIONAL FILM FESTIVAL
LE PARADIS (VAF)**	MENUETTO	ZENO GRATON	FICTIE	LANG	BERLIN INTERNATIONAL FILM FESTIVAL

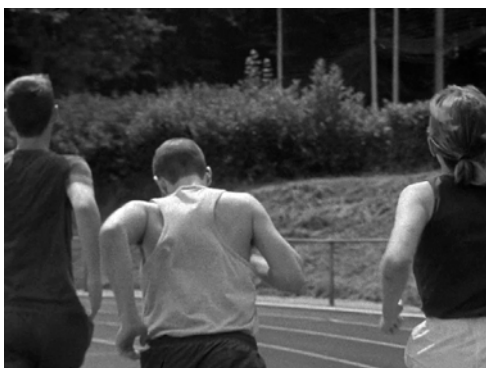
LEONIE, SKEET EN DE BIGGEN (VAF)*	DE MENSEN	JIP HEIJENGA	DOCUMENTAIRE	KORT	DOK LEIPZIG - INTERNATIONAL LEIPZIG FESTIVAL FOR DOCUMENTARY AND ANIMATED FILM
LUKA (VAF)*	BO FILMS	JESSICA WOODWORTH	FICTIE	LANG	INTERNATIONAL FILM FESTIVAL ROTTERDAM (IFFR)
THE MIRACLE (VAF)*	LUNAMINE	NIENKE DEUTZ	ANIMATIE	KORT	FESTIVAL INTERNATIONAL DU FILM D'ANIMATION D'ANNECY TALLINN BLACK NIGHTS FILM FESTIVAL
MIRAKEL N°71 (VAF)*	DE MENSEN	NATHALIE BASTEYNS	DOCUMENTAIRE	SERIE (S1)	CANNESERIES
NAYOLA (VAF/SF)**	S.O.I.L.	JOSÉ MIGUEL RIBEIRO	ANIMATIE	LANG	CLEVELAND INTERNATIONAL FILM FESTIVAL
NELLY & NADINE (VAF)**	ASSOCIATE DIRECTORS	MAGNUS GERTTEN	DOCUMENTAIRE	LANG	PALM SPRINGS INTERNATIONAL FILM FESTIVAL
PLANET B (VAF)*	CLIN D'OEIL FILMS	PIETER VAN EECHE	DOCUMENTAIRE	LANG	VISIONS DU RÉEL
FLOATING WITH SPIRITS (VAF)*	CASSETTE FOR TIMESCAPES	JUANITA ONZAGA	INNOVATIELAB	VIRTUAL REALITY	BIENNALE - INTERNATIONAL FILMFESTIVAL VENETIË / VENICE IMMERSIVE
QUITTER LA NUIT (VAF)**	THE REUNION	DELPHINE GIRARD	FICTIE	LANG	GIORNATE DEGLI AUTORI
ROOMIES (VAF)*	DE WERELDVREDE	FLO VAN DEUREN EN KATO DE BOECK	FICTIE	SERIE (S1)	CANNESERIES
THE IMAGINARY FRIEND (VAF)**	CASSETTE FOR TIMESCAPES	STEYE HALLEMA	INNOVATIELAB	VIRTUAL REALITY	BIENNALE - INTERNATIONAL FILMFESTIVAL VENETIË / VENICE IMMERSIVE
THE MAGNET MAN (VAF)*	MINDS MEET	GUST VAN DEN BERGHE	FICTIE	LANG	TALLINN BLACK NIGHTS FILM FESTIVAL
THE SMILE (VAF)**	BEAST ANIMATION	ERIK VAN SCHAAIK	FICTIE	KORT	FESTIVAL INTERNATIONAL DU FILM D'ANIMATION D'ANNECY
TWO TO TANGO (VAF)*	POLAR BEAR	DIMITRI STERKENS	FICTIE	KORT	FESTIVAL INTERNATIONAL DES FILM SUR L'ART (FIFA)
WANDER TO WONDER (VAF)**	LUNANIME	NINA GANTZ	ANIMATIE	KORT	BIENNALE - INTERNATIONAL FILMFESTIVAL VENETIË / ORRIZONTI
WAT ZIT ER IN DE KIST? (VAF)*	ANIMAL TANK	BRAM ALGOED	ANIMATIE	KORT	FESTIVAL INTERNATIONAL DU FILM D'ANIMATION D'ANNECY

* Majoritair Vlaamse producties

** Minoritair Vlaamse producties

Deze lijst is samengesteld op basis van informatie doorgegeven door producenten in het kader van het jaarverslag en de input van onze afdeling internationale promotie. De responsgraad op de jaarlijkse bevraging is nooit 100%. Enkele (minoritaire) titels kunnen ontbreken.

ALTERNATIEVE CIRCUITS

..Rechts. Still uit experimentele documentaire *By The Throat* (scenario en regie Effi Weiss en Amir Borenstein, 2021)
 ..Links. Still uit korte experimentele film *Any Way* (scenario, regie en productie Eva Claus, 2022)

Dit jaar wil het VAF dieper focussen op de projecten die vertoond worden buiten de reguliere circuits. Het gaat om projecten in de categorieën documentaire, Filmlab (experimenteel) en Innovatielab (met uitzondering van webseries). We geloven sterk in de impact van deze vertoningen en we erkennen dat dit niet gecapteerd kan worden met behulp van de klassieke parameters. Daarom hebben we een afzonderlijke bevraging georganiseerd naar de impact en het bereik van deze projecten.

FILMLAB

Experimentele projecten reizen over de landsgrenzen heen. In 2022 en 2023 werden 12 VAF-gesteunde Filmlab-projecten vertoond in 15 musea of kunstgalerijen in 13 landen (exclusief België). Bovendien werden zo'n 11 installaties geplaatst in 15 kunstcentra in 11 landen (exclusief België). Dit is een

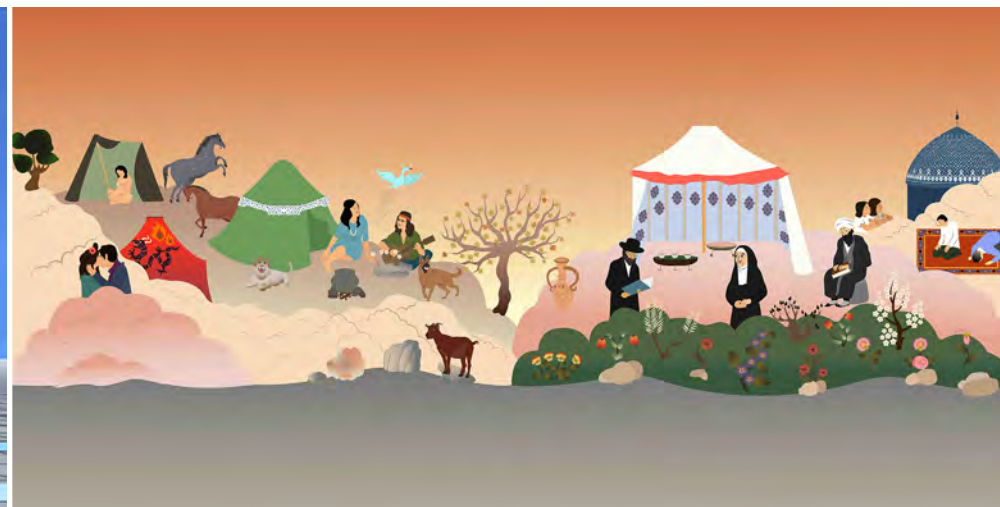

mooie vertegenwoordiging wetende dat gemiddeld zeven Filmlab-projecten productiesteen van het VAF ontvangen per jaar.

Ook in filmclubs, universiteiten en theaters in het buitenland waren Filmlab-projecten te zien. Zo is het project *De Dragers* van Sarah Vanagt bijvoorbeeld beschikbaar in de catalogus van alle Franse bibliotheken.

In 2023 vond de tiende editie van de Contour Biennale voor Bewegend Beeld van kunstencentrum Nona plaats. Op vier locaties in Mechelen maakte de bezoeker kennis met; *yours*, van Eva Giolo, Rebecca Jane Arthur, Katja Mater, Sirah Foighel Brutmann, Eitan Efrat & Maaïke Neuville, *By The Throat* van Effi & Amir, *Any Way* en *Applause* van Eva Claus, *Et leurs lettres* van Elie Maïssin & Mierien Coppens en *Online Bodies* van Mischa Dols.

Er werd gevraagd om retroactief data aan te leveren van vertoningen in 2022 en 2023, ongeacht het jaar van productie. Het VAF heeft heel wat data ontvangen, waarvoor dank aan de producenten. Wel belangrijk is dat we met ons onderzoek geen volledige marktdekking kunnen garanderen. We ontvingen cijfers van 12 documentaire- (waarvan twee series), 27 Filmlab- en zes Innovatielab-projecten die VAF-steun kregen. Gemiddeld ontvangen per jaar 19 documentairefilms en vier - series, zeven Filmlab- en zes Innovatielab-projecten productiesteen van het VAF/Filmfonds, referentieperiode 2018 -2023. Daarbovenop ontvingen we gegevens van 30 niet VAF-gesteunde Filmlab-projecten. [De resultaten kan je terugvinden op onze website.](#) Gebruik de filters of selecteer een type voorstelling door te klikken op de gewenste bol, om dieper in de cijfers te duiken. Deze toelichting is een bloemlezing van verschillende soorten voorstellingen, wat geen afbreuk doet aan de projecten die niet vernoemd worden.

Links. Still uit experimentele korte animatiefilm *Online Bodies* (scenario en regie Mischa Dols, LUCA School of Arts, 2023)

Rechts. Still uit VR-film *Glad That I Came, Not Sorry to Depart* (scenario en regie Azam Masoumzadeh, productie Cassette for timescapes, 2020)

DOCUMENTAIRE

Documentaires vinden hun weg naar het publiek via o.a. impactvoorstellingen en vertoningen in (hoge)scholen en universiteiten, maar ook vertoningen in musea, kunstgalerijen en biënales. Zo werd *Love is Not an Orange* van Otilia Barbara en *Prism* van An van. Dienderen vertoond in het MoMa in New York.

Rond de documentaireserie *Draw For Change!*, de gelijknamige VR-experience en het boek geschreven door Catherine Vuylsteke, werden er impactvoorstellingen, VR-workshops en lezingen georganiseerd. Tijdens vertoningsmomenten op verschillende scholen in Vlaanderen konden de leerlingen ook kennis maken met de

VR-experience. In het kader van deze documentaire werd het hoofdpersonage Mar Maremoto gevraagd een mural te maken in één van de gangen van het Sint-Franciscus Xaveriusinstituut in Brugge. De verschillende vormen versterken elkaar en zorgen voor kruisbestuivingen die de impact vergroten.

VR/AR

Ook VR-projecten, binnen de categorie Innovatielab, vinden hun weg naar het kunstencircuit. Het immersieve aspect biedt de mogelijkheid om het publiek in een bepaalde thematiek onder te dompelen. Het project *Table Dialogues* van het kunstenaarsduo Robbert&Frank/Frank&Robbert betreft het publiek via

een virtual reality headset. Het publiek wordt zo meegenomen in de wereld van de makers. Ook worden deze projecten ingezet als educatieve ondersteuning. Zo werd het VR-project *Glad that I came, not sorry to depart* van Azam Masoumzadeh via een interactieve workshop getoond in Centre Trefo, een organisatie die sociale cohesie in Brussel nastreeft bij kinderen van zes tot 12 jaar. Deze geanimeerde VR-experience reflecteert over de thema's leven en dood via poëzie.

[Een overzicht van het festivaltraject van documentaire, FilmLab \(experimenteel\) en Innovatielab projecten vind je terug op onze website](#) ■

ALTERNATIEVE CIRCUITS
2023

VLAAMSE GAMES IN 2023

Games kunnen op verschillende manieren op de wereld losgelaten worden. Binnen de games met VAF-steun verschenen vier nieuwe games op een reguliere manier in 2023. Dat houdt in dat deze games afgewerkt en uitgebracht zijn via een of meerdere distributiekanaalen. Daarnaast verscheen één game in pre-release (in dit geval als demo om feedback te verkrijgen), en één oudere game werd in 2023 opnieuw uitgebracht op nieuwe platformen.

In totaal verschenen in 2023 11 nieuwe games, één game in pre-release en drie games met een heruitgave.

* Game met VAF-steun

TITEL	CATEGORIE	STUDIO	OPMERKINGEN
NIEUWE RELEASES IN 2023			
BALDUR'S GATE 3	ENTERTAINMENT	LARIAN STUDIOS	
BAM	ENTERTAINMENT	CYBERNETIC WALRUS/I-ILLUSIONS	
BREACHERS*	ENTERTAINMENT	TRIANGLE FACTORY	
DOES IT STACK?	ENTERTAINMENT	CYBERNETIC WALRUS	
GAZZLERS*	ENTERTAINMENT	BOLT BLASTER GAMES	
HIDDEN THROUGH MAGIC 2: MYTHS & MAGIC	ENTERTAINMENT	ROGUESIDE	
HIJACK OVERDRIVE	ENTERTAINMENT	METEOR STUDIOS	
SHAPEBREAKER	ENTERTAINMENT	ALEXANDER VAN DEN BULCK	
SILHOUETTE	ENTERTAINMENT	TEAM PANOPTES	
SLAPPY BOARD*	ENTERTAINMENT	SLAPPY INC	
VERSES OF ENCHANTMENT*	ARTISTIEK	NACHTVLAM	
PRE-RELEASES IN 2023			
CRYSTALIS DESCENDANT*	ENTERTAINMENT	BOXSUN	PROTOTYPE DEMO OP STEAM
HERUITGAVEN IN 2023			
HUBRIS* (2022)	ENTERTAINMENT	CYBORN	HERUITGAVE OP QUEST EN PS5
SPOOKWARE (2021)	ENTERTAINMENT	BEESWAX GAMES	HERUITGAVE OP SWITCH
YOU SUCK AT PARKING (2022)	ENTERTAINMENT	HAPPY VOLCANO	HERUITGAVE OP SWITCH, PS4 EN PS5

ALLE GAMES MET VAF-STEUN	ENTERTAINMENT	ARTISTIEK	EDUCATIEF	SERIOUS
AANTAL GAMES 37	AANTAL 29	AANTAL 3	AANTAL 3	AANTAL 2
TOTALE OMZET 10.5 MILJOEN EURO	OMZET 10.1 MILJOEN EURO	OMZET 50.000 EURO	OMZET 36.000 EURO	OMZET 356.000 EURO

VERKOOPCIJFERS GAMES MET VAF-STEUN

In overleg met de sector, en omwille van de gevoelige internationale en concurrentiële context, publiceren we geen individuele cijfers. Daarnaast vermelden we enkel geaggregeerde omzetcijfers, geen aantallen. Sommige games werken namelijk met abonnementsformules, terwijl andere gratis zijn en inkomsten opleveren uit advertenties of uitbreidingen.

BALDUR'S GATE 3

In de zomer van 2023 verscheen *Baldur's Gate 3* van Larian Studios. Deze game werd ontwikkeld zonder VAF-steun, maar je kan niet spreken over het Vlaamse game-jaar zonder dit Gentse succes expliciet te vermelden.

Larian Studios communiceert niet over verkoopcijfers, maar ondertussen zijn er wereldwijd wel **meer dan 10 miljoen spelers** geteld. Volgens verschillende analisten wordt de gegenereerde omzet van *Baldur's Gate* voor 2023 geschat **tussen de 600 en 700 miljoen dollar** (de hoogste game-omzet in 2023 op Steam), en dit enkel op basis van hun verkoop op dat platform. *Baldur's Gate 3*

is niet alleen een commercieel succes, want de game haalt ook de ene prijs na de andere binnen. Zo won de titel maar liefst **zes Game Awards in Los Angeles**, het game-equivalent van de Oscars, waaronder de felbegeerde prijs 'Game of the Year'. *Baldur's Gate 3* won telkens de hoofdprijs op de **Golden Joystick Awards**, de **New York Game Awards**, de **Steam Awards** en de **D.I.C.E. Awards**. Recensenten beschouwen het spel als één van de beste games aller tijden, met een gemiddelde recensiescore van 96 (uit 118 recensies).

VLAAMSE GAMESECTOR IN KAART: BEDRIJFSSTRUCTUUR EN DIVERSITEIT

Studio's die VAF-steun hebben gekregen moeten sinds 2023 jaarlijks cijfers doorgeven aan het VAF rond hun bedrijfsstructuur en diversiteit. Om meteen te kunnen vergelijken vroegen we een nulmeting voor 2022 en een update voor 2023.

Voor 2022 ontvingen we 46 ingevulde vragenlijsten. In 2023 waren dat er 49. Het aantal werknemers steeg van 363 (voor 244 VTE) naar 426 (voor 273 VTE).

De totale omzet van deze bedrijven steeg van 14,7 miljoen euro in 2022 naar 17,5 miljoen euro in 2023. In 2023 was 22,25% van deze omzet afkomstig uit prestaties in opdracht van anderen (in plaats van aan eigen IP), tegenover 32,29% in 2022. Dit zijn allemaal positieve tekenen die aangeven dat de sector toeneemt.

WERKNEMERS	363 -> 426
VOLTijdSE EQUIVALENTEN (VTE)	244 -> 273
OMZET	14,7 MILJOEN -> 17,5 MILJOEN
PERCENTAGE WORK FOR HIRE	32,29% -> 22,25%

66% van de medewerkers in alle VAF-gesteunde studio's zijn vast in dienst. 16% zijn freelancers, 18% zijn stagiairs. Van alle medewerkers is 79% man (-2%). 19% is vrouw (+2%), 1% is non-binair en minder dan 1% heeft een ander gender.

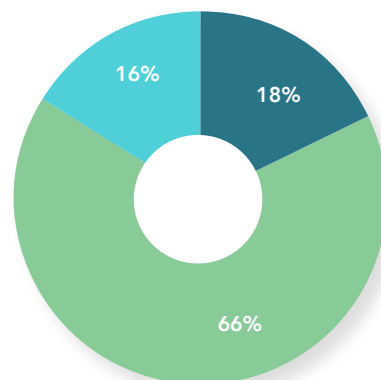
2% van alle medewerkers hebben een handicap (inclusief neurodiversiteit). 4% heeft een migratieachtergrond volgens de VESOC-definitie* (+1%), en 10% zijn niet Vlaams (+2%).

BEDRIJFSSTRUCTUUR

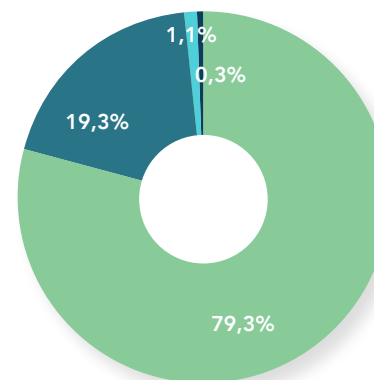
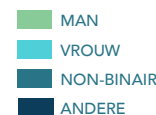
Het moet gezegd dat games in het algemeen ontwikkeld worden in een internationale context, nog meer dan andere Vlaamse media, en dat het aanwerven van mensen met een andere cultuur of achtergrond dus een meerwaarde is voor het eindproduct. Daarnaast staat het onderwijs rond gameontwikkeling in Vlaanderen bekend als een kwalitatieve opleiding en geniet deze wereldfaam. 38% van de studenten Digital Arts & Entertainment bij Howest in Kortrijk zijn internationals.

* geen nationaliteit uit een van de landen van de EU-15 heeft of indien minstens één ouder of minstens twee grootouders een nationaliteit hebben van buiten de EU-15.

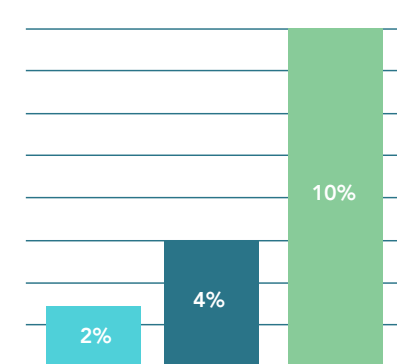
MEDEWERKERS

GENDER

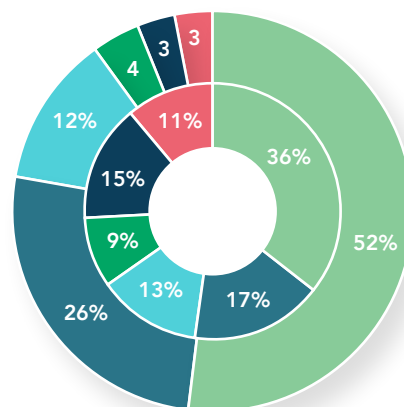
DIVERSITEIT

PROVINCIALE SPREIDING

De meeste studio's die VAF-steun hebben gekregen situeren zich in Oost-Vlaanderen. 36% van de studio's vertegenwoordigt daarmee 52% van de bedrijfsomzet.

De buitenste cirkel op de grafiek toont de verdeling op basis van de bedrijfsomzet. De binnenste cirkel vertegenwoordigt het aantal studio's.

PROVINCIE

PROVINCIE	AANTAL	OMZET
Oost-Vlaanderen	17	8.806.636 EUR
Antwerpen	8	4.360.264 EUR
Limburg	6	1.940.408 EUR
Brussel HSG	4	694.203 EUR
West-Vlaanderen	7	560.334 EUR
Vlaams-Brabant	5	491.937 EUR

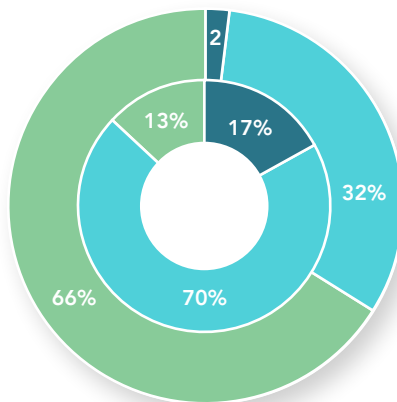
DE BUITENSTE GRAFIEK TOONT DE VERDELING OP BASIS VAN OMZET, DE BINNENSTE GRAFIEK OP BASIS VAN AANTAL.

BEDRIJFSGROOTTE EN -LEEFTIJD

Iedereen mag bij het VAF steun aanvragen, maar we merken dat het vooral de kleinere en jongere studio's zijn die zich bij ons aanmelden. Wanneer je meer dan 50 VTE kunt aanwerven of voldoende ervaring hebt opgebouwd, is de nood aan financiële steun voor nieuwe projecten ook lager.

De buitenste cirkel op de grafiek toont de verdeling op basis van de bedrijfsomzet. De binnenste cirkel vertegenwoordigt het aantal studio's. ■

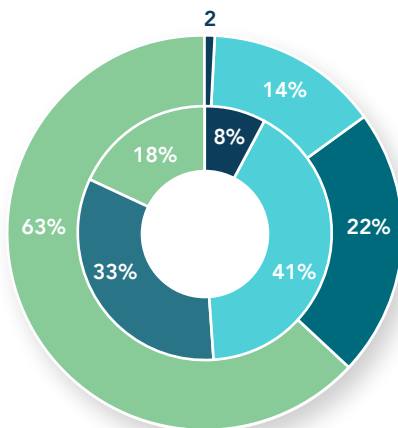
BEDRIJFSGROOTTE

SCHAAL	AANTAL	OMZET
SOLO	8	338.647 EUR
MICRO	33	5.312.086 EUR
SMALL	6	11.203.049 EUR

DE BUITENSTE GRAFIEK TOONT DE VERDELING OP BASIS VAN OMZET, DE BINNENSTE GRAFIEK OP BASIS VAN AANTAL.

BEDRIJFSLEEFTIJD

SCHAAL	AANTAL	OMZET
-1 jaar oud	4	140.667 EUR
1-5 jaar oud	20	2.494.437 EUR
5-10 jaar oud	16	3.893.030 EUR
+10 jaar oud	9	10.977.973 EUR

DE BUITENSTE GRAFIEK TOONT DE VERDELING OP BASIS VAN OMZET, DE BINNENSTE GRAFIEK OP BASIS VAN AANTAL.

DE VLAAMSE
GAMESECTOR IN 2023

PODCASTS IN 2023

In 2023 verschenen vijf door het VAF gesteunde podcasts. Dat brengt het totaal aantal afgewerkte podcasts met VAF-steun op zes.

Samen met *Wijzevrouw*, de enige podcast met VAF-steun die in 2022 verscheen, hebben deze podcasts het er in 2023 goed van afgebracht. Alle afleveringen samen hebben 806.412 luisteraars bereikt, ondanks dat ze allen in de laatste maanden van het jaar zijn verschenen. We verwachten dat deze podcasts in 2024 nog meer tractie zullen vinden.

We publiceren in samenspraak met de makers in 2023 nog geen individuele cijfers. We hebben samen met de makers een zo kwalitatief en haalbaar mogelijke meetbasis bepaald, maar niet elk distributiesysteem leent zich om cijfers flexibel te extraheren. Daardoor kunnen de cijfers moeilijk vergeleken worden. De sector werkt momenteel aan een eigen meetstandaard, wat toelaat om op termijn de cijfers en resultaten efficiënter te vergelijken. ■

BATAVIA

CATEGORIE **FICTIE**

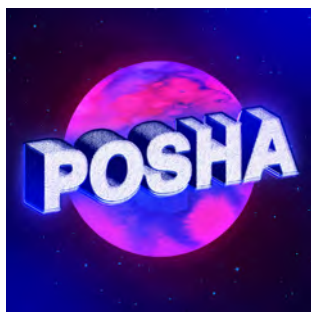
RELEASEDATUM **28/10/2023**

AANTAL AFLEVERINGEN **12**

PRODUCTIE **HET GELUIDSHUIS**

SCENARIO **KOEN VAN DEUN**

REGIE **LEEN RENDERS**

POSHA

CATEGORIE **FICTIE**

RELEASEDATUM **19/09/2023**

AANTAL AFLEVERINGEN **8**

PRODUCTIE **STUDIO KLANKZINNIG**

SCENARIO **DITTE JACOBY**

REGIE **FREYA VAN NIEUWENHUYSEN,
TIBO RENODEYN**

DE ERFENIS

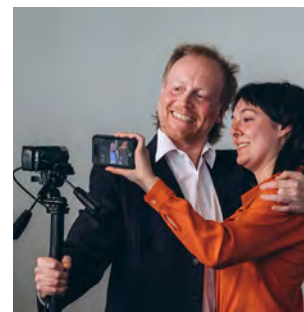
CATEGORIE **NON-FICTIE**

RELEASEDATUM **11/11/2023**

AANTAL AFLEVERINGEN **6**

PRODUCTIE **DE MERODE**

SCENARIO EN REGIE **NELE EECKHOUT,
SIONA HOUTHUYS, MIRKE KIST
(AUDIOCOLLECTIEF SCHIK)**

VETTE KOP

CATEGORIE **FICTIE**

RELEASEDATUM **01/10/2023**

AANTAL AFLEVERINGEN **5**

PRODUCTIE **MAELSTROM VZW**

SCENARIO EN REGIE

JORRE VANDENBUSSCHE

MOMENTOPNAMES

CATEGORIE **NON-FICTIE**

RELEASEDATUM **08/11/2023**

AANTAL AFLEVERINGEN **6**

PRODUCTIE **JEROEN FRANSSENS**

SCENARIO EN REGIE

JEROEN FRANSSENS

Still uit BBC-animatieserie *Quentin Blake's Box of Treasures* (scenario Mark Evans, regie Gerrit Bekers, BE coproducent Creative Conspiracy, 2023)

SCREEN FLANDERS

2023 IN CIJFERS

35 steunaanvragen ingediend waarvan 33 ontvankelijk en 2 teruggetrokken.	In 2023 bedroeg de economische hefboom 8,6 per geïnvesteerde euro.
22 ondersteunde producties.	De steun per dossier varieerde tussen de 30.000 en 400.000 euro.
De ondersteunde producties zullen in totaal 42.890.601 euro spenderen aan in aanmerking komende audiovisuele uitgaven in het Vlaamse Gewest.	132.306 euro aan opbrengsten werden teruggestort.
	Screen Flanders investeerde in totaal 4.983.000 euro.

WAT IS SCREEN FLANDERS?

STEUN AAN PRODUCTIE IN 2023

In 2023 voerde Screen Flanders een beperkte reglementswijziging door om zo de beschikbare middelen efficiënter te kunnen inzetten. Zo lijnden we het segment aan majoritair Vlaamse series die steun kunnen aanvragen bij het fonds beter af, om de complementariteit met het VAF/ Mediafonds verder te versterken.

Dit segment omvat meer bepaald majoritair Vlaamse high-end series met maximum 13 afleveringen en een doorlopende verhaallijn, met een budget van meer dan vier

miljoen euro en een internationaal distributiepotentieel. Sinds 2020 – binnen de context van de coronacrisis – konden namelijk alle Vlaamse series, ongeacht budget of doelpubliek, Screen Flanders-steun aanvragen. Gegeven de budgettaire druk opteerden we om dus scherpere keuzes te maken met nadruk op internationaal potentieel.

De vraag en de kwaliteit van de ingediende projecten was in 2023 dermate hoog dat de Vlaamse minister van Economie een extra budget

- Rechts. Still uit tv-serie *Estonia* (scenario Miikka Dikkonen, regie Måns Månsson en Juuso Syrjä, BE coproductent Anga Productions, 2023), die in wereldpremière ging op het Toronto International Film Festival

- Onder. Still uit tv-serie *Rough Diamonds* (scenario Yuval Yefet, Rotem Shamir en Christophe Dirickx, regie Rotem Shamir, productie De Mensen, 2023), wereldwijd te zien op Netflix

vrijmaakte van maar liefst 1.483.000 euro. De middelen werden toegevoegd aan het budget van de tweede oproep van 2023. Dit bracht het totale jaarbudget op 4.983.000 euro.

We ontvingen 35 indieningen voor steunaanvragen in 2023, waarvan er 33 ontvankelijk waren en twee werden teruggetrokken door de aanvragers. Hiervan werden 22 aanvragen ondersteund voor een totaalbudget van 4.983.000 euro. Dankzij de bijkomende investering van de Vlaamse minister van Economie konden we maar liefst negen extra projecten ondersteunen. De toegekende steunbedragen varieerden tussen de 30.000 en 400.000 euro.

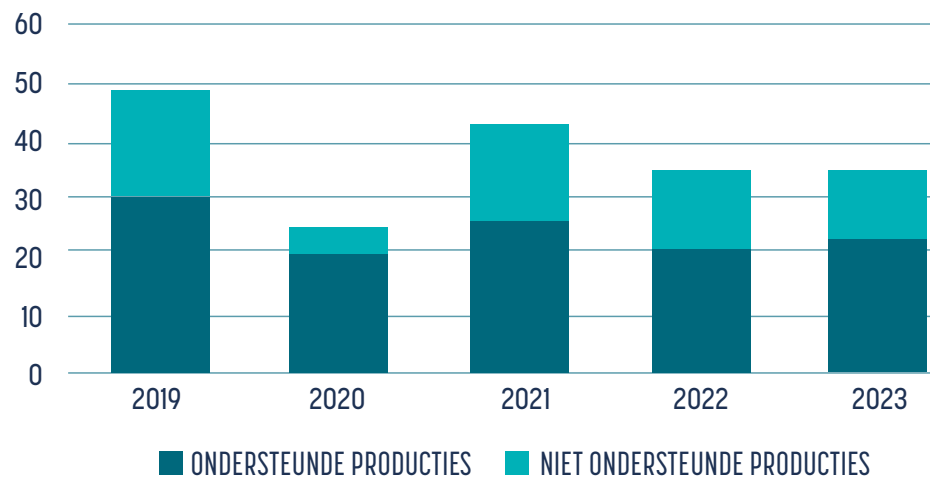
Het aantal steunaanvragen lijkt zich te hebben gestabiliseerd na een zware terugval in 2020 omwille van de uitbraak van de coronacrisis. 21% van de toegekende steun ging naar animatieproducties waaronder vier animatiespeelfilms en één animatieserie. Fictiespeelfilms konden rekenen op 22% van de toegekende middelen en de fictieseries op 57%. Er werden in 2023 geen documentaireprojecten ingediend. Opmerkelijk is wel de verdubbeling van het aantal aanvragen voor fictiespeelfilms ten opzichte van vorig jaar. Acht van de in totaal 14 ingediende aanvragen werden

hierbij gehonoreerd. 41% van de goedgekeurde aanvragen waren producties waarin het Vlaamse aandeel minoritair is.

De belangrijkste coproductielanden in 2023 waren Nederland, Duitsland, Ierland en Canada. Daarnaast investeerde Screen Flanders ook in coproducties met Polen, Luxemburg, Noorwegen en Spanje.

SCREEN FLANDERS INDIENINGEN 2019-2023

	AANTAL GOEDGEKEURDE PROJECTEN			STEUNBEDRAGEN IN EURO		
	minoritair	majoritair	totaal	minoritair	majoritair	totaal
animatiespeelfilm	3	1	4	518.000	152.000	670.000
animatieserie	0	1	1	0	380.000	380.000
fictiespeelfilm	2	6	8	200.000	918.000	1.118.000
fictieserie	4	5	9	1.015.000	1.800.000	2.815.000
TOTAAL	9	13	22	1.733.000	3.250.000	4.983.000

	ingediend	ontvankelijk	ondersteund
animatiespeelfilm	6	6	4
animatieserie	3	1	1
fictiespeelfilm	14	14	8
fictieserie	12	12	9
TOTAAL	35	33	22

Still uit animatiespeelfilm *La Sirène* (scenario Djavad Djavahery, regie Sepideh Farsi, BE coproducent Lunanime, 2023), geselecteerd voor de Berlinale en het Annecy Filmfestival, waar de film de prijs voor beste originele muziek won

Still uit documentaireserie *Draw For Change!* (scenario Alisar Hasan, Alaa Amer, Anna Moiseenko, Sama Pana, Nada Riyadh, Karen Vázquez Guadarrama, Laura Nix, Vincent Coen en Guillaume Vandenbergh, regie Alisar Hasan, Alaa Amer, Anna Moiseenko, Sama Pana, Nada Riyadh, Karen Vázquez Guadarrama, Laura Nix, productie Clin d'oeil films, 2023), geselecteerd voor de Documentary Series Competition in Canneseries. Still uit tv-serie *Knokke Off* (scenario Luk Wyns, Nele Vandael, regie Tom Goris, productie Dingie, 2023), wereldwijd te zien op Netflix en de "Vlaamse Big Little Lies" volgens De Standaard

VLAAMSE UITGAVEN

De 22 ondersteunde producties zullen in totaal 42.890.601 euro spenderen aan in aanmerking komende audiovisuele uitgaven in het Vlaamse Gewest.

De totale investering van 4.983.000 euro resulteert dus in een economische hefboom van 8,6 per geïnvesteerde euro. Een stijging van 4,12% ten opzichte van vorig jaar, die komt door enkele zeer ambitieuze projecten met hoge bestedingen binnen het Vlaamse Gewest.

De impact op de Vlaamse economie in het algemeen is overigens nog groter: er zijn immers heel wat uitgaven die in dit bedrag niet worden opgenomen omdat we ze niet als structurerend voor de audiovisuele sector beschouwen. Maar deze kosten worden uiteraard

wel in het Vlaamse Gewest gemaakt: transport, horeca, verzekeringen, financiële diensten, overheads, enz.

TERUGBETALINGEN

In 2023 werd 132.306 euro aan opbrengsten teruggestort.

TOEGEKENDE STEUN

BEKIJK HIER DE SCREEN FLANDERS
TOEGEKENDE STEUN IN 2023

TECHNOPOLIS STUDIE

In 2023 voerde de Technopolis-groep in opdracht van VLAIO een onderzoek uit naar de impact, effectiviteit en efficiëntie van Screen Flanders. Binnen de evaluatie is gebruik gemaakt van een combinatie van kwantitatieve en kwalitatieve methodes om de evaluatievragen te beantwoorden.

Uit het onderzoek blijkt dat Screen Flanders effectief samengewerkt heeft met andere ondersteuningsmaatregelen, zoals het VAF, om een coherent en complementair ondersteuningssysteem uit te bouwen. De regeling heeft een breed bereik gehad en is benut door een divers scala aan producenten binnen verschillende doelgroepen. Daarbij is de economische impact van Screen Flanders significant en veelzijdig.

De regeling heeft een aanzienlijke hefboomwerking gegenereerd in de Vlaamse economie, waarbij investeringen in de audiovisuele sector positieve spill-over effecten hebben gecreëerd in aanverwante sectoren. Maar gezien de dynamiek van het audiovisuele landschap is het essentieel om de regeling niet alleen te handhaven, maar ook te blijven ontwikkelen in lijn met de veranderende behoeften van de industrie. Uit de bevragingen met de sector konden we een reeks aandachtspunten en aanbevelingen identificeren waar het Screen Flanders-team verder mee aan de slag zal gaan. Deze hebben onder meer betrekking op de periodiciteit van de oproepen, de beoordelingscriteria en de administratieve efficiëntie.

PROMOTIE & COMMUNICATIE

Het Screen Flanders Filmloket promoot Vlaanderen als aantrekkelijke audiovisuele regio. Het zet hierbij Vlaanderens specifieke troeven in de kijker: [unieke authentieke locaties](#), [Vlaams talent voor en achter de camera](#), professionele audiovisuele faciliteiten en [filmstudio's](#), een [bruisende animatiesector](#) en een aantrekkelijk palet aan [financieringsmogelijkheden](#). Hiervoor ontwikkelen we diverse communicatietools zoals de [screenflanders.be website](#), gerichte sectormailings, sociale media, infobrochures, promoreels, testimonial video's en affichage. Zo vonden in het najaar van 2023 de opnames plaats van een nieuwe reeks videoportretten van Vlaamse producenten in de Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience in Antwerpen. In 2023 maakten we de overstap van Mailchimp naar Mailerlite voor onze (inter)nationale sectormailings. Screen Flanders is ook aanwezig op internationale vakbeurzen en gespecialiseerde coproductiemarkten.

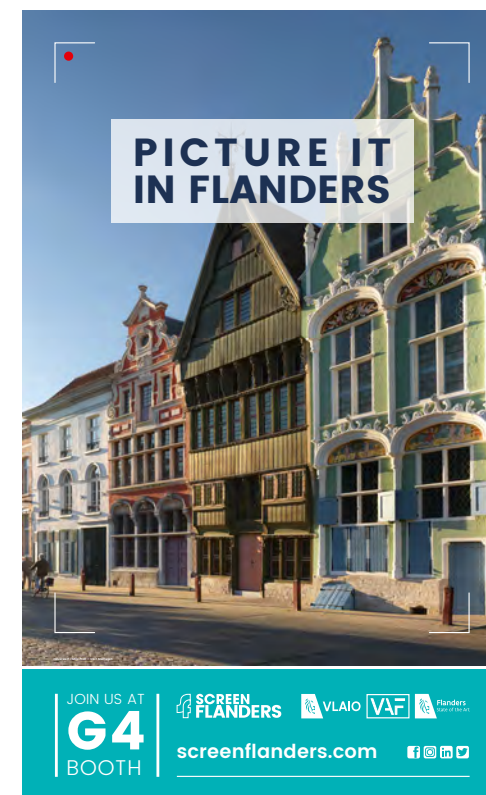
In 2023 lanceerde Screen Flanders de campagne 'Picture it in Flanders' op de European Film Market in Berlijn. Aan de hand van een gestileerde Vlaamse skyline met enkele belangrijke Vlaamse landmarks waaronder het Antwerpse MAS, de Gentse boekentoren en de Mechelse Sint-Romboutstoren plaatsten we de grote diversiteit aan architectuurstijlen en landschappen in de

regio in de kijker. Naast de authentieke locaties die Vlaanderen rijk is, zetten we hierbij ook in op communicatie over de incentives, het talent en de audiovisuele faciliteiten.

Deze campagne liep door op de diverse vakbeurzen waar Screen Flanders in 2023 aanwezig was, waaronder Séries Mania in Lille, de Marché du Film in Cannes en New Nordic Films in Haugesund. Daarnaast nam het Screen Flanders-team ook deel aan Cartoon Forum en Cartoon Movie, net als het Filmfestival van Annecy en de bijhorende MIFA. Vlaanderen beschikt immers over een bloeiende animatiesector met studio's actief binnen 2D handgetekende animatie en computeranimatie tot 3D en stop-motion.

Op de vakbeurs FOCUS London bundelden de drie Belgische regionale fondsen Screen Flanders, Screen Brussels en Wallimage de krachten om er België als potentiële coproductiepartner en locatie voor te stellen aan Britse producenten. Naast aanwezigheid met een overkoepelende stand stelde elke regio er zijn troeven voor tijdens de presentatie 'Why Belgium?'

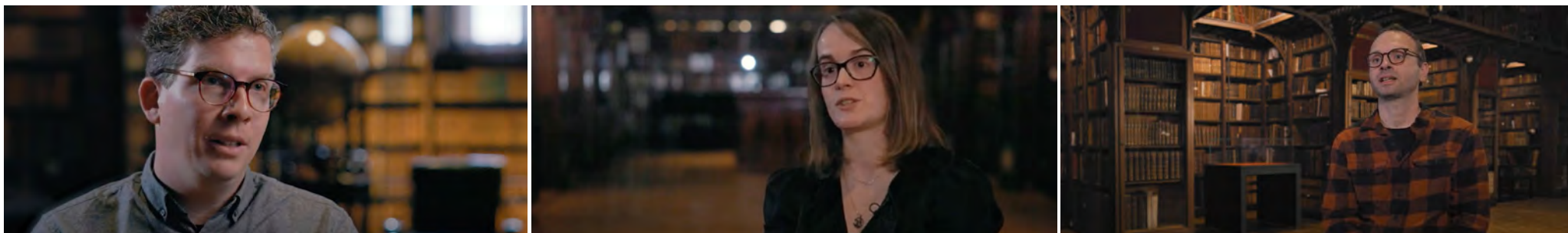
Naast de deelname aan internationale events organiseerde Screen Flanders ook een aantal eigen initiatieven. Op vraag van lokale Vlaamse filmcellen en steden volgde in maart een nieuwe editie van de Filmloketdag.

Rechts. Promotie voor Screen Flanders op de European Film Market in Berlijn (februari 2023)
Onder. De Belgische stand op Focus London (december 2023)

Het centrale thema hierbij was [PR & Partnerships](#). Hoe kunnen steden en gemeenten met hun kennis en expertise optimaal bijdragen tot de audiovisuele producties die in hun regio draaien en hoe kunnen deze producties zelf de aantrekkingskracht van de regio verhogen?

Opnames van een reeks videoportretten van Vlaamse producenten in de Nottebohmzaal van de Hendrik Conscience Erfgoedbibliotheek te Antwerpen

Een derde Filmloketdag vond plaats in september met als thema [impact](#). Tijdens diverse case studies werd de mogelijke impact van filmopnames op natuur, locaties en erfgoed besproken. We sloten de dag af met een praktische werkgroep rond gedragscodes en duurzaamheid. Hoewel de organisatie van dergelijke overlegmomenten en workshops geen kerntaak is, zal Screen Flanders dit ook in de toekomst verder zetten gegeven het belang voor de sector en de positieve feedback van de deelnemers.

In samenwerking met VLAIO organiseerde Screen Flanders in oktober 2023 opnieuw een infosessie voor de audiovisuele sector. Doelstelling van deze infosessie was om de sector vertrouwd te maken met het brede scala aan steunmaatregelen en ondersteuning die VLAIO kan bieden aan Vlaamse ondernemingen. Centraal thema van de infosessie was dit jaar [Duurzaamheid & Circulaire Economie](#). ■

- Het Huis van de Vlaamse Film (2023)

WERKING

INTERNE ORGANISATIE

ALGEMENE VERGADERING EN BESTUUR

Het bestuur van het VAF bestaat uit 11 bestuurders waarvan er zeven worden voorgedragen door de Vlaamse Regering, aangevuld met vier onafhankelijke bestuurders*, in uitvoering van het decreet deugdelijk bestuur in de publieke sector. In de loop van 2023 werden twee bestuurders voorgedragen door de Vlaamse Regering vervangen: Ilse Delmeire werd voorgedragen door Open VLD ter vervanging van Dennis Cluydts en Martine Huvenne nam de plek in van Ilse Schooneknaep namens Groen.

BESTUURSLEDEN

Siegfried Bracke (voorzitter)
Ellen Onkelinx (secretaris)*
Ilse Delmeire
Aminata Demba*
Dimitri Hoegaerts
Regis Le Roy*
Anouk Mertens
Tim Raats
Martine Huvenne
Maud Van de Velde*
Dirk Vanhegen

LEDEN ALGEMENE VERGADERING

Siegfried Bracke (voorzitter)
Ellen Onkelinx
Aminata Demba
Dimitri Hoegaerts
Regis Le Roy
Anouk Mertens
Tim Raats
Martine Huvenne
Maud Van de Velde
Dirk Vanhegen
Ilse Delmeire
Lou Berghmans
Anne Chapelle
Greet Claes
Gilles Coulier
Helena De Meerleer
An Jacobs
Anton Maertens

Lotte Stoops
Johan Swinnen
Kenneth Taylor
Laura Vandewynckel
Geert Torfs
Ivy Vanhaecke
Lotte Nijsten
Mike Coeck
Natascha Rommens
Raf Njotea
Ruth Mellaerts
Vincent Stroep
Mark Daems
Jeroen Depraetere
Paul Michel
Bert Schreurs
Claire Tillekaerts

REGERINGSCOMMISSARISSEN

Ook in 2023 waren An Moons en Jan Vermassen de regeringscommissarissen bij het VAF. De regeringscommissarissen zijn de afgevaardigden van de bevoegde Vlaamse minister(s) en houden toezicht over het door het VAF gevoerde beleid, zowel op inhoudelijk als op financieel vlak. Met die opdracht wonen de regeringscommissarissen de vergaderingen van het bestuur bij.

**ORGANOGRAM
VLAAMS
AUDIOVISUEEL
FONDS**

DIRECTEUR-INTENDANT • (DB)	
Managementassistent (ondersteuning bedrijfsvoering)	1 VTE
Stafmedewerker communicatie & grafisch medewerker	1,5 VTE
Stafmedewerker duurzaamheid	1 VTE

ZAKELIJK LEIDER (DB)	HOOFD CONTENT FILM & MEDIA	HOOFD GAMES	HOOFD PUBLIEK	HOOFD FLANDERS IMAGE
Algemene diensten	Creatie & Talentontwikkeling	Creatie & Talentontwikkeling	Publiek	Promotie & marketing internationaal
Officemanagement Boekhouding Financiële controles Personeelsbeleid ICT & databeheer Kennismanagement Juridische zaken Screen Flanders	Beleid, steunaanvragen & reglementen Film- & Mediafonds Coachings Atelierwerking Samenwerkingen Eigen initiatieven Beleidsontwikkeling Netwerking	Beleid, steunaanvragen & reglementen Gamefonds Coachings Atelierwerking Samenwerkingen Eigen initiatieven Beleidsontwikkeling Netwerking	Beleid, steunaanvragen & reglementen Publiek Samenwerkingen Eigen initiatieven Beleidsontwikkeling Netwerking Binnenlandse promotie	Promotie internationaal (festivals en markten) Steunaanvragen & reglementen Film- & Mediafonds Digitale platformen (Screener) Eigen initiatieven Samenwerkingen (internationaal)
7,5 VTE	8 VTE	3 VTE	3 VTE	4 VTE

Overleg & beslissingsorganen	Deelnemers	Ritme
Dagelijks bestuur (DB)	Directeur-intendant & Zakelijk leider	Wekelijks
Managementteam (MT)	Dagelijks bestuur & hoofden	Tweewekelijks
Intern overleg	Alle personeelsleden	Min. 4 / jaar

OVERLEG MET DE SECTOR

Het VAF organiseert en intensificeert overleg met de sector als betrokken partner, via het globale sectoroverleg en ad hoc overlegmomenten.

Verder verleent het VAF ook steun aan de beroepsorganisaties: de Scenaristengilde, de Unie van Regisseurs, de Vlaamse Onafhankelijke Film & Televisie Producenten, de Acteursgilde en Klankverbond, de spreekbuis van de onafhankelijke audiomakers. Sinds 2019 bestaat er tussen de VOFTP, Anim.be en Flanders Doc een samenwerkingsakkoord, waarbij de VAF-steun centraal aan de VOFTP wordt overgemaakt. In 2023 startten we bovendien met een jaarlijks stakeholder-overleg voor de audiosector. ■

VOLGENDE ONDERWERPEN KWAMEN IN 2023 TIJDENS DE OVERLEGCOMITÉS (AUDIOVISUELE EN GAMESECTOR) AAN BOD:

VAF/FILMFONDS EN VAF/MEDIAFONDS

- > Gezamenlijke ontwikkeling toekomstplan voor komende tien jaar / sectormemorandum
- > Financiële situatie Creatie MF en FF
- > Bestedingsverplichting
- > Opleidingsinitiatieven Filmlab
- > Artificiële intelligentie
- > Samenwerking VRT & Streamz
- > Voordrachten commissies
- > Najaarscampagne
- > Update Archief voor Onderwijs
- > Actualisering contacten database VAF
- > Stand van zaken Kinder- en Jeugdfilm
- > Pilootprogramma Eurimages tv-series
- > Sectordag 2023
- > Storycon 2024

VAF/GAMEFONDS

- > Financieel recoupment
- > Update financiële documenten
- > Artificiële intelligentie
- > Initiatieven m.b.t. nationale promotie
- > Belgian Game Awards
- > Stimuleren Vlaams-Nederlandse samenwerking
- > Steun aan games webpagina
- > Fastlane
- > Dataverzameling
- > Duurzaamheid
- > Samenwerking Flanders Game Hub
- > Actieplan inclusie videogames

INTRA- & INTERNATIONALE SAMENWERKING

Het VAF werkt structureel samen met een aantal partnerfondsen zoals de CCA en het NFF, en neemt deel aan internationale fondsen zoals Eurimages en New Dawn om de internationale coproductie van films te ondersteunen. Verder zijn we lid van verscheidene Europese overkoepelende organisaties voor de audiovisuele sector, zoals EFAD, EFP & EFA, Cine Regio en Green Screen.

.Still uit documentaire *Marching in the Dark* (scenario en regie Kinshuk Surjan, productie Clin d'oeil films, 2024)

SAMENWERKINGEN MET ANDERE FONDSEN

Het VAF staat open voor internationale samenwerking en coproductie met andere territoria, maar meer nog dan het VAF is Screen Flanders het aangewezen loket voor buitenlandse producties waarvoor met Vlaanderen wordt samengewerkt. Het VAF beoordeelt productieaanvragen die geïnitieerd worden in het buitenland case-by-case. Er moet sowieso een uitgesproken meerwaarde voor de Vlaamse creatieve sector aan verbonden zijn.

CCA & NFF

[Met twee territoria werken we structureel en wederkerig samen wat betreft films \(dit geldt niet voor series\)](#). Het zijn onze meest natuurlijke partners: Nederland (Nederlands Filmfonds) en de Franse Gemeenschap van België (Centre du Cinéma et de l'Audiovisuel). Voor deze samenwerkingen worden jaarlijks middelen geoordeeld.

DE CONCRETE GOEDKEURINGEN VIND JE HIER.
SELECTEER VIA DE FILTERS 'MINORITAIR (CCA)' EN/OF
'MINORITAIR (NFF)' BIJ 'VLAAMS AANDEEL'

NEW DAWN

[New Dawn](#) is een internationale samenwerking tussen negen Europese filmfondsen en Telefilm Canada met een gezamenlijk doel: het creëren van een toegankelijke filmindustrie waar er meer ruimte is voor de verschillende stemmen en perspectieven uit onze samenleving. Filmmakers kunnen via New Dawn additionele productiesteun aanvragen. Daarnaast biedt de regeling makers de mogelijkheid een nationaal en internationaal netwerk op te zetten.

In de eerste ronde van 2023 selecteerde een onafhankelijke commissie uit een totaal van 53 ontvankelijke aanvragen zes projecten (vijf speelfilms en één documentaire). [Bij vijf projecten daarvan was het VAF betrokken](#): vier majoritair Vlaamse en één minoritair Vlaams project werden geselecteerd.

In de tweede ronde van 2023 werden 41 ontvankelijke aanvragen ingediend, [waarvan vier projecten steun kregen](#): twee documentaires en twee speelfilms.

EURIMAGES: STEUN AAN COPRODUCTIES IN 2023

SPEELFILMS

Eurimages is het culturele fonds van de Raad van Europa dat in 1989 werd opgericht om Europese coproducties van speelfilms (fictie, documentaire, animatie) door middel van financiële steun te stimuleren. Daarnaast zet het fonds ook in op ondersteuning van distributie en promotie en het bevorderen van gendergelijkheid, inclusie en duurzaamheid in de audiovisuele sector.

Eurimages heeft een jaarlijks totaalbudget van ongeveer 27,5 miljoen euro, dat hoofdzakelijk voortvloeit uit de bijdragen van de lidstaten, aangevuld met opbrengsten uit de verstrekte leningen. Er zijn drie projectoproepen per jaar. Onafhankelijke externe experts beoordelen de ontvankelijke projecten en doen aanbevelingen aan het uitvoerend comité voor de steuntoezeggingen, die nadien ter goedkeuring worden voorgelegd aan de raad van bestuur.

Vanaf 1 maart 2023 trad het herziene verdrag inzake cinematografische coproductie in werking, waarop Belgische producenten zich kunnen beroepen. In 2023 bedroeg de Belgische bijdrage 1.784.847,37 euro ten opzichte van 1.722.830,61 euro in 2022. Verdeeld over drie calls kregen afgelopen jaar in totaal drie majoritair en vijf minoritair Vlaamse coproducties steun.

Stil uit speelfilm *Skiff* (scenario Cecilia Verheyden en Vincent Vanneste, regie Cecilia Verheyden, productie Mirage, 2024)

Stil uit documentaire *Last Letters from my Grandma* (scenario en regie Olga Lucovnicova, productie While We're Here, in productie)

EURIMAGES: STEUN AAN COPRODUCTIES IN 2023

SPEELFILMS

Majoritair Vlaamse coproducties

MIST (BE, NL)

FICTIE Kat Steppe, Panenka

240.000 euro, waarvan 206.520 euro voor de Vlaamse producent

SKIFF (BE, NL)

FICTIE Cecilia Verheyden, Mirage Films

360.000 euro, waarvan 304.092 euro voor de Vlaamse producent

LAST LETTERS FROM MY GRANDMA (BE, RO, MD, NL)

DOCUMENTAIRE Olga Lucovnicova, While we're here

150.000 euro, waarvan 99.683 euro voor de Vlaamse producent

Minoritair Vlaamse coproducties

THE GREEN BORDER (PL, BE, FR, CZ)

FICTIE Agnieszka Holland, Beluga Tree

380.000 euro, waarvan 42.370 euro voor de Vlaamse coproducent

OUTFOXED (IE, BE)

ANIMATIE Paul Berger, Walking the dog

450.000 euro, waarvan 207.045 euro voor de Vlaamse coproducent

REEDLAND (NL, BE)

FICTIE Sven Bresser, A private view

225.000 euro, waarvan 46.800 euro voor de Vlaamse coproducent

SIDI KABA AND THE GATEWAY HOME (FR, BE, DE, LU)

ANIMATIE Rony Hotin, Lemming Film Belgium

382.000 euro, waarvan 44.388 euro voor de Vlaamse coproducent

CUBA & ALASKA

DOCUMENTAIRE Yegor Troyanovsky, Clin d'Oeil films

150.000 euro, waarvan 53.145 euro voor de Vlaamse coproducent

Concept artwork van fictieserie *This is not a Murder Mystery* (scenario Christophe Dirickx en Paul Baeten, regie Hans Herbots en Matthias Lebeer, productie Panenka, in ontwikkeling)
Still uit animatieserie *Interstellar Ella seizoen 2* (scenario Marianne Op de Beeck, An De Gruyter en Ilka De Bisschop, regie Freek Quartier en Tom Van Gestel, productie Fabrique Fantastique, in productie)

PILOOTPROJECT SERIES

De Raad van Europa lanceerde in 2023 de eerste oproepen in het kader van het nieuw driejarig pilootprogramma (2023 – 2025) ter ondersteuning van kwaliteitsvolle internationale coproducties van series. Het doel van het programma is om onafhankelijke producenten te versterken en nieuwe samenwerkingen te cultiveren

De Vlaamse overheid is voor één miljoen euro in het driejarige programma gestapt, samen met dertien andere ministeries of filmfondsen.

Het pilootprogramma omvat twee subsidieoproepen, één voor projecten en een andere voor partnerschappen:

- > Coproductiesteun voor series
- > Ontwikkelingsprijs voor de coproductie van series

De coproductiesteun voor series is een aanvullend subsidie-mechanisme voor series in productiefase. Belangrijk om te weten:

- > Niet-terugvorderbare vaste subsidie van 250K/500K euro voor de aanvrager
- > Niet meer dan 25% van het totale budget
- > Dekt enkel productiekosten
- > De aanvrager is van een bijdragend land
- > De coproductoren zijn van een bijdragend land of Eurimages-lidstaat
- > Documentaire, fictie, animatie
- > De projecten worden geselecteerd door externe, onafhankelijke experts

In 2023 kregen twee majoritair Vlaamse en twee minoritair Vlaamse coproducties steun.

SERIES

Majoritair Vlaamse coproducties

THIS IS NOT A MURDER MYSTERY

(BE, IE, DE, NO, DK, NO, FL, NL, SE, ICE)

FICTIE Kathleen Maes, Panenka

500.000 euro

INTERSTELLAR ELLA SEASON 2

(BE, CA)

ANIMATIE Adam Long, Fabrique

Fantastique Productions

500.000 euro

Minoritair Vlaamse coproducties

KOLLECTIVE (NL, BE, FR, DE, IT)

FICTIE Femke Wolting, Maddalena

Ravagli, Leonardo Fasoli, Menuetto

500.000 euro

GREATER ADRIA (HR, IT, DE, BE)

FICTIE Nebosja Taraba, Simona Nobile,

Lunanime

500.000 euro

EUROPESE OVERKOEPELENDE ORGANISATIES

Het VAF is lid van een aantal Europese overkoepelende organisaties voor de audiovisuele sector, zoals European Film Agency Directors Association (EFAD), European Film Agencies Research Network (EFARN), European Film Promotion (EFP) / European Film Academy (EFA), CineRegio en Green Screen. [De gedetailleerde uitleg over deze organisaties vind je op de VAF-website](#), hieronder focussen we ons op de activiteiten uit 2023.

EFAD

Naar jaarlijkse gewoonte vonden er drie algemene vergaderingen van EFAD plaats. Twee in het kader van de Berlinale en het Filmfestival van Cannes en één tijdens het Filmfestival van San Sebastian. Het bestuursorgaan van EFAD werd grondig vernieuwd en de intendant-directeur van het VAF werd samen met 11 andere Europese collega's verkozen tot nieuwe bestuurder voor een periode van drie jaar. EFAD onthaalde de verplichte vragenlijst rond gebruik van artificiële intelligentie bij projecten die steun aanvragen bij het VAF als een belangrijk initiatief en zal voortaan ook door de meeste EFAD-leden worden gehanteerd. Dit moet meer uniforme en vergelijkbare informatieverzameling en –deling op Europees niveau aanzienlijk vereenvoudigen.

EFARN

In november 2023 vond de jaarlijkse

tweedaagse EFARN-bijeenkomst plaats te Valletta, Malta, waar data-analisten van alle aangesloten Europese filmfondsen vertegenwoordigd zijn. Meer daarover lees je in het hoofdstuk Kenniscentrum.

EUROPEAN FILM PROMOTION (EFP) / EUROPEAN FILM ACADEMY (EFA)

Via Flanders Image is het VAF lid van [European Film Promotion \(EFP\)](#), de koepel van 38 promotieagentschappen uit 37 landen. EFP voert gezamenlijke acties op belangrijke filmfestivals en -beurzen, met name buiten Europa, ter promotie van de diversiteit en de geest van de Europese film en het daaraan verbonden Europese talent. Het fonds is verder ook 'patron' van de Europese filmprijzen die de [European Film Academy \(EFA\)](#) jaarlijks organiseert en uitreikt.

CINEREGIO

Het VAF is sinds 2008 lid van CineRegio, een Europees netwerk met 53 regionale filmfondsen uit 12 EU-lidstaten, Noorwegen, Zwitserland en het VK. Midtnorsk Filmsenter (NO), Film Stockholm (SE), Viken Filmsenter (NO) vervoegden het netwerk als nieuwe leden in 2023. Screen Flanders zetelt ook in het bestuur van de organisatie.

Binnen het netwerk zijn een aantal werkgroepen actief, die zich focussen op kennisdeling en het uitwerken van strategische acties. Zo focust

GREEN Regio op de ontwikkeling van tools en kennisdeling op het vlak van duurzame productie, legt de DOCU Regio zich toe op het veranderende financieringslandschap voor documentaires en de uitdagingen waarvoor het genre staat, richt KIDS Regio zich specifiek op content voor kinderen en jongeren en neemt ANIMA Regio de opportuniteiten en uitdagingen die AI met zich meebrengt binnen de animatiesector onder de loep. Daarnaast is er ook een werkgroep actief rond thema's gender en inclusie waarin specifiek tools en initiatieven worden uitgewisseld.

Daarnaast werkten CineRegio en haar leden ook actief mee aan de pan-Europese studie 'Public Film Funding at a Crossroads' van het Zweedse Film i Väst. Deze studie belicht de uitdagingen en de relevantie van overheidsfondsen in het veranderde audiovisuele landschap. In mei 2023 publiceerde Film i Väst het tweede luik van deze studie. Hierin staan vragen centraal als welke audiovisuele creaties ondersteund moeten worden vanuit de overheid, wie moet men ondersteunen en wat de impact is van de overproductie van de voorbije jaren op het publiek, op de keuzes die het publiek maakt en op de plaats van de bioscoop binnen het audiovisuele ecosysteem. Zie ook <https://analysis.filmivast.se/public-film-funding-at-a-crossroads/>

De jaarlijkse tweedaagse ledenvergadering van de organisatie vond in 2023 plaats in Cardiff, Wales. Thema's en uitdagingen die werden besproken omvatten de toenemende centralisatie van financiering en beleidsvorming voor audiovisuele creaties, de opkomst en impact van AI op de verschillende segmenten van de industrie en inclusieve initiatieven en programma's voor de introductie van nieuwe talenten binnen de sector. Het lokale fonds Ffilm Cymru stelde er eveneens zijn diverse financieringsmechanismen en initiatieven voor.

GREEN SCREEN

Het VAF deelt zijn kennis op het vlak van duurzaam filmen en groene strategieën met de zeven projectpartners van het Europese Interreg project Green Screen en hun lokale stakeholders. Onze werking inspireert andere filmfondsen, duurzaamheidexperts en filmprofessionals over heel Europa. 2023 stond vooral in het teken van de uitrol van [Eureca](#) (European Environmental Calcultaor), een nieuw Europees instrument voor het becijferen van de milieu-impact van film – en mediaproducties. Meer over Eureca en over netwerking en kennisdeling rond duurzaamheid binnen EFAD, Eurimages en Cine Regio lees je in het hoofdstuk Duurzaamheid.

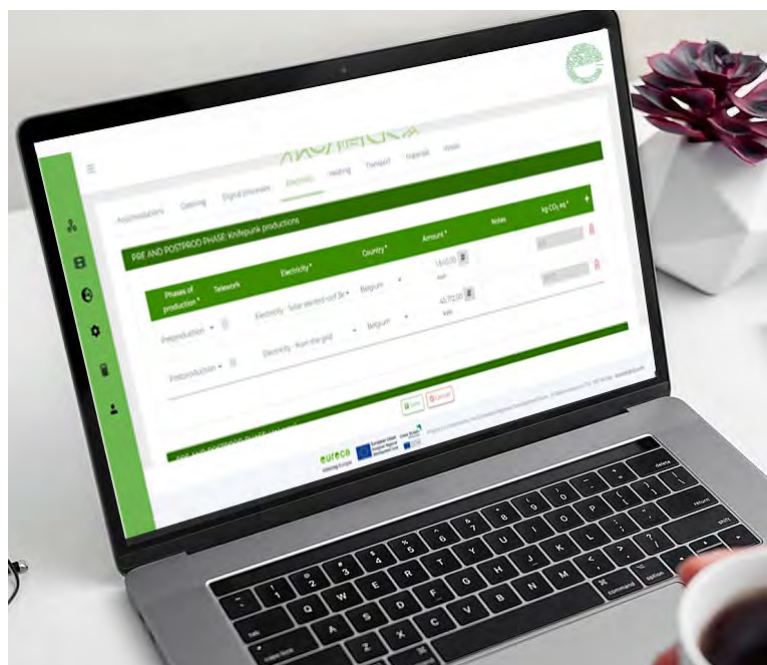
DUURZAAMHEID

DUURZAAMHEID

Sinds enkele jaren zet het VAF sterk in op duurzaamheid binnen de Vlaamse audiovisuele sector. Daarvoor werken we samen met filmopleidingen, begeleiden we producties bij het maken van duurzame logistieke keuzes en delen we duurzame kennis met vertoners en filmfestivals.

VERBREDING VAN DUURZAAMHEIDSWERKING

Het VAF speelde de voorbije jaren een belangrijke rol in de ontwikkeling en uitrol van Eureka, het online meetinstrument dat (co)producties helpt om een duurzaamheidsplan uit te werken en de impact van logistieke keuzes in kaart te brengen. Deze 'European Environmental Calculator' (Eureka) maakte deel uit van het Green Screen project, waarbinnen expertise gedeeld wordt op Europees niveau. Het doel van Eureka is dubbel:

- > Eureka inspireert (co)producties via concrete duurzaamheidstips per departement
- > Eureka laat toe de milieu-impact van logistieke keuzes op vlak van transport, accommodatie, catering, materialen, afval, elektriciteit en verwarming te berekenen. Hierdoor kan je het relatieve belang van de verschillende domeinen beter inschatten, keuzes onderling vergelijken en een totale impact van het filmproject bepalen.

MEER INFO OP www.eurecafilm.eu

De lancering van Eureka begin 2023 was een belangrijk kantelpunt voor de duurzaamheidswerking: onze oorspronkelijke focus lag op de coaching en begeleiding van langspeelfilms en grote mediaproducties; vanaf 2023 werden alle genres die majoritair Vlaamse productiesteun ontvangen (behalve games – daarover later meer – en podcasts) betrokken bij het duurzaamheidsdebat. Het traject dat de verschillende projecten daarbij doorlopen werd aangepast in functie van het genre. De globale focus is voor iedereen dezelfde: een duurzaamheidsplan op maat, waarbij verstandige duurzame keuzes ingebed worden in een vroeg stadium. Kleine projecten gebruiken Eureka voor de opmaak van dat plan; grotere film- en mediaprojecten rapporteren ook in cijfers. Het doel is om goede praktijken zoveel mogelijk te delen binnen de sector.

DIGIMP@CT

“En wat met duurzaamheid en games?”, is een vaak gestelde vraag. In eerste instantie denk je bij gamestudio’s aan gigantische serverparken en gespecialiseerde computers en software. Het VAF ontwikkelde samen met het Pulse transitienetwerk voor Jeugd, Cultuur en Media een eerste gespecialiseerde studie over de globale uitdagingen voor gamestudio’s.

Het voorbije jaar werkte het VAF mee aan een landschapsstudie, met als doel om het ambitieniveau van zowel studio’s als de belangrijkste stakeholders in kaart te brengen. In het voorjaar van 2024 loopt dit project af en zullen we concrete leidraden, meetinstrumenten en inspiratiemateriaal actief delen met de Vlaamse gamestudio’s. Het gaat daarbij niet alleen over de interne logistieke keuzes die studio’s maken, maar ook over de manier waarop de (freelance) medewerkers daarbij trokken

worden. Zo spitst een leidraad zich toe op de milieu-impact van gamestudio’s en biedt enkele concrete tips en maatregelen die je kan gebruiken om je studio duurzamer te maken. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar de globale studio, met inbegrip van transport, aankoopbeleid, catering, energie (stroomverbruik, verwarming en koeling), afval- en materialen, maar ook naar de optimalisering van de workflows eigen aan gameontwikkeling.

Doel is om met concrete en laagdrempelige tips en goede praktijken de gamesector in Vlaanderen bewust te maken en te inspireren om slimme milieubewuste keuzes te maken.

Het Digimp@ct project werd uitgevoerd in opdracht van de Vlaamse minister van Media, en kadert binnen de ambities van Level Up Vlaanderen, de visienota voor Vlaams gamebeleid.

**DAARNAAST DELEN WE ONZE
EXPERTISE TIJDENS TAL VAN
EVENEMENTEN EN OPLEIDINGEN,
WAARONDER:**

- > Spielfabrique Sustainability Nexus (duurzaamheid en games)
- > Hors Champs atelier over hoe duurzaamheid integreren binnen de verschillende departementen van een productie
- > Panelgesprek over de rol van filmfondsen 'environmental sustainability in film and TV productions' – Brussel
- > Mobility 4 Creativity Forum keynote over duurzame mobiliteit
- > International Screen Institute – gastcollege sustainability management course
- > Sustainability Expert Series - Medianet Vlaanderen (over het belang van CO₂-calculatoren)
- > Pulse trefdag – voorstelling van Eureka
- > VLAIO – steunmaatregelen duurzaamheid voor facilitaire bedrijven en leveranciers
- > Gastcolleges voor Universiteit Gent (mediastudies), RITCS en LUCA School of Arts en Cinecolab (een project rond duurzaamheid in de Franstalige filmhogescholen)

**NO PLANET.
NO FILM.**

**PROTECT AND SAVE
OUR ONLY SHOOTING LOCATION.**

Het Huis van de Vlaamse Film (2023)

FINANCIËEL

FINANCIIEEL

De vzw VAF is bevoegd voor het VAF/Filmfonds, VAF/Mediafonds en VAF/Gamefonds. Voor Screen Flanders voert het VAF in opdracht van VLAIO taken uit met betrekking tot projectselectie en promotie.

HET VAF/FILMFONDS IN 2023

Het kader voor de werking van 2023 ligt vast in de beheersovereenkomst 2022-2025 met de Vlaamse Gemeenschap.

DOTATIE VAF/FILMFONDS 2023

BEDRAG IN EURO

STEUN AAN CREATIE	11.753.000
PROMOTIE & COMMUNICATIE	900.000
TALENTONTWIKKELING	600.000
PUBLIEKSWERKING	4.721.364
WERKINGSKOSTEN	2.096.153
PROMOTIE SCREEN FLANDERS	45.000
TOTAAL	20.115.517

OPSPLITSING DOTATIE VOOR STEUN AAN CREATIE VAF/FILMFONDS 2023

FICTIE	7.753.000
DOCUMENTAIRE	1.575.000
ANIMATIE	1.575.000
FILMLAB	450.000
INNOVATIELAB	400.000
TOTAAL	11.753.000

- > Toegekende steun aan creatie wordt volledig in de kostenrekeningen van het fonds opgenomen op het moment van goedkeuring. Daarmee sluit de boekhouding nauw aan bij de principes van de beheersovereenkomst, waar het moment van goedkeuring eveneens als basis geldt voor de toetsing aan maxima en referentiebedragen.

BESCHIKBAAR TOTAALBUDGET VAF/FILMFONDS 2023

DOTATIE VLAAMSE GEMEENSCHAP CULTUUR (EXCLUSIEF PROMOTIE SCREEN FLANDERS)	20.067.519
VRIJGAVEN EN EXPLOITATIE-INKOMSTEN 2023	287.750
OVERIGE INKOMSTEN	268.187
TOTAAL	20.623.465

- > De vrijgaven zijn terugnames van steunbedragen van eerder goedgekeurde projecten die stopgezet werden of van steun die niet integraal werd opgenomen. Daarnaast heeft het VAF/Filmfonds nog een aantal andere inkomsten, zoals extra ondersteuning voor bepaalde projecten, tewerkstellingsmaatregelen, enz.

BESTEDING VAF/FILMFONDS 2023

BEDRAG IN EURO

	INKOMSTEN	UITGAVEN
STEUN AAN CREATIE		
BEOORDELINGSCOMMISSIES	168.270	186.575
GOEDKEURINGEN FICTIE	7.713.721	7.752.363
GOEDKEURINGEN DOCUMENTAIRE	1.756.982	1.744.387
GOEDKEURINGEN ANIMATIE	1.574.004	1.558.005
GOEDKEURINGEN FILMLAB	446.456	455.161
GOEDKEURINGEN INNOVATIELAB	397.672	377.904
SUBTOTAAL STEUN AAN CREATIE	12.057.105	12.074.395
PROMOTIE & COMMUNICATIE		
PROMOTIE & COMMUNICATIE FLANDERS IMAGE	671.187	460.135
STEUN VOOR DISTRIBUTIE, PROMOTIE- EN REISKOSTEN	277.293	269.198
SUBTOTAAL PROMOTIE & COMMUNICATIE	948.480	729.333
TALENTONTWIKKELING		
TALENTONTWIKKELING	501.371	531.413
ONDERSTEUNING BEROEPSORGANISATIES	90.000	90.000
SUBTOTAAL TALENTONTWIKKELING & KENNISOPBOUW	591.371	621.413
PUBLIEKSWERKING		
BEOORDELINGSCOMMISSIES	15.000	12.701
STEUN AAN BASISSTRUCTUREN	3.136.841	3.136.841
PROJECTSUBSIDIES	297.364	295.364
STIMULERINGSBELEID	225.000	122.350
STEUN AAN STRUCTURELE WERKINGEN	914.489	914.489
OVERIGE INITIATIEVEN PUBLIEK	132.670	119.141
BINNENLANDSE PROMOTIE	5.067	188.954
SUBTOTAAL PUBLIEKSWERKING	4.726.431	4.789.840
WERKINGSKOSTEN		
ALGEMENE WERKINGSKOSTEN	2.300.069	2.292.001
SUBTOTAAL WERKINGSKOSTEN	2.300.069	2.292.001
TOTAAL	20.623.456	20.506.982
RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR 2023 VAF/FILMFONDS		-116.474

➤ Binnen het domein Creatie werd 12.074.395 euro goedgekeurd. Dit bedrag aan goedkeuring lag hoger dan voorzien in de begroting. Dit was zoals steeds voornamelijk te wijten aan vrijgaven en exploitatie-inkomsten.

Op het domein Publiekswerking was er een hogere besteding ten gevolge van de zogenaamde 1 + 1 campagne (Binnenlandse promotie). Hiervoor was oorspronkelijk 60.000 euro voorzien vanuit promotie maar deze actie kon door onderbesteding bij het stimuleringsbeleid worden uitgebreid.

Bij Talentontwikkeling was er een beperkte overbesteding.

De onder- en overbestedingen tussen de domeinen worden tussen de verschillende jaren van de beheersovereenkomst gecompenseerd. Dit betekent dat een overbesteding binnen een domein in een bepaald jaar het volgende jaar wordt teruggenomen om zoveel mogelijk de referentiebedragen uit de beheersovereenkomst te volgen. Daarin is voorzien dat op het einde van de beheersovereenkomst afwijkingen van minder dan 15% van de vierjaarlijkse referentiebedragen worden aanvaard.

Het Filmfonds sluit 2023 af met positief resultaat van 116.474 euro.

Dit resultaat wordt samengevoegd met het resultaat van de overige fondsen. ■

RESULTAAT VAF/FILMFONDS 2023

BEDRAG IN EURO

DOMEIN	BUDGET	UITVOERING
STEUN AAN CREATIE	90.000	17.290
PROMOTIE & COMMUNICATIE	-150.000	-219.147
TALENTONTWIKKELING	25.420	30.042
PUBLIEKSWERKING	60.000	63.408
WERKINGSKOSTEN	-119.928	-8.067
TOTAAL	-94.805	-116.474

HET VAF/MEDIAFONDS IN 2023

De bedragen in de tabel zijn de referentiebedragen zoals die zijn voorzien in de beheersovereenkomst VAF/Mediafonds 2022-2025.

Sinds 2014 is de Stimuleringsregeling voor de audiovisuele sector van kracht, waarbij de dienstenverdelers geacht worden bij te dragen aan de productie van audiovisuele creaties. De dienstenverdelers kunnen kiezen voor een forfaitaire bijdrage of voor een bijdrage per abonnee. Ze kunnen hun bijdrage leveren in de vorm van rechtstreekse coproductie van audiovisuele creaties die voldoen aan de bepalingen van het uitvoeringsbesluit, of ze kunnen hun bijdrage storten in het VAF/Mediafonds.

Daarnaast is er naar analogie met de stimuleringsregeling voor de dienstenverdelers sinds 2019 ook een investeringsverplichting ingevoerd voor niet-lineaire televisieomroeporganisaties. Zij moeten deelnemen aan de productie van Vlaamse audiovisuele werken, ofwel onder de vorm van (co-)productie, ofwel onder de vorm van een gelijkwaardige financiële bijdrage aan het VAF.

Het totale bedrag dat naar het VAF/Mediafonds kwam in 2023 is samengesteld uit de bijdragen van de genoemde dienstenverdelers met relatief weinig abonnees in Vlaanderen. Samen met de bijdragen van de niet-lineaire omroeporganisaties die kiezen voor een financiële bijdrage betekende dit in 2023 voor het VAF/Mediafonds een opbrengst van 881.904 euro, wat een aanzienlijke stijging is met ongeveer 300.000 euro betekende ten opzichte van 2022. Dit had echter in grote mate te maken met een project dat werd geweigerd door de VRM waardoor dit bedrag werd toegevoegd aan de bijdragen voor het VAF. Als we daar abstractie van maken waren de bijdragen constant ten opzichte van 2022. Het excedent van de VRT was met 12.000 euro historisch laag ten gevolge van de indexering van het plafond voor de reclame inkomsten van de VRT. Voor de Covid-19 pandemie van de jaren 2020 en 2021 bedroeg deze bijdrage quasi continu 1 miljoen euro wat dus een zeer aanzienlijke bijdrage was binnen de creatiemiddelen van het VAF Mediafonds.

DOTATIE VAF/MEDIAFONDS 2023

BEDRAG IN EURO

STEUN AAN CREATIE	5.867.000
- FICTIE	2.995.000
- DOCUMENTAIRE	816.000
- ANIMATIE	816.000
- INNOVATIELAB	400.000
- VLAAMS-NEDERLANDSE SAMENWERKING	500.000
- AUDIOCREATIE/PODCASTS	340.000
STEUN AAN CREATIE - EXCEDENT	12.000
PROMOTIE	225.000
TALENTONTWIKKELING	225.000
WERKINGSKOSTEN	699.000
TOTAAL	7.028.000

De middelen uit de stimuleringsbijdragen van de dienstenverdelers en van de niet-lineaire televisieomroeporganisaties die aan het VAF/Mediafonds gestort worden, worden als volgt verdeeld: 65% voor fictiereeksen, 17,5% voor animatiereeksen en 17,5% voor documentairereeksen.

BIJDRAGEN DIENSTENVERDELERS EN NIET-LINEAIRE TELEVISIEOMROEPORGANISATIES

	DOTATIE*	DIENSTENVERDELERS	TOTAAL
FICTIEREEKSEN	3.002.200	573.238	3.575.438
DOCUMENTAIREEEKSEN	817.920	154.333	972.253
ANIMATIEREEKSEN	817.920	154.333	972.253
INNOVATIELAB	400.960	0	400.960
VLAAMS-NEDERLANDSE SAMENWERKING	500.000	0	500.000
AUDIOCREATIE / PODCASTS	340.000	0	340.000
TOTAAL	5.879.000	881.904	6.760.904

* inclusief excedent

BESCHIKBAAR TOTAALBUDGET VAF/MEDIAFONDS 2023

DOTATIE VLAAMSE GEMEENSCHAP MEDIA (INCLUSIEF EXCEDENT)	7.083.000
BIJDRAGEN DIENSTENVERDELERS EN OTT'S	881.904
VRIJGAVEN EN EXPLOITATIE-INKOMSTEN 2023	1.343.702
OVERIGE INKOMSTEN	65.513
TOTAAL	9.374.119

BESTEDING VAF/MEDIAFONDS 2023

Toegekende steun aan creatie wordt in principe volledig in de kostenrekeningen van het fonds opgenomen op het moment van goedkeuring. Daarmee sluit de boekhouding nauw aan bij de principes van de beheersovereenkomst, waar het moment van goedkeuring eveneens als basis geldt voor de toetsing aan maxima en referentiebedragen.

RESULTAAT VAF/MEDIAFONDS 2023

Bij Creatie werd er aanzienlijk meer besteed dan voorzien in de begroting. Dit heeft dus enerzijds te maken met de inkomsten uit de stimuleringsverplichting die bij de opmaak van de begroting niet kunnen worden ingeschat maar anderzijds met vrijgaven van stopgezette projecten en exploitatieinkomsten die in 2023 met 435.676 euro bijna het dubbele waren van het voorgaande jaar.

Het VAF/Mediafonds sluit het jaar af met een positief resultaat van 55.139 euro. Het volledige resultaat wordt samengevoegd met het resultaat van de andere fondsen. ■

	INKOMSTEN (EURO)	UITGAVEN (EURO)
STEUN AAN CREATIE		
BEOORDELINGSCOMMISSIES	58.050	70.460
GOEDKEURINGEN FICTIE	3.978.720	3.769.100
GOEDKEURINGEN DOCUMENTAIRE	1.003.705	1.135.000
GOEDKEURINGEN ANIMATIE	1.830.184	2.036.000
GOEDKEURINGEN INNOVATIELAB	396.634	560.000
GOEDKEURINGEN VLAAMS-NEDERLANDSE SAMENWERKING	500.000	151.200
AUDIOCREATIE / PODCAST	336.323	388.042
SUBTOTAAL STEUN AAN CREATIE	8.103.616	8.109.802
ANDERE		
PROMOTIE	225.528	203.140
TALENTONTWIKKELING	225.463	195.450
ALGEMENE WERKINGSKOSTEN	819.512	810.590
SUBTOTAAL ANDERE	1.270.503	1.209.180
TOTAAL	9.374.119	9.318.980
RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR 2023 VAF/MEDIAFONDS		-55.139

DOMEIN	BUDGET (EURO)	UITVOERING (EURO)
STEUN AAN CREATIE	0	6.187
PROMOTIE TELEVISIEREEXSEN	0	-22.388
TALENTONTWIKKELING	0	-30.013
WERKINGSKOSTEN	30.123	-8.925
TOTAAL	30.123	-55.139

HET VAF/GAMEFONDS IN 2023

De werking van het VAF/Gamefonds wordt geregeld door de beheersovereenkomst 2022-2025 van het VAF/Gamefonds.

Toegekende steun aan creatie wordt volledig in de kostenrekeningen van het fonds opgenomen op het moment van goedkeuring. Daarmee sluit de boekhouding nauw aan bij de principes van de overeenkomst tussen de Vlaamse Regering en het VAF, waar het moment van goedkeuring eveneens als basis geldt voor de toetsing aan maxima en referentiebedragen.

DOTATIE VAF/GAMEFONDS 2023

BEDRAG IN EURO

STEUN AAN CREATIE	1.700.000
- EDUCatieve GAMES	400.000
- ARTISTIEKE EN ENTERTAINMENT GAMES	1.300.000
EXTRA EN EIGEN INITIATIEVEN VOOR DE GAMESECTOR	226.000
PROMOTIE EN COMMUNICATIE	400.000
PUBLIEKSWERKING	75.000
WERKINGSKOSTEN	320.000
TOTAAL	2.721.000

BESCHIKBAAR TOTAALBUDGET VAF/GAMEFONDS 2023

BEDRAG IN EURO

DOTATIE VLAAMSE GEMEENSCHAP MEDIA EN ONDERWIJS	2.761.000
VRIJGAVEN EN EXPLOITATIE-INKOMSTEN 2023	498.864
OVERIGE INKOMSTEN	37.853
TOTAAL	3.297.717

Er werd in 2023 2.744.050 euro besteed binnen Creatie Gamefonds wat aanzienlijk meer is dan voorzien in de begroting. Dit is enerzijds het gevolg van hoge vrijgaven en anderzijds het gevolg van extra bestedingen die worden gecompenseerd door hoofdzakelijk de onderbesteding binnen het domein promotie.

De werking van het VAF/Gamefonds is opgenomen binnen de structuur van het Vlaams Audiovisueel Fonds vzw. De werkingskosten van het VAF worden via een verdeelsleutel over de verschillende fondsen verdeeld. Het VAF/Gamefonds sluit het boekjaar 2022 af met een negatief resultaat van 157.008 euro. Dit resultaat wordt samengevoegd met het resultaat van de andere fondsen en gecompenseerd bij de uitvoering van begroting 2024. ■

BESTEDING VAF/GAMEFONDS 2023

BEDRAG IN EURO

	INKOMSTEN	UITGAVEN
STEUN AAN CREATIE		
BEOORDELINGSCOMMISSIES	26.114	33.201
GOEDKEURINGEN SERIOUS GAMES	519.842	388.181
GOEDKEURINGEN ARTISTIEKE EN ENTERTAINMENT GAMES	1.567.908	2.322.668
SUBTOTAAL STEUN AAN CREATIE	2.113.864	2.744.050
EXTRA EN EIGEN INITIATIEVEN VOOR DE GAMESECTOR		
EXTRA INITIATIEVEN VOOR DE GAMESECTOR	230.880	174.585
PROMOTIE		
PROMOTIE EN COMMUNICATIE	500.000	50.000
PUBLIEKSWERKING		
INITIATIEVEN PUBLIEK GAMESECTOR	75.000	61.444
WERKINGSKOSTEN		
ALGEMENE WERKINGSKOSTEN	377.973	424.646
TOTAAL	3.297.717	3.454.725
RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR 2023 VAF/GAMEFONDS		157.008

RESULTAAT VAF/GAMEFONDS 2023

BEDRAG IN EURO

DOMEIN	BUDGET	UITVOERING
STEUN AAN CREATIE	0	630.186
PROMOTIE	0	-450.000
PUBLIEK	0	-13.556
EXTRA EN EIGEN INITIATIEVEN	0	-56.295
WERKINGSKOSTEN	45.760	46.673
TOTAAL	45.760	157.008

RESULTAAT VAF VZW 2023

Over alle operationele entiteiten heen (VAF/Filmfonds, VAF/Mediafonds, VAF/Gamefonds, Screen Flanders) sloot VAF vzw het boekjaar 2023 af met een positief resultaat van 15.565 euro. Dit is na terugname van 15.000 euro uit het bestemd fonds voor de investering in de VAF-website.

Dit positief resultaat van 15.565 euro wordt toegevoegd aan het overgedragen resultaat op de balans. ■

BEDRAG IN EURO

RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR VAF/FILMFONDS	-116.474
RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR VAF/MEDIAFONDS	-55.139
RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR VAF/GAMEFONDS	157.008
RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR SCREEN FLANDERS	-960
TOTAAL	-15.565

vlaams audiovisueel fonds.